

June 2016

TRADE AND INVESTMENT GUIDEBOOK

Myanmar

Part I : Trade

Content : Part I

ภาพรวมการค้าระหว่างประเทศของเมียนมา	2
ภาพรวมการค้าระหว่างไทย-เมียนมา	4
การค้าชายแดนระหว่างไทย-เมียนมา	5
เส้นทางคมนาคมระหว่างไทยและเมียนมา	10
ปัญหาและอุปสรรคทางการค้าระหว่างไทยกับเมียนมา	13
กฎระเบียบทางการค้าของเมียนมา	14
ระบบการชำระเงิน	17
สิทธิประโยชน์ทางการค้าระหว่างประเทศ	18
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	19

Part I	Trade	1
Part II	Investment	20
Part III	Business Opportunities	40
Part IV	Essential Information and Business Tips	55

ปี 2559 ถือเป็นปีแห่งการเปลี่ยนแปลงของเมียนมาอย่างแท้จริง หลังจากการเลือกตั้งทั่วไปเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2558 เสร็จสิ้นลงซึ่งนำไปสู่การเปลี่ยนถ่ายอำนาจทางการเมืองอย่างราบรื่นจากรัฐบาลภายใต้การนำของประธานาธิบดีเต็ง เส่ง ไปสู่รัฐบาลใหม่ของประธานาธิบดี Htin Kyaw ซึ่งเข้ารับตำแหน่งเมื่อเดือนมีนาคม 2559 สะท้อนภาพลักษณ์ทางการเมืองของเมียนมาที่มีเสถียรภาพมากขึ้น ส่งผลให้เมียนมาเป็นประเทศเนื้อหอมที่ดึงดูดให้ผู้ประกอบการต่างชาติหลั่งไหลเข้ามาทำการค้าและการลงทุนในประเทศอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เมียนมานับเป็นประเทศที่มีศักยภาพสูงทั้งด้านการค้าการลงทุน เนื่องจากเป็นตลาดขนาดใหญ่ด้วยจำนวนประชากรกว่า 55 ล้านคนที่มีกำลังซื้อเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มสดใส อีกทั้งมีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ และเป็นพื้นที่ยุทธศาสตร์การค้าและการลงทุนที่สำคัญ ซึ่งเป็นประตูเชื่อมระหว่างเอเชียใต้และอาเซียน

ภาพรวมการค้าระหว่างประเทศของเมียนมา

เศรษฐกิจเมียนมายังต้องพึ่งพาการค้าระหว่างประเทศ โดยเฉพาะการนำเข้าสินค้าและบริการเพื่อตอบสนองการบริโภคในประเทศ เนื่องจากภาคการผลิตและภาคบริการของเมียนมายังไม่เข้มแข็งจึงไม่สามารถรองรับความต้องการที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องได้เพียงพอ ประกอบกับในช่วงที่ผ่านมารัฐบาลเมียนมาเร่งพัฒนาประเทศเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากร รวมทั้งดึงดูดนักลงทุนและนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้าสู่ประเทศ ด้วยการปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน อาทิ ถนน ท่าเรือ และท่าอากาศยาน จึงมีการนำเข้าสินค้าในหมวดเครื่องจักรและอุปกรณ์ ยานพาหนะ พลังงาน และวัสดุก่อสร้างเพิ่มขึ้นเกือบทุกปี ทำให้เมียนมาขาดดุลการค้าอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปีงบประมาณ 2554 (เมษายน 2554-มีนาคม 2555) จากข้อมูลล่าสุดของ Myanmar Central Statistical Organization รายงานว่าในช่วง 6 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2558 เมียนมามีมูลค่าส่งออก 5,611.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกสำคัญ ได้แก่ พลังงาน (ส่วนใหญ่เป็นก๊าซธรรมชาติ) ไข่มุก อัญมณีและโลหะมีค่า สิ่งทอ สินแร่ และไม้ และผลิตภัณฑ์จากไม้ ตลาดส่งออกสำคัญ คือ จีน ไทย อินเดีย สิงคโปร์ และญี่ปุ่น ขณะที่มีมูลค่านำเข้า 7,888.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แหล่งนำเข้าสำคัญ ได้แก่ จีน สิงคโปร์ ไทย และญี่ปุ่น ส่งผลให้เมียนมาขาดดุลการค้า 2,277.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) คาดการณ์ว่าในปีงบประมาณ 2558 มูลค่านำเข้าของเมียนมาจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 14.2 จากปีก่อน เป็น 20,087 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่มูลค่าส่งออกจะใกล้เคียงกับปีก่อนที่ 12,435 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่งผลให้เมียนมาขาดดุลการค้า 7,652 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

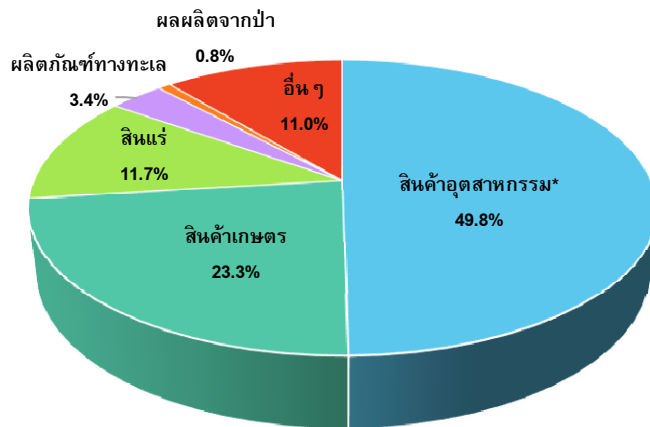
การค้าระหว่างประเทศของเมียนมา

รายการ	หน่วย	2555/2556	2556/2557	2557/2558	2558/2559 (เม.ย.-ก.ย.)
มูลค่าส่งออก	ล้านดอลลาร์สหรัฐ	8,977.0	11,204.0	12,523.7	5,611.0
อัตราการขยายตัว	%	-1.7	24.8	11.8	-6.5
มูลค่านำเข้า	ล้านดอลลาร์สหรัฐ	9,068.9	13,759.5	16,633.2	7,888.9
อัตราการขยายตัว	%	0.4	51.7	20.9	-4.3
ดุลการค้า	ล้านดอลลาร์สหรัฐ	-91.9	-2,555.5	-4,109.5	-2,277.9

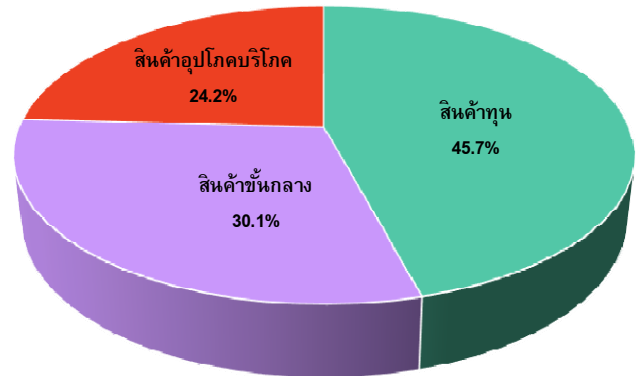
ที่มา : Myanmar Central Statistical Organization

ในช่วงที่ผ่านมาเมียนมานำเข้าเครื่องจักร อุปกรณ์และวัสดุก่อสร้างเพิ่มขึ้นมาก เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายเร่งพัฒนาประเทศ และขยายเมืองสำคัญๆ ทางเศรษฐกิจ รวมทั้งปรับปรุงระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน เพื่อรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจตามนโยบายเปิดประเทศและปฏิรูประบอบการปกครองให้เป็นประชาธิปไตยมากขึ้น

สินค้าส่งออกสำคัญของเมียนมาปีงบประมาณ 2557

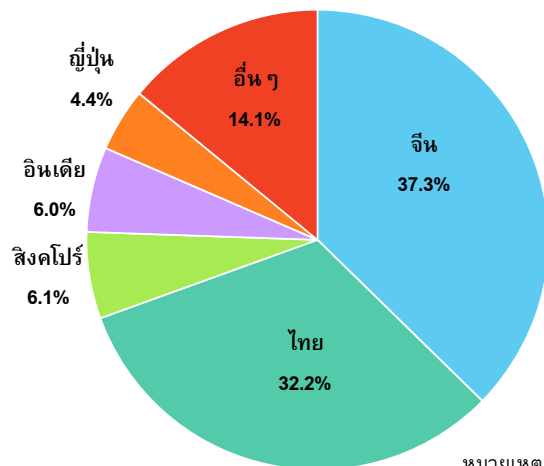

สินค้านำเข้าสำคัญของเมียนมาปีงบประมาณ 2557

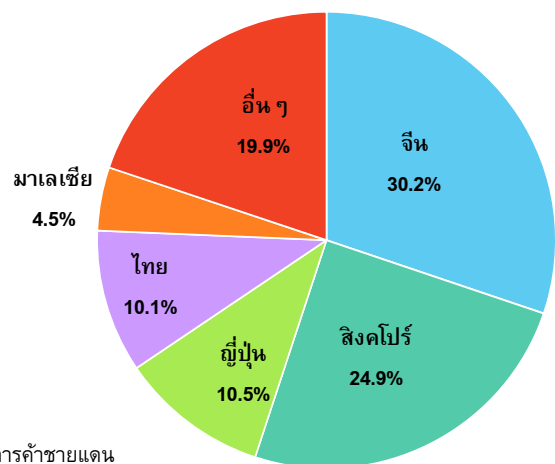

หมายเหตุ : *ส่วนใหญ่เป็นก๊าซธรรมชาติ
ที่มา : Myanmar Central Statistical Organization

ตลาดส่งออกสำคัญของเมียนมาปีงบประมาณ 2557

แหล่งนำเข้าสำคัญของเมียนมาปีงบประมาณ 2557

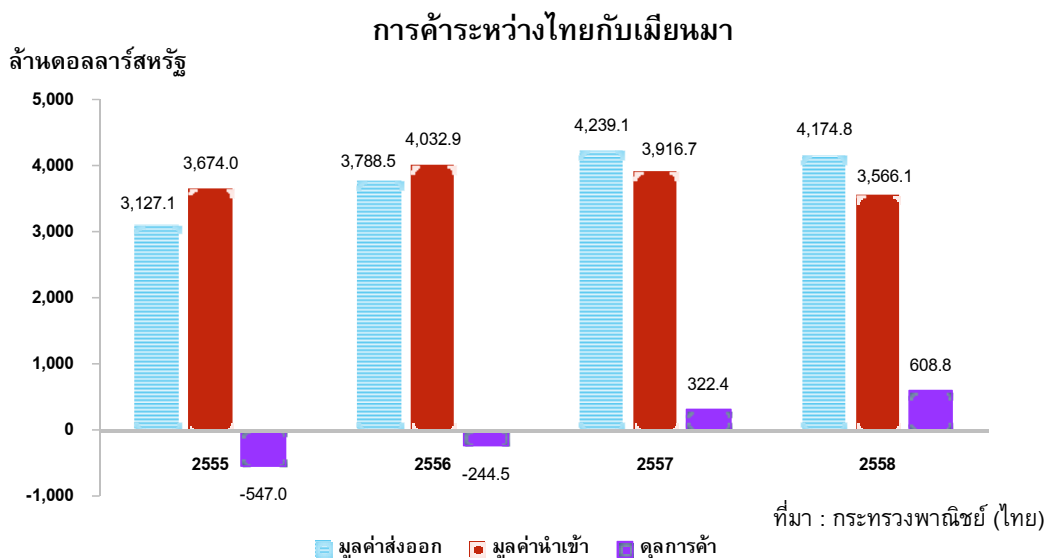

หมายเหตุ : มูลค่าการค้ารวมการค้าชายแดน
ที่มา : Myanmar Central Statistical Organization

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาหลายประเทศทั่วโลกให้ความสนใจทำการค้ากับเมียนมาเพิ่มขึ้น อีกทั้งเมียนมายังสามารถขยายตลาดส่งออกไปยังประเทศพัฒนาแล้วได้มากขึ้นเช่นกัน อย่างไรก็ตาม ตลาดส่งออกหลักของเมียนมาส่วนใหญ่ยังเป็นประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ไทย อินเดีย และจีน รวมถึงประเทศในกลุ่มอาเซียน ซึ่งการค้าส่วนใหญ่เป็นการค้าชายแดน เนื่องจากเมียนมามีอาณาเขตติดต่อกับหลายประเทศ ส่งผลให้การค้าชายแดนเป็นแหล่งรายได้สำคัญของเมียนมา

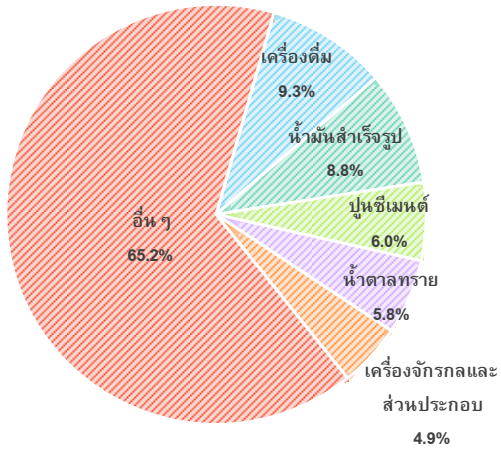
ภาพรวมการค้าระหว่างไทย-เมียนมา

ไทยกับเมียนมาทำการค้าระหว่างกันมานาน โดยมีปัจจัยเกื้อหนุนจากการมีพรมแดนติดต่อกันยาวถึง 2,401 กิโลเมตร นอกจากนี้ สินค้าไทยมีภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาของชาวเมียนมา ซึ่งมองว่าสินค้าไทยเป็นสินค้าระดับบน มีคุณภาพสูง รูปลักษณ์สวยงาม และทันสมัย ซึ่งมีส่วนช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์และบุคลิกให้แก่ผู้ใช้สินค้า อย่างไรก็ตาม ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ากับเมียนมาโดยตลอด เนื่องจากไทยนำเข้าก๊าซธรรมชาติปริมาณมาก ส่งผลให้มูลค่านำเข้าของไทยจากเมียนมาอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ในปี 2558 การค้าระหว่างไทยกับเมียนมามีมูลค่ารวม 7,740.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สินค้าส่งออกของไทยไปเมียนมาส่วนใหญ่เป็นสินค้าประเภทเครื่องดื่ม น้ำมันสำเร็จรูป สินค้าโภคภัณฑ์ วัตถุดิบและเครื่องจักร รวมถึงวัสดุก่อสร้าง ขณะที่สินค้านำเข้าของไทยจากเมียนมาส่วนใหญ่กว่าร้อยละ 90 เป็นก๊าซธรรมชาติ ที่เหลือ อาทิ สัตว์มีชีวิต สินแร่โลหะ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ ผักและผลไม้ น้ำมันดิบ ไม้ซุง ไม้แปรรูปและผลิตภัณฑ์

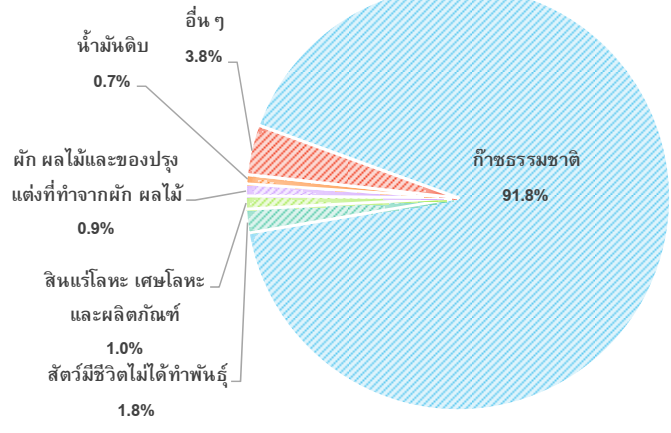

ในช่วงไตรมาสแรกของปี 2559 การค้าระหว่างไทยกับเมียนมามีมูลค่ารวม 1,702 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยไทยส่งออกไปเมียนมา 1,078.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่ไทยนำเข้าจากเมียนมา 623.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ส่งผลให้ไทยเกินดุลการค้ากับเมียนมา 454.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สินค้าส่งออกสำคัญของไทยไปเมียนมาปี 2558

สินค้านำเข้าสำคัญของไทยจากเมียนมาปี 2558

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ (ไทย)

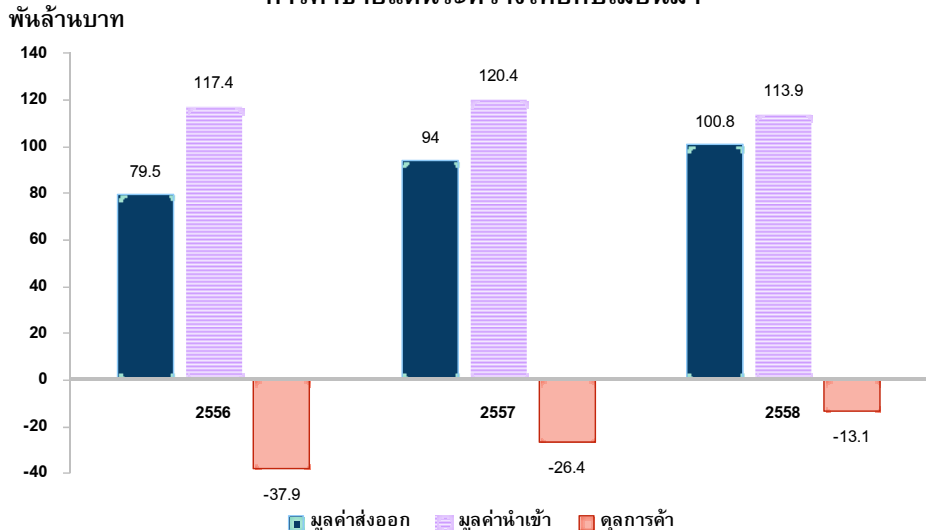
การค้าชายแดนระหว่างไทย-เมียนมา

การค้าชายแดนของเมียนมาอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ **Department of Border Trade (DoBT)** สังกัดกระทรวงพาณิชย์ จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการค้า พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกทางการค้าให้เป็นไปอย่างราบรื่น ตลอดจนเป็นช่องทางกระชับความสัมพันธ์ทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านที่มีอาณาเขตติดต่อกัน

ไทยและเมียนมามีพื้นที่ชายแดนติดต่อกันเป็นระยะทางยาว และมีช่องทางคมนาคมในหลายจังหวัดของไทยที่อยู่ติดกับเมียนมา อาทิ เชียงราย เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และระนอง จึงเอื้อต่อการค้าชายแดนตามแนวชายแดน ในปี 2558 การค้าชายแดนระหว่างไทยกับเมียนมามีมูลค่า 214.7 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 82 ของมูลค่าการค้าทั้งหมดระหว่างไทยกับเมียนมา ในบรรดาการค้าผ่านด่านศุลกากรต่างๆ นั้น การส่งออกและนำเข้าผ่านด่านศุลกากรสังขละบุรี จังหวัดกาญจนบุรี นับว่ามีมูลค่าสูงเป็นอันดับ 1 ที่ 112.5 พันล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 52 ของมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมดระหว่างไทยกับเมียนมา (ส่วนใหญ่เป็นการนำเข้ากัญชาธรรมชาติจากเมียนมา) แต่หากพิจารณาเฉพาะการส่งออกไปเมียนมาแล้วการส่งออกผ่านด่านแม่สอด จังหวัดตาก มีมูลค่าสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 68 ของมูลค่าส่งออกสินค้าไทยไปเมียนมาผ่านด่านชายแดนทั้งหมด

ไทยมีสัดส่วนมูลค่าการค้าชายแดนกับเมียนมามากเป็นอันดับ 1 ในกลุ่ม CLM (กัมพูชา สปป.ลาว และเมียนมา) อยู่ที่ร้อยละ 42 ของมูลค่าการค้าชายแดนทั้งหมดในกลุ่มดังกล่าว

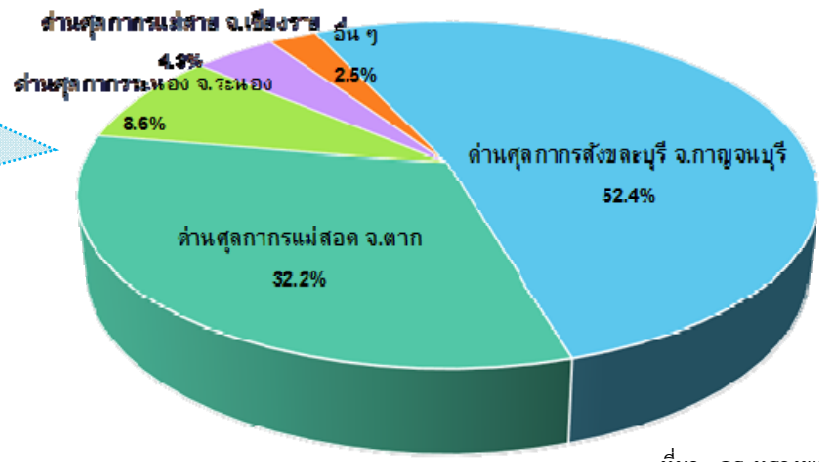
การค้าชายแดนระหว่างไทยกับเมียนมา

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ (ไทย)

สัดส่วนมูลค่าการค้าชายแดนไทย-เมียนมา จำแนกรายด้านศุลกากร ปี 2558

เป็นที่น่าสังเกตว่า ในปี 2558 การค้าชายแดนไทย-เมียนมา ผ่านด่านแม่สอดเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 จากปีก่อน ขณะที่การค้าผ่านด่านชายแดนสำคัญอื่นๆ กลับลดลง

ที่มา : กระทรวงพาณิชย์ (ไทย)

การพัฒนาพื้นที่ชายแดนไทย-เมียนมาและพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง...เพิ่มโอกาสการค้าชายแดน

การพัฒนาพื้นที่ชายแดนระหว่างไทยและเมียนมาและพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง นอกจากจะเอื้อประโยชน์ต่อการค้าระหว่างสองประเทศแล้ว ยังอาจต่อยอดไปถึงการลงทุนในธุรกิจประเภทต่างๆ อันจะช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจไทยและเมียนมาในระยะถัดไป ทั้งนี้โครงการพัฒนาในช่วงที่ผ่านมาและกำลังอยู่ระหว่างดำเนินการ ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุนการค้าชายแดนระหว่างกัน มีดังนี้

- การยกระดับด่านการค้า เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2558 จุดผ่อนปรนพิเศษด้านสิงขรของไทย (ติดกับบ้านหนองหิน ตำบลคลองวาฬ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์) ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับบ้านมุดอง เมืองมะริด เขตตะนาวศรีของเมียนมา ได้รับการยกระดับเป็นด่านผ่านแดนถาวร ทั้งนี้ ทางกรมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์คาดว่า การยกระดับจุดผ่อนปรนพิเศษด้านสิงขรจะส่งผลให้มูลค่าการค้าชายแดนด้านสิงขรเพิ่มขึ้นได้ถึง 30,000 ล้านบาทต่อปี (ปัจจุบันอยู่ที่ราว 200 ล้านบาทต่อปี) พร้อมทั้งสร้างโอกาสทางการค้าและการลงทุนให้ผู้ประกอบการไทยในหลายธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจประมง ห้างเย็น เกษตรและเกษตรแปรรูป โรงแรมและการท่องเที่ยว นอกจากนี้ ฝ่ายไทยเตรียมพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสำคัญในบริเวณดังกล่าว อาทิ จุดขนถ่ายสินค้าที่สถานีรถไฟหนองหิน ซึ่งห่างจากด่านสิงขรราว 10 กิโลเมตร การพัฒนาท่าเรือน้ำลึกคลองวาฬและท่าอากาศยานประจวบคีรีขันธ์

แผนที่บ้านมุดอง (เมียนมา) - ด่านสิงขร (ไทย)

ด่านสิงขรขยายระยะเวลาให้ชาวเมียนมาสามารถเดินทางเข้ามาพำนักถึงตัวเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากเดิม 2 วัน 1 คืน เป็น 4 วัน 3 คืน และกลับออกทางด่านเดิม โดยมีช่วงเวลาเปิด-ปิดด่าน 8.30-18.30 น. ขณะที่เมียนมาอนุญาตให้ชาวไทยสามารถเข้าไปพำนักได้นานกว่าเป็นเวลา 14 วัน 13 คืน

นอกจากนี้ ยังมีการคาดการณ์ว่าจุดผ่อนปรนห้วยต้นนุ่น ตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ซึ่งอยู่ตรงข้ามกับเมืองเต้จ่า รัฐฉาน ของเมียนมา จะถูกยกระดับ เป็นด่านผ่านแดนถาวรเช่นเดียวกัน เนื่องจากเส้นทางจากบ้านห้วยต้นนุ่นสามารถตัดผ่านเมียนมาเชื่อมต่อไปยังอำเภอเวียงจันทน์ มหาสมุทรอินเดียได้ และมีระยะทางใกล้กว่าการเดินทางไปฝั่งทะเลอันดามัน นอกจากนี้ จุดผ่อนปรนดังกล่าวยังอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ เมืองหลวงของเมียนมาเพียง 220 กิโลเมตร ซึ่งเป็นระยะทางจากประเทศไทยที่สั้นที่สุด ทั้งนี้ ทางกรมจังหวัดแม่ฮ่องสอนเปิดเผยว่าเมื่อปี 2558 จุดผ่อนปรนห้วยต้นนุ่นมีมูลค่าการค้าชายแดนอยู่ที่ 1,000 ล้านบาท และคาดว่าจะแตะระดับ 1,500 ล้านบาทในปี 2559 ซึ่งในอนาคตจังหวัดแม่ฮ่องสอนจะกลายเป็นประตูเชื่อมโยงเศรษฐกิจจังหวัดภาคเหนือ 17 จังหวัดกับตลาดโลก ผ่านท่าเรือที่เมือง Thandwe ของเมียนมา และเป็นประตูเศรษฐกิจเชื่อมโยงไปยัง บังกลาเทศ อินเดีย และปากีสถาน

จุดผ่อนปรนห้วยต้นนุ่น

ที่มา : โปสเตอร์ทูเดย์

• การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ

▣ การพัฒนาท่าเรือขนส่งสินค้า นอกจากการพัฒนาท่าเรือขนส่งสินค้าของเมียนมาให้ได้มาตรฐาน อาทิ ท่าเรือริมแม่น้ำเมย ยังจะมีการเปิดใช้ท่าเรือขนาดเล็กเชิงพาณิชย์ของ บมจ. อิตาเลียนไทย ดีเวล็อปเมนต์ ทางฝั่งเมืองทวายของเมียนมา ซึ่งจะช่วยให้การขนส่งสินค้ามีความสะดวกรวดเร็วขึ้น และยังช่วยกระตุ้นการค้า เนื่องจากเป็นท่าเรือที่ใช้ขนส่งสินค้าต่อไปยังเมืองย่างกุ้งของเมียนมา ทั้งนี้ การเปิดใช้ท่าเรือดังกล่าวคาดว่าจะช่วยให้มูลค่าการค้าชายแดนบริเวณด่านบ้านพุน้ำร้อน จ.กาญจนบุรี มีแนวโน้มขยายตัวได้อีกมาก

✚โครงการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมาแห่งที่ 2 (อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และเมืองเมียวดี) ยังอยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้างโดยอยู่ขนานไปกับสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา แห่งที่ 1 ซึ่งจะเชื่อมต่อกับโครงการพัฒนาเส้นทางแม่สอด-เมียวดี-กอกาเร็ก ในเมียนมา เพื่อลดความแออัดในการใช้สะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา แห่งที่ 1 ลง ทั้งนี้ หอการค้าจังหวัดตากมองว่าหากการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทย-เมียนมา แห่งที่ 2 แล้วเสร็จจะส่งผลดีต่อเศรษฐกิจอำเภอแม่สอด และช่วยเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดนด้านแม่สอดเป็นราว 60,000 ล้านบาท เพราะนอกจากเส้นทางดังกล่าวจะเพิ่มช่องทางการขนส่งแล้ว ยังช่วยกระจายสินค้าไปยังภูมิภาคอื่นของเมียนมาได้สะดวกรวดเร็วอีกด้วย (ข้อมูล ณ เดือนมีนาคม 2559 โครงการมีความคืบหน้ากว่าร้อยละ 35)

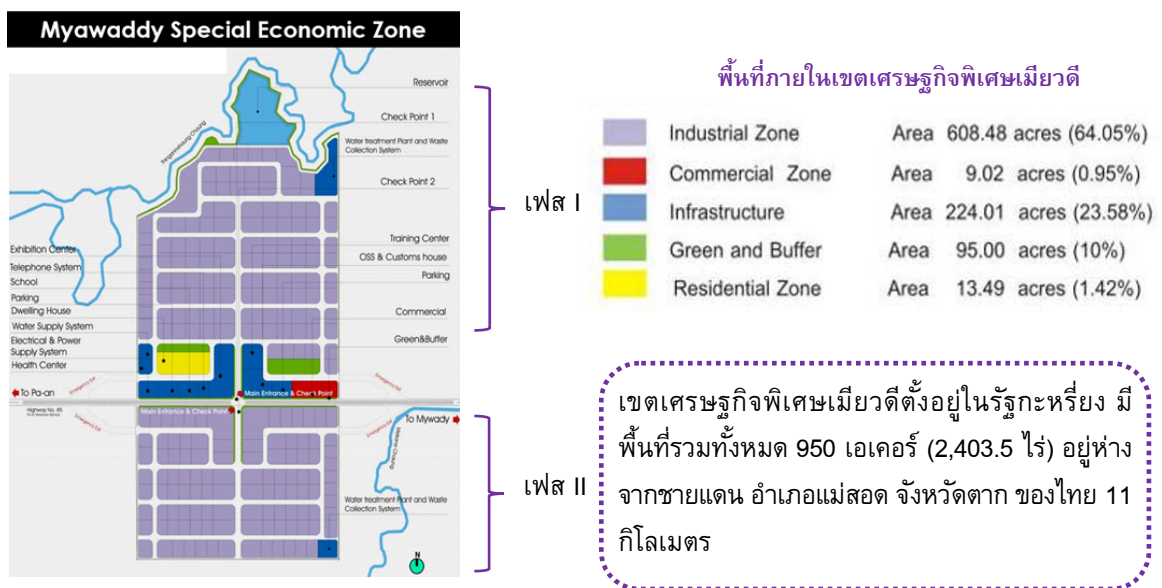
✚การพัฒนาธุรกิจการบินและยกระดับสนามบิน ระบบคมนาคมทางอากาศของเมียนมาได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีการผ่อนคลายกฎระเบียบหลังการเปิดประเทศ โดยในอดีตหากเอกชนเปิดสายการบิน รัฐบาลเมียนมาจะถือหุ้นร้อยละ 20 แต่ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลเมียนมาอนุญาตให้เอกชนถือหุ้นได้ทั้งหมด ส่งผลให้มีสายการบินสัญชาติเมียนมาเพิ่มขึ้น ขณะที่เมืองสำคัญทางเศรษฐกิจก็ได้รับอานิสงส์จากการเปิดเส้นทางบินเชื่อมโยงระหว่างเมือง อาทิ เมืองท่าซีเหล็กของรัฐบาล ซึ่งมีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูงและเหมาะที่จะพัฒนาให้เป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงไปยังเมืองสำคัญต่างๆ ของเมียนมา โดยรัฐบาลเมียนมามีแผนยกระดับสนามบินท่าซีเหล็กให้เป็นศูนย์กลางการบินทางภาคตะวันออกของประเทศ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวและนักธุรกิจให้สามารถเดินทางผ่านจังหวัดเชียงรายเข้ามายังเมืองท่าซีเหล็กได้อย่างสะดวกก่อนจะเดินทางไปยังเมืองอื่นๆ ในเมียนมาต่อไป นอกจากนี้ การเร่งพัฒนาเมืองท่าซีเหล็กของเมียนมาจะช่วยกระตุ้นให้การค้าชายแดนระหว่างไทย-เมียนมาที่จังหวัดเชียงราย ซึ่งเป็นเมืองหน้าด่านที่เชื่อมกับเมืองท่าซีเหล็ก มีความคึกคักมากขึ้นตามการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นล่าสุดเมื่อเดือนมีนาคม 2559 เมียนมาได้เปิดอาคารผู้โดยสารระหว่างประเทศแห่งใหม่ของสนามบินย่างกุ้ง ซึ่งสามารถรองรับผู้โดยสารได้เพิ่มขึ้นเป็นกว่า 6 ล้านคนต่อปี จากเดิมที่รองรับได้ 2.7 ล้านคนต่อปี นอกจากนี้ เมียนมาจะเดินหน้าพัฒนาสนามบินหนัชาวดิในเมืองพะโค มูลค่าลงทุนกว่า 1,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สามารถรองรับผู้โดยสารได้ราว 12 ล้านคนต่อปี โดยคาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จภายในปี 2565 และจะเป็นสนามบินนานาชาติแห่งที่ 4 ของเมียนมา ต่อจากสนามบินย่างกุ้ง สนามบินเนปิดอร์ และสนามบินมัณฑะเลย์ รวมทั้งจะเป็นสนามบินที่ใหญ่ที่สุดในเมียนมา

• การพัฒนาเมืองชายแดน อาทิ

✚เมืองเมียวดี

- เขตเศรษฐกิจพิเศษเมียวดี จัดตั้งขึ้นในปี 2552 และอยู่ระหว่างการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วยศูนย์บริการด้านศุลกากรแบบ One Stop Service เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าระหว่างไทยกับเมียนมา คลังสินค้าและอาคารพาณิชย์ รวมทั้งอยู่ระหว่างก่อสร้างนิคมอุตสาหกรรมเมียวดี (ปัจจุบันก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคภายในนิคมฯ แล้วเสร็จร้อยละ 90 ซึ่งคาดว่าจะสามารถเปิดดำเนินการได้ภายในปีงบประมาณ 2559/60) และพื้นที่สำหรับก่อสร้าง

โรงแรม ที่พักอาศัย เพื่อรองรับการค้า การลงทุน รวมถึงการท่องเที่ยว ซึ่งคาดว่าจะมี
 แนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น ดังนั้น จึงเป็นโอกาสในการขยายตลาดวัสดุก่อสร้างเพื่อรองรับ
 การพัฒนาระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน นอกจากนี้ เขตเศรษฐกิจพิเศษเมียวดียังเป็น
 เสมือนประตูที่เปิดกว้างรองรับนักลงทุนไทยที่ต้องการเข้าไปดำเนินธุรกิจในเมียนมา
 โดยเฉพาะธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้อง หรือธุรกิจที่ต้องใช้ปัจจัยการผลิตราคาถูก
 จากเมียนมาเพื่อประหยัดต้นทุนการผลิต อาทิ สินแร่และวัตถุดิบทางการเกษตร รวมถึง
 การจ้างแรงงาน เพื่อผลิตและแปรรูปสินค้า ตลอดจนธุรกิจที่ต้องการใช้สิทธิพิเศษทาง
 ภาษีที่เมียนมาได้รับ อาทิ EBA (Everything But Arms) จากสหภาพยุโรป (European
 Union : EU) โดยสิทธิดังกล่าวส่งผลให้อัตราภาษีที่ EU นำเข้าจากเมียนมาทุกรายการ
 อยู่ที่ร้อยละ 0

- **เมืองคูแฝดแม่สอด-เมียวดี** เมืองเมียวดีถือเป็นจุดกระจายสินค้าสำคัญของ
 ไทยในเมียนมา เนื่องจากมีพรมแดนติดกับอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และมีสะพาน
 มิตรภาพไทย-เมียนมาแห่งที่ 1 เป็นเส้นทางเชื่อมโยงการค้าระหว่างกัน อีกทั้งอยู่ใกล้เมือง
 เศรษฐกิจสำคัญของเมียนมา อาทิ เมืองย่างกุ้ง และเมืองมะละแหม่ง นอกจากนี้ เมืองเมียวดี
 ยังมีศักยภาพในการเป็นประตูการค้าเชื่อมคาบสมุทรอินโดจีนสู่ภูมิภาคเอเชียใต้และ
 ยุโรป จากการที่ตั้งอยู่บนเส้นทางเศรษฐกิจตามแนวตะวันออก-ตะวันตก (East-West
 Economic Corridor : EWEC) อีกด้วย หากการพัฒนาเมืองคูแฝดแล้วเสร็จ จะมีส่วนช่วย
 กระตุ้นมูลค่าการค้าชายแดนระหว่างไทยและเมียนมาให้เพิ่มขึ้นอีกมาก โดยในช่วงที่ผ่านมา
 ได้มีกระแสตื่นตัวของนักลงทุนไทยและนักลงทุนต่างชาติที่เข้าไปศึกษาโอกาสทางการค้า
 และการลงทุนในพื้นที่ดังกล่าว และมีการลงทุนก่อสร้างโรงแรมและที่พักในอำเภอแม่สอด
 เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะโรงแรมระดับ 3-4 ดาว เพื่อรองรับนักลงทุนและนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น
 อย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีส่วนช่วยสร้างการจ้างงานและกระตุ้นกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้คึกคักมากขึ้น

เส้นทางคมนาคมระหว่างไทยและเมียนมา

ชาวไทยและชาวเมียนมาสามารถเดินทางถึงกันได้หลายทาง ทั้งทางบก ซึ่งเป็นเส้นทางที่ได้รับความนิยมในการขนส่งสินค้า เนื่องจากไทยและเมียนมามีจุดผ่านแดนหลายแห่งครอบคลุมตั้งแต่ภาคเหนือจรดภาคใต้ของไทย ทางน้ำ ผ่านท่าเรือสำคัญต่างๆ ของเมียนมา ทางอากาศ ซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการคมนาคมและการขนส่งระหว่างกัน

- **ทางบก** ประกอบด้วยถนนและทางรถไฟ ดังนี้

+ ถนน

- **เส้นทาง R3B** เป็นส่วนหนึ่งของเส้นทางเศรษฐกิจตามแนวเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor : NSEC) ภายใต้กรอบความร่วมมือประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (Greater Mekong Sub-Region : GMS) เริ่มจากอำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงรายของไทย เข้าเมียนมาที่อำเภอท่าลี่เหนือ ผ่านไปยังเมืองเชียงตุงของเมียนมาก่อนบรรจบกับเส้นทาง R3A ที่เมืองเชียงรุ่งของจีน รวมระยะทาง 380 กิโลเมตร โดยเป็นเส้นทางในเมียนมา (อำเภอท่าลี่เหนือ-เมืองเชียงตุง) 164 กิโลเมตร

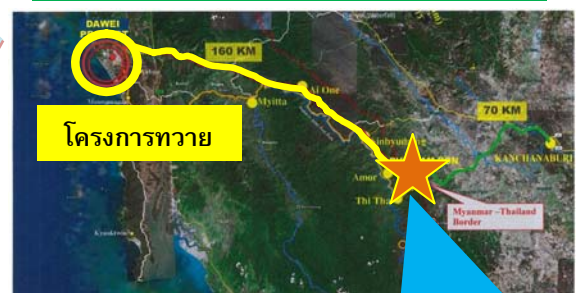
- **เส้นทางเศรษฐกิจตามแนวตะวันออก-ตะวันตก (East-West Economic Corridor : EWEC)** เริ่มจากเมืองเมะละแหม่งของเมียนมา เข้าไทยที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ผ่านเข้าสู่ สปป.ลาว ที่เมืองคันทะบุรี แขวงสะหวันนะเขต สิ้นสุดที่ท่าเรือดานังในเวียดนาม รวมระยะทาง 1,450 กิโลเมตร

- **เส้นทางเศรษฐกิจแนวใต้ (Southern Economic Corridor : SEC)** เริ่มจากท่าเรือทวาย ซึ่งอยู่ในเมืองทวายของเมียนมา เข้าไทยที่บ้านพุน้ำร้อน จังหวัดกาญจนบุรี และเข้ากัมพูชาที่ปอยเปต จังหวัดบันเตียเมียนจัย สิ้นสุดที่นครโฮจิมินห์ของเวียดนาม

- **เส้นทางทวาย-ประจวบคีรีขันธ์** เชื่อมระหว่างท่าเรือทวายในเมียนมากับจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ของไทย ผ่านทางด่านสิงขร

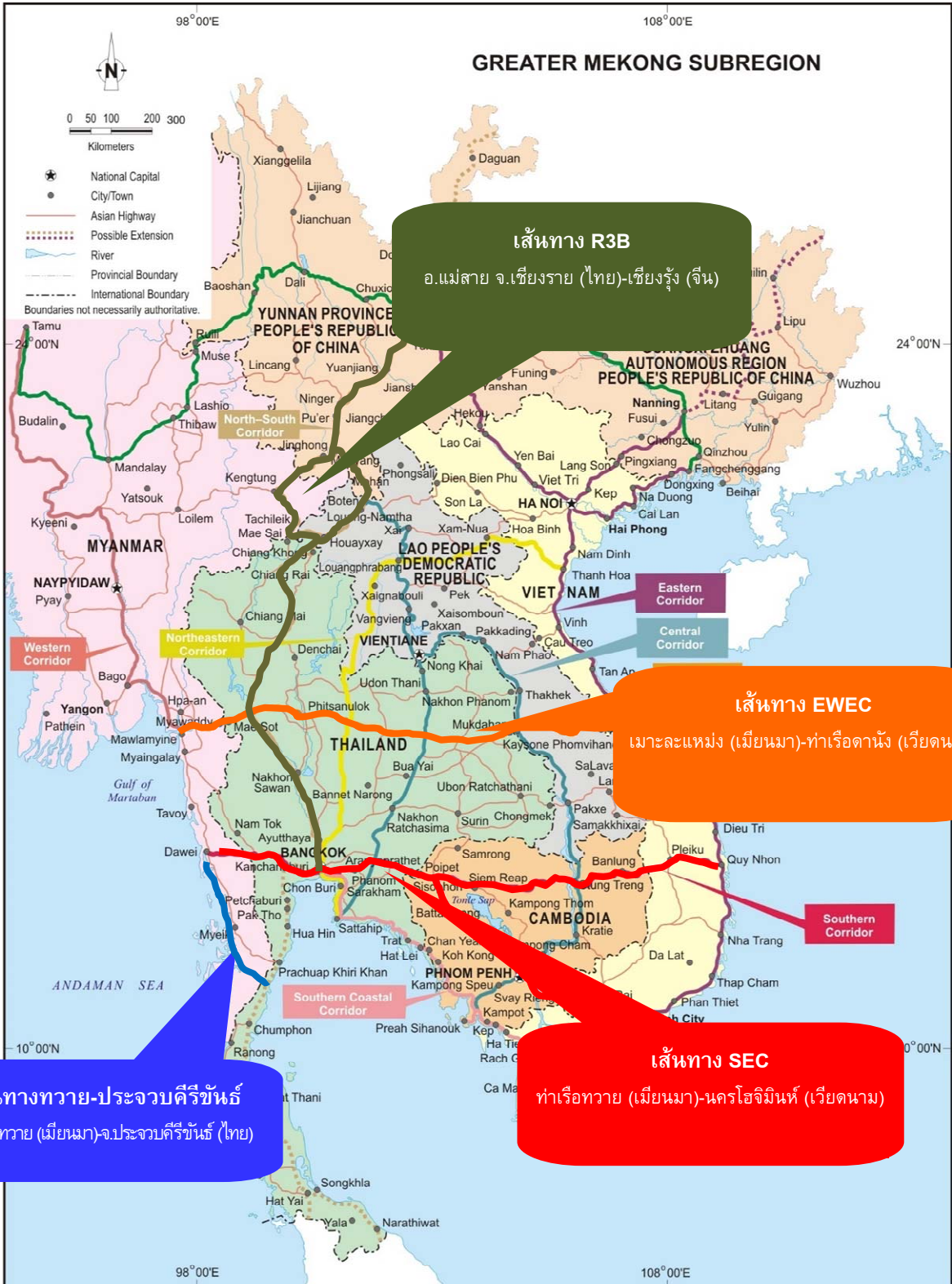
โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายประกอบด้วย การก่อสร้างท่าเรือน้ำลึกขนาดใหญ่ การพัฒนานิคมอุตสาหกรรมทวายและระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน อาทิ โรงไฟฟ้า ระบบคมนาคมขนส่ง ท่าเรือดังกล่าวมีศักยภาพในการเชื่อมโยงเส้นทางโลจิสติกส์ระหว่างประเทศในมหาสมุทรแปซิฟิกกับมหาสมุทรอินเดียโดยไม่ต้องเดินเรืออ้อมแหลมมะละกา ซึ่งช่วยประหยัดต้นทุนและระยะเวลาขนส่ง อีกทั้งยังเชื่อมโยงกับเส้นทางเศรษฐกิจอีกหลายเส้นทาง โดยเฉพาะเส้นทางเศรษฐกิจแนวใต้ซึ่งเชื่อมระหว่างเมืองทวายของเมียนมาไปยังนครโฮจิมินห์ของเวียดนาม ทำให้ท่าเรือทวายมีศักยภาพสูงในการเป็นประตูการค้าระหว่างประเทศในกลุ่ม GMS กับตลาดสำคัญ อาทิ เอเชียใต้ แอฟริกา ตะวันออกกลาง และยุโรป

เส้นทางเศรษฐกิจแนวใต้ (ช่วงเมียนมา)

ทิกิ (เมียนมา)-บ้านพุน้ำร้อน จ.กาญจนบุรี

เส้นทางเชื่อมระหว่างไทยและเมียนมา

เส้นทางทวาย-ประจวบคีรีขันธ์
ท่าเรือทวาย (เมียนมา)-จ.ประจวบคีรีขันธ์ (ไทย)

เส้นทาง R3B
อ.แม่สาย จ.เชียงราย (ไทย)-เชียงรุ่ง (จีน)

เส้นทาง EWEC
เมะละแหม่ง (เมียนมา)-ท่าเรือดานัง (เวียดนาม)

เส้นทาง SEC
ท่าเรือทวาย (เมียนมา)-นครโฮจิมินห์ (เวียดนาม)

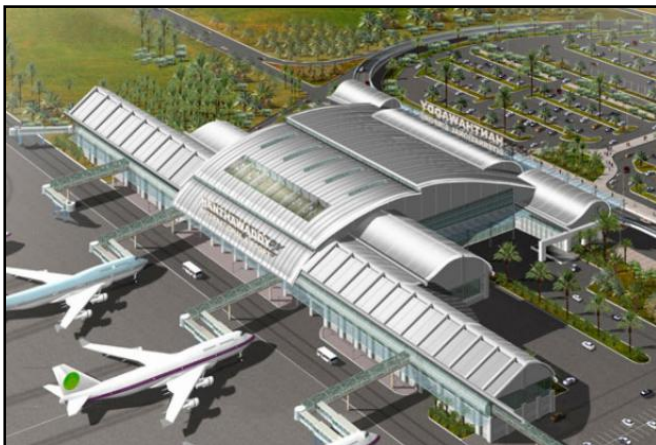
ที่มา : Asian Development Bank (ADB)

10-2598b AV

✚ **ทางรถไฟ** เมียนมามีเส้นทางรถไฟความยาวรวมกว่า 4,300 กิโลเมตร มีศูนย์กลางเส้นทางรถไฟอยู่ที่เมืองย่างกุ้ง และมีเส้นทางรถไฟสายหลักเชื่อมระหว่างเมืองย่างกุ้งกับเมืองมัณฑะเลย์ ใช้เวลาเดินทาง 12-14 ชั่วโมง ทั้งนี้ เส้นทางรถไฟที่เชื่อมระหว่างเมียนมาและไทยมีเพียงสายเดียว คือ เส้นทางรถไฟที่ตัดผ่านด่านเจดีย์สามองค์ จังหวัดกาญจนบุรี

• **ทางอากาศ** เมียนมามีสนามบินนานาชาติ 3 แห่ง ที่กรุงเนปีดอร์ เมืองย่างกุ้ง และเมืองมัณฑะเลย์ อีกทั้งรัฐบาลเมียนมาเตรียมพัฒนาสนามบินหันทาวดี ในเมืองพะโค (คาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จภายในปี 2565) ปัจจุบันมีสายการบินที่เปิดเที่ยวบินตรงจากไทยไปเมียนมา อาทิ การบินไทย บางกอกแอร์เวย์ส นกแอร์ และแอร์เอเชีย ซึ่งมีเที่ยวบินจากสนามบินสุวรรณภูมิ/ดอนเมือง ไปเมืองย่างกุ้งทุกวัน นอกจากนี้ เมียนมายังมีเที่ยวบินตรงจากเมืองย่างกุ้งไปยังประเทศต่างๆ อาทิ อินโดนีเซีย มาเลเซีย และจีน ทั้งนี้ สายการบินท้องถิ่นที่เปิดให้บริการในเมียนมา อาทิ Air Mandalay, Air Bagan และ Yangon Airways เป็นต้น

ภาพจำลองสนามบินนานาชาติหันทาวดี

สนามบินนานาชาติหันทาวดี (Hanthawady International Airport) ตั้งอยู่ในเขตพะโค ห่างจากเมืองย่างกุ้งไปทางเหนือราว 80 กิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่กว่า 24,000 ไร่ มูลค่าการลงทุนราว 1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ เมียนมาตั้งเป้าให้สนามบินดังกล่าวเป็นศูนย์กลางการบิน (Aviation Hub) ของเที่ยวบินระหว่างประเทศในเมียนมา

• **ทางน้ำ** ท่าเรือสำคัญที่สุดของเมียนมา คือ ท่าเรือย่างกุ้ง ซึ่งใช้ขนส่งสินค้าราวร้อยละ 90 ของปริมาณการขนส่งสินค้าทางทะเลทั้งหมดของเมียนมา นอกจากนี้ ยังมีท่าเรือสำคัญอื่นๆ อีก 7 แห่ง ได้แก่ ท่าเรือ Sittwe ท่าเรือ Kyaukpyu ท่าเรือ Thandwe ท่าเรือ Patheingyi ท่าเรือ Mawlamyine ท่าเรือ Myeik และท่าเรือ Kawthoung อีกทั้งยังมีท่าเรือน้ำลึกทวาย ซึ่งตั้งอยู่ทางใต้ของเมียนมา และจะเชื่อมต่อทางถนนถึงกรุงเทพฯ ซึ่งอยู่ห่างจากท่าเรือดังกล่าวไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ 350 กิโลเมตร ทั้งนี้ ท่าเรือทวายอยู่ระหว่างการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และคาดว่าจะมีศักยภาพสูงในการเป็นประตูการค้าสำคัญระหว่างประเทศในมหาสมุทรแปซิฟิกกับมหาสมุทรอินเดีย

ปัญหาและอุปสรรคทางการค้าระหว่างไทยกับเมียนมา

ก่อนที่ผู้ประกอบการจะเริ่มต้นทำการค้ากับชาวเมียนมาควรศึกษาข้อมูลต่างๆ อย่างรอบคอบเพื่อให้การดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างราบรื่น ทั้งนี้ ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการทำการค้ากับเมียนมา มีดังนี้

ปัญหา/อุปสรรค	รายละเอียด
ระบบคมนาคมขนส่งจากไทยไปเมียนมายังไม่สะดวกนัก และไม่ได้มาตรฐานสากล	ส่งผลให้การขนส่งสินค้าจากไทยไปเมียนมาใช้เวลานาน และมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง
กำลังซื้อของประชากรส่วนใหญ่ในเมียนมายังอยู่ในระดับต่ำ	เป็นข้อจำกัดในการเจาะตลาดของสินค้าไทย
กฎระเบียบด้านการค้าของเมียนมาเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง	ส่งผลให้เกิดความล่าช้าในการออกใบอนุญาตการค้าจากรัฐบาลเมียนมา
การบริหารงานและการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการค้ามีขั้นตอนค่อนข้างมาก	ส่งผลให้เกิดความล่าช้า และมีค่าใช้จ่ายสูง
ระบบการเงินธนาคารของเมียนมายังไม่ได้มาตรฐาน และมีกฎระเบียบค่อนข้างซับซ้อน	ส่งผลให้การชำระเงินเกิดความล่าช้า และประชาชนไม่นิยมชำระเงินผ่านระบบธนาคาร
ข้อจำกัดของข้อมูลด้านต่างๆ	เป็นอุปสรรคต่อการวางแผนธุรกิจ และการทำตลาดเมียนมา

ที่มา : รวบรวมโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธสน.

กฎระเบียบทางการค้าของเมียนมา

กฎระเบียบและมาตรการทางการค้าของเมียนมาส่วนใหญ่กำหนดขึ้นเพื่อดำรงไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรมของชาติ รวมทั้งปกป้องอุตสาหกรรมในประเทศ ผู้ประกอบการที่ต้องการทำการค้ากับชาวเมียนมาควรติดตามกฎระเบียบการค้าของเมียนมาอย่างใกล้ชิด เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง ทั้งนี้ กฎระเบียบทางการค้าที่สำคัญของเมียนมา มีดังนี้

- ขั้นตอนการนำเข้า-ส่งออก

การจดทะเบียนผู้นำเข้า-ส่งออก

ผู้ที่จะทำธุรกิจนำเข้า-ส่งออกต้องยื่นขอจดทะเบียนเป็นผู้นำเข้า-ส่งออกที่สำนักงานทะเบียนนำเข้า-ส่งออก (Export-Import-Registration-Office) กระทรวงพาณิชย์ของเมียนมา โดยมีอัตราค่าธรรมเนียมการจดทะเบียน 5,000 จ๊าด สำหรับระยะเวลา 1 ปี และ 10,000 จ๊าด สำหรับระยะเวลา 3 ปี

คุณสมบัติของผู้ยื่นขอจดทะเบียน

- บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติเมียนมาหรือแปลงเป็นสัญชาติเมียนมา
- ห้างหุ้นส่วน บริษัทที่จัดตั้งในเมียนมา
- ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัทร่วมทุน ที่จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายการลงทุนต่างประเทศของเมียนมา
- สหกรณ์ที่จดทะเบียนภายใต้กฎหมายสหกรณ์ของเมียนมาในปี 2533

สิทธิของผู้จดทะเบียน

- สามารถส่งออกสินค้าทุกชนิด ยกเว้น ไม้สัก น้ำมันปิโตรเลียม ก๊าซธรรมชาติ ไข่มุก หยก อัญมณีแร่ธรรมชาติ และสินค้าอื่นๆ ที่ระบุว่าดำเนินการโดยหน่วยงานรัฐวิสาหกิจแต่เพียงผู้เดียว
- สามารถนำเข้าสินค้าทุกชนิดตามเงื่อนไขของกฎระเบียบที่ระบุไว้ ยกเว้น สินค้าที่เป็นสินค้าห้ามนำเข้า
- สามารถจำหน่ายสินค้าภายในประเทศได้
- สามารถยื่นขอหนังสือเดินทางประเภทธุรกิจไปต่างประเทศได้

- การส่งออกและการนำเข้าสินค้า และค่าธรรมเนียมใบอนุญาต

1. การส่งออกสินค้าจากเมียนมา

- ผู้ส่งออกของเมียนมาต้องได้รับใบอนุญาตส่งออกเป็นระยะเวลา 6 เดือน จากกระทรวงพาณิชย์ของเมียนมา
- ผู้ซื้อในต่างประเทศต้องเปิด L/C มายัง Myanmar Investment and Commercial Bank (MICB) หรือ Myanmar Foreign Trade Bank (MFTB) ผ่านธนาคารในต่างประเทศ ซึ่งเป็นที่ยอมรับและต้องแจ้งต่อเรือขนส่งสินค้าด้วย

เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2559
Ministry of Commerce ของ
เมียนมา เปิดตัวระบบการ
ออกใบอนุญาตส่งออก-
นำเข้าออนไลน์ สำหรับกลุ่ม
สินค้าเกษตรกรรม วัสดุ
ก่อสร้าง สินค้าโภคภัณฑ์
และเสื้อผ้าสำเร็จรูป รวม 50
รายการ ขณะที่สินค้าอีกกว่า
4,000 รายการคาดว่าจะเข้า
ระบบออนไลน์ได้ภายใน
6 เดือน

- กรณีที่ต้องมีการตรวจสอบสินค้าก่อนขนส่ง The Inspection and Agency Service Department จะดำเนินการตรวจสอบเกี่ยวกับคุณลักษณะ น้ำหนัก คุณภาพ และการบรรจุภัณฑ์ของสินค้าที่จะขนส่งทางเรือ
- เอกสารเกี่ยวกับการขนส่งสินค้าทางเรือ เช่น Shipping Bills, Freight Bill ต้องยื่นต่อธนาคารในต่างประเทศที่เปิด L/C

2. การนำเข้าสินค้ามายังเมียนมา

- ผู้นำเข้าของเมียนมาต้องเปิดบัญชีเงินฝากสกุลเงินต่างประเทศที่ Myanma Investment and Commercial Bank (MICB) หรือ Myanma Foreign Trade Bank (MFTB) เพื่อยื่นใบอนุญาตนำเข้าสินค้าต่อกระทรวงพาณิชย์ของเมียนมา โดยต้องแนบสัญญาขาย (Sale Contract) และ Proforma Invoice ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับสินค้า บรรจุภัณฑ์ และระยะเวลาการส่งมอบ
- กรณีที่ซื้อเป็นราคา F.O.B. ผู้นำเข้าต้องทำประกันภัยสินค้ากับ Myanmar Insurance Company และใช้บริษัท Myanmar Five Star Line เป็นผู้ขนส่งสินค้าเท่านั้น
- กระทรวงพาณิชย์ของเมียนมากำหนดค่าธรรมเนียมการนำเข้าสินค้าในอัตราส่วนของราคานำเข้า ดังนี้

ตารางแสดงค่าธรรมเนียมการนำเข้าสินค้าของเมียนมา (ราคา C.I.F)

C.I.F. ทำเรืออย่างกึ่ง (จำกัด)	ค่าธรรมเนียมการนำเข้า (จำกัด)
น้อยกว่า 10,000	250
10,000 - 25,000	625
25,001 - 50,000	1,250
50,001 - 100,000	2,500
100,001 - 200,000	5,000
200,001 - 400,000	10,000
400,001 - 1,000,000	20,000
1,000,001 ขึ้นไป	50,000

หมายเหตุ : ผู้นำเข้าสินค้าต้องจ่ายค่าธรรมเนียมการนำเข้าภายใน 21 วัน นับจากวันที่ระบุไว้ในใบอนุญาตนำเข้า
ที่มา : apecthai.org

- **มาตรการด้านภาษี**

ภาษีนำเข้า รัฐบาลเมียนมากำหนดอัตราภาษีสินค้านำเข้าที่สำคัญ ดังนี้

สินค้า	อัตราภาษีนำเข้า (% ของมูลค่านำเข้า)
สิ่งทอ	5-300
เครื่องจักรและอุปกรณ์	15-200
อุปกรณ์ในการขนส่ง	5-300
สินค้าอุปโภคบริโภค	50-200

ที่มา : apecthai.org

ภาษีส่งออก รัฐบาลเมียนมากำหนดอัตราภาษีสินค้าส่งออก ดังนี้

สินค้า	อัตราภาษีส่งออก
แป้ง แป้งข้าวเจ้า รำข้าว	10 จี๊ตต่อเมตริกตัน
กากน้ำมันพืช รัญพืช ไม้ไผ่	ร้อยละ 5 ของมูลค่าส่งออก
หนังสือตรี	ร้อยละ 10 ของมูลค่าส่งออก

ที่มา : apecthai.org

- **มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี** กระทรวงพาณิชย์เมียนมากำหนดรายการสินค้าห้ามนำเข้า/ส่งออก ดังนี้

กลุ่มสินค้าห้ามนำเข้า 8 รายการ

- หมากฝรั่ง
- ขนแกะ
- ขนแมวเฟอร์
- ซีอคโกแลต
- เหล้า
- เบียร์
- บุหรี่
- สินค้าอื่นที่กฎหมายห้ามนำเข้า

กลุ่มสินค้าห้ามส่งออก 32 รายการ

• ข้าว (ปลายข้าว รำข้าว)	• เปลือกกุ้งป่น	• ทังสเตน
• น้ำตาลทรายขาว น้ำตาลทรายแดง	• อาวุธและเครื่องกระสุน	• วูลแฟรม
• ถั่วลิสง	• วัตถุโบราณ	• เงิน
• น้ำมันงา	• น้ำมันปิโตรเลียม	• ทองแดง
• เมล็ด Niger	• อัญมณี	• สังกะสี
• เมล็ดมัสตาดและน้ำมัน	• ทองคำ	• ถ่านหิน
• เมล็ดทานตะวัน	• หยก	• โลหะอื่น
• กากพืชน้ำมันทุกชนิด	• ไข่มุก	• ยางพารา
• ฝ้ายและผลิตภัณฑ์จากฝ้าย	• เพชร	• ไม้สัก
• วัว ควาย ช้าง ม้า และสัตว์หายาก	• ตะกั่ว	• งาช้าง
• หนังสือตรี	• ดีบุก	

ระบบการชำระเงิน

การดำเนินธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ นอกจากกฎระเบียบทางการค้าแล้ว สิ่งสำหรับผู้ประกอบการต้องคำนึงถึงเป็นลำดับต้นๆ คือ วิธีการชำระเงินค่าสินค้าของประเทศ คู่ค้าว่าเหมือนบ้านเราหรือไม่ มีความยุ่งยากซับซ้อนเพียงใด ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องศึกษาให้ถี่ถ้วนเพื่อมิให้เกิดความผิดพลาดหรือความเสียหายขึ้น

ระบบการชำระเงินค่าสินค้าของเมียนมาแบ่งเป็น 4 วิธี ดังนี้

- **การเปิด L/C (Letter of Credit)** การส่งออกสินค้าไปยังเมียนมา ผู้ซื้อต้องติดต่อธนาคารในเมียนมา เพื่อเปิด L/C ไปยังธนาคารในประเทศผู้ขาย เพื่อให้ผู้ขายจัดเตรียมสินค้าและจัดส่งตามที่ระบุไว้ใน L/C พร้อมส่งเอกสารยืนยันการส่งออกสินค้าให้ธนาคารในเมียนมา เมื่อธนาคารในเมียนมาซึ่งเป็นผู้เปิด L/C ได้รับเอกสารการส่งออกสินค้าครบถ้วน และถูกต้องตามเงื่อนไขต่างๆ ที่ระบุไว้ใน L/C แล้ว ธนาคารในเมียนมาก็จะชำระเงินค่าสินค้าให้แก่ผู้ขายทันที
- **การชำระเงินโดยวิธี T/T* (Telegraphic Transfer)** เป็นวิธีที่ใช้กันมากในการซื้อขายสินค้านี้ระหว่าง บริษัทเอกชนไทยกับบริษัทเอกชนเมียนมา โดยผู้ส่งออกไทยส่งสินค้าให้ผู้นำเข้าเมียนมาและให้เครดิตระยะหนึ่ง เมื่อครบกำหนดชำระเงิน ผู้นำเข้าเมียนมาจึงโอนเงินค่าสินค้ามาให้ผู้ส่งออกไทย
- **การชำระค่าสินค้าผ่านนายหน้า*** ผู้ส่งออกไทยขายสินค้าให้ผู้นำเข้าเมียนมาโดยให้เครดิตระยะหนึ่ง เมื่อครบกำหนดชำระเงิน ผู้นำเข้าจะติดต่อให้นายหน้า (โพรยักวัน) โอนเงินค่าสินค้ามาให้ผู้ส่งออกไทย สำหรับค่าธรรมเนียมการโอนเงินที่ต้องจ่ายให้นายหน้ามักถูกกว่าการโอนเงินผ่านธนาคาร ซึ่งผู้นำเข้าเป็นผู้รับภาระเอง ทั้งนี้ เกือบครึ่งหนึ่งของมูลค่าการค้าระหว่างไทยกับเมียนมาใช้วิธีการชำระเงินรูปแบบนี้
- **การชำระด้วยเงินสดเป็นเงินบาทหรือเงินจ๊าด** เป็นที่นิยมรองลงมาจกแบบโพรยักวัน

หมายเหตุ : * การชำระเงินโดยวิธี T/T และผ่านนายหน้า ผู้ส่งออกไทยมีความเสี่ยงที่จะไม่ได้รับชำระเงินค่าสินค้า เนื่องจากไม่มีเอกสารหรือหลักฐานที่รับรองว่าผู้นำเข้าเมียนมาจะชำระค่าสินค้าให้แก่ผู้ส่งออกไทย

การเรียกเก็บค่าสินค้าผ่านธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย

ในการเรียกเก็บเงินจากผู้นำเข้าเมียนมา ผู้ส่งออกไทยสามารถดำเนินการผ่านธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย (ธสน.) Myanmar Investment and Commercial Bank (MICB) หรือ Myanmar Foreign Trade Bank (MFTB) ของเมียนมา โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้ส่งออกไทยและผู้นำเข้าเมียนมาทำสัญญาซื้อขายสินค้า
2. ผู้นำเข้าเมียนมายื่นขอเปิด Letter of Credit (L/C) กับ MICB/MFTB
3. MICB/MFTB เปิด L/C มายัง ธสน. (แล้วแต่เงื่อนไขของ L/C ฉบับนั้นๆ)
4. แจ้งได้รับการเปิด L/C ให้ผู้ส่งออกไทยทราบ
5. ผู้ส่งออกไทยส่งสินค้าให้แก่ผู้นำเข้าเมียนมา
6. ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้
 - ผู้ส่งออกไทยยื่นเอกสารการส่งออกที่ถูกต้องและครบถ้วนตามเงื่อนไขให้แก่ ธสน.
 - ธสน. จัดส่งเอกสารส่งออกเพื่อเรียกเก็บเงินจาก MICB/MFTB
 - MICB/MFTB ตรวจสอบเอกสารและอนุมัติ
 - ธสน. จ่ายเงินให้แก่ผู้ส่งออกไทย
 - ธสน. ส่งรายงาน Daily Statement ให้แก่ MICB/MFTB
 - MICB/MFTB แจ้งให้ผู้นำเข้าเมียนมาชำระเงินค่าสินค้า
 - ผู้นำเข้าเมียนมาชำระเงินกับ MICB/MFTB
7. เมื่อครบรอบระยะเวลาบัญชีตามที่ตกลงกันไว้ MICB/MFTB และ ธสน. จะหักกลบหนี้ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย โดยธนาคารที่มีฐานะเป็นลูกหนี้จะชำระเฉพาะส่วนต่างตามอัตราดอกเบี้ยและสกุลเงินที่ตกลงกันไว้

สิทธิประโยชน์ทางการค้าระหว่างประเทศ

- เมียนมาเข้าร่วมเป็นสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (Association of South East Asian Nations : ASEAN) เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 และมีพันธะต้องลดและยกเลิกมาตรการทางการค้าทั้งด้านภาษีและไม่ใช่ภาษีให้แก่สินค้านำเข้าจากประเทศสมาชิกอาเซียน ทั้งนี้ ข้อตกลงภายใต้เขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area : AFTA) ระบุให้เมียนมาต้องลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้า 7 ประเภท 21 รายการ อาทิ ถั่วลิ้นเต่า กาแฟที่ยังไม่ได้คั่ว ชาเขียว และน้ำตาลดิบ ให้เหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี 2558
- เมียนมาทำข้อตกลงทางการค้าแบบทวิภาคีกับหลายประเทศ อาทิ ไทย เวียดนาม สปป.ลาว ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย เกาหลีใต้ จีน อินเดีย ปากีสถาน และบังกลาเทศ
- เกาหลีใต้ให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences : GSP) แก่เมียนมา โดยครอบคลุมสินค้าประเภทเสื้อผ้าสำเร็จรูปและสินแร่
- EU ให้สิทธิ Everything But Arms (EBA) แก่เมียนมา ส่งผลให้อัตราภาษีสินค้านำเข้าจากเมียนมาทุกรายการยกเว้นอาวุธอยู่ที่ร้อยละ 0
- เมียนมาเป็นสมาชิกกลุ่มความร่วมมือแห่งอ่าวเบงกอลว่าด้วยความร่วมมือหลากหลายสาขาทางเทคนิคและเศรษฐกิจ (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation : BIMSTEC) ซึ่งประกอบด้วยสมาชิก 7 ประเทศ ได้แก่ บังกลาเทศ อินเดีย เมียนมา ศรีลังกา ไทย เนปาล และภูฏาน ทั้งนี้ ประเทศสมาชิกตกลงแบ่งสินค้าที่จะนำมาเจรจา/ยกเลิกภาษีออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสินค้าเร่งลดภาษี (Fast Track) และกลุ่มสินค้าลดภาษีปกติ (Normal Track) นอกจากนี้ ยังตกลงให้มีสินค้า

จำนวนหนึ่งที่ยังไม่นำมาลดภาษี โดยจัดไว้ในกลุ่มสินค้า Negative List (NL) ทั้งนี้ เมื่อวันที่ 2-4 มีนาคม 2557 เมียนมาเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดผู้นำ BIMSTEC ครั้งที่ 3 ขึ้นที่กรุงเนปิดอว์ โดยในการประชุมครั้งดังกล่าว บรรดาผู้นำจากชาติสมาชิก BIMSTEC ได้ลงนามในตราสารการจัดตั้งสำนักเลขาธิการถาวร BIMSTEC ที่กรุงชากา เมืองหลวงของบังกลาเทศ และมีการแต่งตั้งนายสุมิธ นาครธลา ชาวศรีลังกา เป็นเลขาธิการคนแรก ซึ่งจะช่วยส่งเสริมการขับเคลื่อนการค้าและการติดตามกิจกรรมต่างๆ ของ BIMSTEC ต่อไป

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

นานาชาติทยอยผ่อนคลายมาตรการคว่ำบาตรเมียนมาเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ หลังจาก EU ประกาศระงับมาตรการคว่ำบาตรเมียนมา และยังให้สิทธิพิเศษภายใต้ EBA แก่เมียนมาอีกครั้งเมื่อปี 2557 เนื่องจากเมียนมาถือเป็นประเทศที่มีระดับการพัฒนาน้อยที่สุด (Least Developed Countries : LDCs) การได้รับสิทธิพิเศษดังกล่าวส่งผลให้อัตราภาษีสินค้านำเข้าจากเมียนมาทุกรายการยกเว้นอาวูรอยู่ที่ร้อยละ 0

ล่าสุด เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2559 สหรัฐฯ ประกาศผ่อนคลายมาตรการคว่ำบาตรเมียนมาเพิ่มเติม เพื่อสนับสนุนการปฏิรูปทางการเมืองของเมียนมา และเปิดทางให้บริษัทของสหรัฐฯ สามารถทำธุรกิจในเมียนมาได้มากขึ้น โดยมีรายละเอียดที่น่าสนใจ ดังนี้

- 1) ยกเลิกข้อห้ามในการทำธุรกรรมด้านการค้าและการเงินของชาวสหรัฐฯ ในเมียนมา
- 2) ถอดถอนรายชื่อรัฐวิสาหกิจของเมียนมา 7 แห่ง (Myanma Timber Enterprise, Myanmar Pearl Enterprise, Myanmar Gems Enterprise, No. 1 Mining Enterprise, No. 2 Mining Enterprise, No. 3 Mining Enterprise และ Co-Operative Export-Import Enterprise) และธนาคารของรัฐ 3 แห่ง (Myanma Economic Bank, Myanmar Foreign Trade Bank และ Myanmar Investment and Commercial Bank) ออกจากบัญชีรายชื่อที่ถูกจับตามองเป็นพิเศษ (Specially Designated Nationals List : SDN List) ขณะที่ Myawaddy Bank Ltd. และ Innwa Bank Ltd. ยังอยู่ใน SDN List
- 3) การอนุญาตให้บริษัทของสหรัฐฯ สามารถขนส่งสินค้าเข้า-ออกได้ทุกท่าเรือและสนามบินของเมียนมาเป็นเวลา 6 เดือน นับตั้งแต่เดือนธันวาคม 2558

Content : Part II

ภาพรวมการลงทุนจากต่างประเทศในเมียนมา	20
นโยบายและกฎหมายการลงทุนของเมียนมา	22
หน่วยงานด้านการลงทุนของเมียนมา	22
รูปแบบการลงทุนในเมียนมา	23
ขั้นตอนการลงทุนในเมียนมา	23
ภาษีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ	25
เขตอุตสาหกรรมและเขตเศรษฐกิจพิเศษ	27
ต้นทุนทางธุรกิจในเมียนมา	33
ข้อพึงระวัง/ปัญหาการลงทุนในเมียนมา	37
ความตกลงด้านการลงทุนระหว่างไทย-เมียนมา	38

นักลงทุนต่างชาติมีความเชื่อมั่นมากขึ้นต่อเศรษฐกิจเมียนมา เนื่องจากรัฐบาลชุดใหม่ภายใต้การนำของประธานาธิบดี Htin Kyaw ของเมียนมาพร้อมที่จะสานต่อนโยบายสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศ รวมทั้งเร่งปรับปรุงกฎระเบียบและกฎหมายด้านการลงทุนต่างๆ ให้มีความชัดเจน ซึ่งจะเกื้อหนุนให้การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้น ตลอดจนการพัฒนาาระบบสาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสร้างเครือข่ายเชื่อมโยงกับประเทศต่างๆ ทั้งในและนอกอาเซียน เพื่อรองรับการค้าการลงทุนที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ขณะที่การบริโภคในประเทศเพิ่มขึ้นตามกำลังซื้อของประชากร ส่งผลให้เมียนมาเป็นประเทศที่นักลงทุนทั่วโลกให้ความสนใจในฐานะแหล่งลงทุนแห่งใหม่ที่มีศักยภาพสูงในอาเซียน

ภาพรวมการลงทุนจากต่างประเทศในเมียนมา

มูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment : FDI) ในเมียนมามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่ปี 2531 จนถึง ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2559 คณะกรรมการการลงทุนของเมียนมา (Myanmar Investment Commission : MIC) อนุมัติโครงการลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมด 1,108 โครงการ มูลค่ารวม 63.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยการลงทุนในธุรกิจน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ และพลังงาน มีสัดส่วนสูงที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 66.1 ของมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมทั้งหมดในเมียนมา รองลงมา ได้แก่ อุตสาหกรรม คมนาคม/โทรคมนาคม และเหมืองแร่ ตามลำดับ นักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในเมียนมามากเป็นอันดับ 1 ได้แก่ จีน ซึ่งมีมูลค่าเงินลงทุนสะสม 18.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมา คือ สิงคโปร์ 13.1 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ และไทย 10.5 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ทั้งนี้ ข้อมูลจากกระทรวงพาณิชย์ของไทยปี 2558 ระบุว่าสาขาการลงทุนของไทยในเมียนมา 5 อันดับแรก ได้แก่ พลังงาน อุตสาหกรรมการผลิต โรงแรมและการท่องเที่ยว ประมงและปศุสัตว์ และเหมืองแร่

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในเมียนมา (ปี 2531-31 มีนาคม 2559)

จำแนกตามประเภทธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ	จำนวนโครงการ	มูลค่าเงินลงทุนสะสม (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	สัดส่วน (%)
น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ	154	22.4	35.2
พลังงาน	10	19.7	30.9
อุตสาหกรรม	635	6.6	10.3
คมนาคม/โทรคมนาคม	33	5.1	8.0
อสังหาริมทรัพย์	36	3.0	4.7
เหมืองแร่	71	2.9	4.6
โรงแรมและการท่องเที่ยว	63	2.4	3.8
ปศุสัตว์/ประมง	36	0.5	0.7
เกษตร	19	0.2	0.4
อื่น ๆ (นิคมอุตสาหกรรม ก่อสร้าง ฯลฯ)	51	0.9	1.4
รวม	1,108	63.7	100.0

การลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศในเมียนมา (ปี 2531-31 มีนาคม 2559)

จำแนกตามประเทศผู้ลงทุน

ประเทศผู้ลงทุน	จำนวนโครงการ	มูลค่าเงินลงทุนสะสม (พันล้านดอลลาร์สหรัฐ)	สัดส่วน (%)
จีน	132	18.1	28.4
สิงคโปร์	209	13.1	20.5
ไทย	96	10.5	16.5
ฮ่องกง	125	7.4	11.5
สหราชอาณาจักร	83	4.1	6.4
เกาหลีใต้	127	3.5	5.5
มาเลเซีย	55	1.9	3.0
เนเธอร์แลนด์	14	1.0	1.6
อินเดีย	23	0.7	1.2
เวียดนาม	11	0.7	1.1
ญี่ปุ่น	86	0.6	1.0
ฝรั่งเศส	4	0.5	0.9
อินโดนีเซีย	13	0.3	0.4
สหรัฐฯ	17	0.2	0.4
อื่น ๆ	113	1.1	1.6
รวม	1,108	63.7	100.0

ที่มา : Directorate of Investment and Company Administration (DICA)

นโยบายและกฎหมายการลงทุนของเมียนมา

เมียนมาเร่งปรับปรุงกฎหมายการลงทุนฉบับใหม่ (Myanmar Investment Law) ซึ่งคาดว่าจะประกาศใช้อย่างเป็นทางการภายในปี 2559 เพื่อส่งเสริมการลงทุนให้สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาประเทศ รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุนต่างชาติ ทั้งนี้ กฎหมายการลงทุนฉบับนี้จะเป็นการรวบรวมกฎหมายการลงทุนสำหรับนักลงทุนต่างชาติ ปี 2555 (Foreign Investment Law 2012 : FIL) และกฎหมายการลงทุนสำหรับนักลงทุนท้องถิ่นปี 2556 (Myanmar Citizens Investment Law 2013) เข้าด้วยกัน เพื่อสร้างความเท่าเทียมกันระหว่างนักลงทุนท้องถิ่นและนักลงทุนต่างชาติ รวมทั้งส่งเสริมการขยายตัวทางเศรษฐกิจของเมียนมาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักลงทุน อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ทางการเมียนมายังไม่มีการเปิดเผยรายละเอียดกฎหมายดังกล่าวอย่างเป็นทางการ และยังไม่มีการกำหนดประกาศใช้ แต่ล่าสุดเมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2559 MIC ประกาศผ่อนปรนเงื่อนไขการลงทุนของต่างชาติในเมียนมา และประกาศรายชื่อธุรกิจต้องห้ามสำหรับนักลงทุนต่างชาติเพิ่มเติม ซึ่งอยู่ภายใต้กฎหมายดังกล่าวและมีรายละเอียด ดังนี้

1. อนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนในอุตสาหกรรมยางพาราและเมล็ดพันธุ์ในเมียนมาได้ โดยไม่จำเป็นต้องดำเนินการร่วมค้ากับบริษัทท้องถิ่นอีกต่อไป โดยกำหนดให้ธุรกิจการจัดจำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืช การผลิต รวมถึงการขยายเมล็ดพันธุ์ท้องถิ่นและเมล็ดพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงเป็นธุรกิจที่ต่างชาติสามารถเข้ามาลงทุนได้เอง

2. ประกาศรายชื่อธุรกิจต้องห้ามสำหรับนักลงทุนต่างชาติเพิ่มเติม ได้แก่ ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการทำลายป่า ทรัพยากรน้ำ และการเพาะปลูกตามเนินเขา (เพิ่มขึ้นจากเดิมที่ห้ามลงทุนในธุรกิจผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ การผลิตและสำรวจหยก และหนังสือที่ใช้ภาษาของชนเผ่าท้องถิ่น)

หมายเหตุ : รายชื่อธุรกิจ/อุตสาหกรรมต้องห้าม ธุรกิจที่ต้องร่วมทุนกับชาวเมียนมา และธุรกิจที่ได้รับอนุญาตเฉพาะกิจ สามารถดูรายละเอียดได้ที่ <http://www.dica.gov.mm/sites/dica.gov.mm/files/document-files/notification26englishversion.pdf>

หน่วยงานด้านการลงทุนของเมียนมา

- กระทรวงอุตสาหกรรม (Ministry of Industry) มีหน้าที่กำหนดและดำเนินนโยบายที่เกี่ยวข้องและสนับสนุนภาคอุตสาหกรรมของเมียนมา รวมทั้งมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการลงทุนของภาคเอกชน

- คณะกรรมการการลงทุนของเมียนมา (Myanmar Investment Commission : MIC) เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมการลงทุนให้แก่นักลงทุนท้องถิ่นและนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งมีหน้าที่พิจารณาและอนุมัติแผนการลงทุน (Investment Proposals) และประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- Directorate of Investment and Company Administration (DICA) เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้กระทรวงการวางแผนและพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ (Ministry of National Planning and Economic Development : MNPED) มีหน้าที่ตรวจสอบและประเมินโครงการลงทุน รวมทั้งรายงานผลการปฏิบัติตามเงื่อนไขการลงทุน

- สำนักงานจดทะเบียนบริษัท (Company Registration Office : CRO) เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้ DICA มีหน้าที่รับจดทะเบียนบริษัทและรับคำร้องต่าง ๆ

กฎหมายการลงทุนฉบับใหม่
ของเมียนมาจะเป็นตัวเร่งให้
การลงทุนในเมียนมาเพิ่มขึ้น
อย่างก้าวกระโดด จาก
ปัจจุบันที่นักลงทุนบางส่วน
ยังคงชะลอการลงทุนใน
เมียนมาเนื่องจากไม่มั่นใจ
ต่อกฎระเบียบด้านการลงทุน
ที่ยังขาดความชัดเจน

รูปแบบการลงทุนในเมียนมา

การลงทุนของบริษัทต่างชาติในเมียนมามี 3 รูปแบบ ดังนี้

การลงทุนที่ชาวต่างชาติถือหุ้นเองทั้งหมด (Wholly Foreign-Owned)

การร่วมทุน (Joint Venture) กับหน่วยงานของรัฐ/นักลงทุนท้องถิ่น

การดำเนินกิจการทางธุรกิจภายใต้สัญญาการดำเนินงานร่วม (Mutual Contract)

องค์กรไม่แสวงผลกำไร (Non-Profit Association)

การจัดทะเบียนบริษัทในเมียนมาแบ่งเป็น 6 รูปแบบ ได้แก่ 1) การจัดตั้งบริษัทเอกชนโดยนักลงทุนเมียนมา (Private Company by Myanmar Citizens) 2) การจัดตั้งบริษัทมหาชนโดยนักลงทุนเมียนมา (Public Company by Myanmar Citizens) 3) การจัดตั้งบริษัทต่างชาติ (Foreign Company) 4) การจัดตั้งสำนักงาน/สาขา (Branch/ Representative Office of a Foreign Company) 5) การจัดตั้งบริษัทภายใต้การร่วมทุนกับภาครัฐเมียนมา (Joint Venture Company with the Government of Myanmar) 6) การจัดตั้งสมาคมธุรกิจ (Business Association) ทั้งนี้ นักลงทุนสามารถเลือกจดทะเบียนบริษัทภายใต้กฎหมายการลงทุนสำหรับนักลงทุนต่างชาติปี 2555 (FIL) หรือพระราชบัญญัติจัดตั้งบริษัทเมียนมา (Myanmar Companies Act) ฉบับใดฉบับหนึ่งก็ได้ อย่างไรก็ตาม กฎหมายทั้งสองฉบับกำหนดทุนขั้นต่ำสำหรับการจดทะเบียนบริษัทแตกต่างกัน ดังนี้

บริษัท	กฎหมายการลงทุนสำหรับ นักลงทุนต่างชาติปี 2555	พระราชบัญญัติ จัดตั้งบริษัทเมียนมา
บริษัทในภาคอุตสาหกรรม โรงแรม และการก่อสร้าง	500,000 ดอลลาร์สหรัฐ	150,000 ดอลลาร์สหรัฐ
บริษัทในภาคบริการ ท่องเที่ยว สำนักงาน ตัวแทนธนาคาร และบริษัทประกันภัย	300,000 ดอลลาร์สหรัฐ	50,000 ดอลลาร์สหรัฐ

ขั้นตอนการลงทุนในเมียนมา

นักลงทุนต่างชาติที่ต้องการขอรับการส่งเสริมการลงทุนภายใต้กฎหมายลงทุนต่างชาติต้องเตรียมเอกสารสำคัญ อาทิ ประวัติธุรกิจของบริษัท เอกสารแสดงความน่าเชื่อถือทางการเงินของบริษัท สัญญาระหว่างผู้ร่วมทุน (ในกรณีที่เป็นการร่วมทุน) รวมถึงรายละเอียดสำคัญของโครงการลงทุน เช่น ผลการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการลงทุน ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ ระยะเวลาคืนทุน เป็นต้น เพื่อยื่นขออนุมัติการลงทุนต่อ MIC ทั้งนี้ กฎหมายลงทุนต่างชาติกำหนดกรอบเวลาของ MIC ที่จะยอมรับหรือปฏิเสธการพิจารณาข้อเสนอโครงการลงทุนเพื่อขอรับสิทธิประโยชน์ภายใต้กฎหมายลงทุนต่างชาติภายใน 15 วันนับจากวันที่นักลงทุนต่างชาติยื่นข้อเสนอโครงการลงทุน และหาก MIC ยอมรับที่จะพิจารณาข้อเสนอโครงการลงทุนดังกล่าว จะดำเนินการพิจารณาเพื่อรับรองหรือปฏิเสธโครงการลงทุนดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน (รวม 105 วันนับจากวันที่นักลงทุนต่างชาติยื่นข้อเสนอโครงการลงทุน) หลังจากนั้น นักลงทุนต่างชาติที่ต้องการจัดตั้งบริษัทหรือสำนักงานสาขาท้องขอใบอนุญาตทำการค้า (Permit to Trade) จาก DICA และจดทะเบียนบริษัทกับ CRO

ขั้นตอนการจัดตั้งบริษัทของนักลงทุนต่างชาติ

ยื่นข้อเสนอโครงการลงทุนให้ MIC พิจารณา
ทั้งนี้ MIC จะออกใบอนุญาต (MIC Permit)
ให้แก่โครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

ขอใบอนุญาตทำการค้า
(Permit to Trade) จาก DICA

จดทะเบียนจัดตั้ง
บริษัทกับ CRO

กฎหมายลงทุนต่างชาติ

พระราชบัญญัติจัดตั้งบริษัทเมียนมา

ขั้นตอนการขอรับการส่งเสริมการลงทุน

นักลงทุนเตรียมเอกสารสำคัญ

- ประวัติ/ฐานะทางการเงินของบริษัท
- ในกรณีที่เป็นการลงทุนโดยนักลงทุนต่างชาติทั้งหมด ต้องเตรียมสัญญาโครงการลงทุนที่ทำกับหน่วยงานรัฐซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินโครงการนั้น
- ในกรณีเป็นการร่วมทุน ต้องเตรียมสัญญาระหว่างผู้ร่วมทุน
- การยื่นขอยกเว้นหรือลดภาระภาษีภายใต้กฎหมายลงทุนต่างชาติ
- รายละเอียดสำคัญของโครงการลงทุน อาทิ ผลการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการลงทุน ระยะเวลาดำเนินโครงการ ระยะเวลาคืนทุน เป็นต้น

ยื่นข้อเสนอโครงการลงทุนต่อ MIC

MIC ยอมรับหรือปฏิเสธการพิจารณา
ข้อเสนอโครงการลงทุนภายใน 15 วัน
นับจากวันที่นักลงทุนต่างชาติยื่น
ข้อเสนอโครงการลงทุน

เกณฑ์การพิจารณาของ MIC

- เป็นโครงการลงทุนที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
- เป็นโครงการลงทุนที่ต้องใช้เงินทุนจำนวนมาก หรือต้องใช้เทคโนโลยีระดับสูง
- เป็นโครงการลงทุนที่ก่อให้เกิดการจ้างงาน การขยายการส่งออก การผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า
- เป็นโครงการลงทุนที่ก่อให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- เป็นโครงการลงทุนที่มีการสำรวจและใช้แหล่งพลังงานใหม่ หรือก่อให้เกิดการพัฒนาแหล่งพลังงานอย่างยั่งยืน

MIC พิจารณาข้อเสนอโครงการลงทุนภายใน 90 วัน

MIC ออก MIC Permit

ให้แก่โครงการลงทุนที่ผ่านเกณฑ์การพิจารณา

MIC ปฏิเสธข้อเสนอโครงการลงทุนที่
ไม่ผ่านเกณฑ์การพิจารณา

นักลงทุนขอใบอนุญาตทำการค้า (Permit to Trade) จาก
DICA และจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทกับ CRO

หลังจากนักลงทุนได้รับใบอนุญาตทำการค้าเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ต้องซื้อประกันจากบริษัทประกันของเมียนมา และจดทะเบียนบริษัทกับ CRO นอกจากนี้ ในกรณีที่นักลงทุนมีการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศ ต้องจดทะเบียนเป็นผู้นำเข้า/ผู้ส่งออกกับ Export-Import Registration Office ที่ Ministry of Commerce ของเมียนมา

ภาษีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ

ผู้ที่มีเงินได้ในเมียนมาทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลมีหน้าที่ต้องจ่ายภาษีเงินได้ให้กับรัฐบาลเมียนมา นอกจากนี้ การทำธุรกิจในเมียนมาต้องเสียภาษีประเภทต่างๆ ภายใต้กฎหมายภาษีเมียนมาฉบับปี 2558 (Myanmar Tax Law of the Union 2015) ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2558 และมีรายละเอียดที่น่าสนใจ ดังนี้

● ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (Personal Income Tax)

รายได้สุทธิ (จี๊ด)	อัตรากำไร (%)
ไม่เกิน 2,000,000	0
2,000,001-5,000,000	5
5,000,001-10,000,000	10
10,000,001-20,000,000	15
20,000,001-30,000,000	20
มากกว่า 30,000,000	25

● ภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Tax)

ประเภทของนิติบุคคล/รายได้	อัตรากำไร (%)
นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ Myanmar Companies Act	
▪ รายได้จากการค้า/การทำธุรกิจ	25
▪ รายได้จากค่าเช่าสังหาริมทรัพย์/อสังหาริมทรัพย์	25
นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ FIL	25
องค์กรต่างประเทศที่ดำเนินกิจการภายใต้โครงการที่รัฐบาลสนับสนุน	
สาขาของบริษัทต่างชาติ	25
กำไรจากการขายสินทรัพย์ (Capital Gains Tax)	
(ยกเว้นผู้ประกอบการในธุรกิจก๊าซหรือน้ำมันต้องจ่ายภาษีในอัตรา 40-50%)	
▪ บริษัทท้องถิ่น	10
▪ บริษัทต่างชาติ	10

ที่มา : Collection of Papers on Myanmar's Financial Sector, January 2016

- **ภาษีหัก ณ ที่จ่าย (Withholding Tax)** ชาวต่างชาติที่มีถิ่นพำนักในเมียนมา และไม่มีถิ่นพำนักในเมียนมา จ่ายภาษีหัก ณ ที่จ่าย ในอัตราแตกต่างกัน ดังนี้

ประเภทของภาษี	อัตราภาษีสำหรับชาวเมียนมา และชาวต่างชาติที่มีถิ่นพำนักในเมียนมา (%)	อัตราภาษีสำหรับชาวต่างชาติที่ไม่มีถิ่นพำนักอยู่ในเมียนมา (%)
การชำระดอกเบี้ย	0	15
ค่าลิขสิทธิ์ (Royalty) สำหรับการใช้ใบอนุญาต เครื่องหมายการค้า และสิทธิบัตร	15	10
การชำระหนี้ตามสัญญา ข้อตกลง หรือข้อตกลงอื่นๆ ที่กระทำโดยองค์กรรัฐ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น หรือนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายที่มีผลบังคับใช้สำหรับการจัดซื้อจัดจ้างและการบริการภายในประเทศ	2	3.5
การชำระหนี้ตามสัญญา ข้อตกลง หรือข้อตกลงอื่นๆ ที่กระทำโดยบริษัทต่างชาติสำหรับการจัดซื้อจัดจ้างที่เกิดขึ้นภายในประเทศ	2	3.5

ที่มา : Myanmar Business Guide, PWC 2016

● **รายการลดหย่อนภาษี**

รายการลดหย่อน	อัตรา (%) / จำนวนเงิน
ค่าใช้จ่ายทั่วไป (Basic Allowance)	20 ของรายได้ (สูงสุดไม่เกิน 10 ล้านจ๊าด)
ค่าใช้จ่ายครอบครัว (Family Allowance)	
▪ คู่สมรส	1,000,000 จ๊าด
▪ บิดามารดา	1,000,000 จ๊าด
▪ บุตร (อายุต่ำกว่า 18 ปี)	500,000 จ๊าด

ที่มา : Collection of Papers on Myanmar's Financial Sector, January 2016

● **ภาษีการค้า (Commercial Tax)** เป็นภาษีที่เรียกเก็บแตกต่างกันไปตามประเภทธุรกรรม ได้แก่

ประเภทธุรกรรม	อัตราภาษี (%)
ธุรกรรมการค้าขายบริการ (Services)	5
ธุรกรรมการค้าขายสินค้าทั่วไป	5
ธุรกรรมการค้าขายสินค้าประเภทเครื่องดื่ม แอลกอฮอล์ บุหรี่ หรือผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม	8 - 100

ที่มา : โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศประจำปี 2558

ทั้งนี้ กฎหมายภาษีฉบับปี 2558 ได้ปรับลดจำนวนรายการสินค้าที่ได้รับยกเว้นภาษีการค้า จากเดิม 84 รายการเหลือ 79 รายการ โดยสินค้าที่ถูกตัดออกจากรายการสินค้าที่ได้รับยกเว้นภาษีการค้า อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์เคลื่อนที่ ไซสบู และอาหารสัตว์ทั้งแบบสดและแห้ง ขณะเดียวกันได้เพิ่มรายการสินค้าที่ได้รับยกเว้นภาษีการค้า อาทิ ใบชาสด

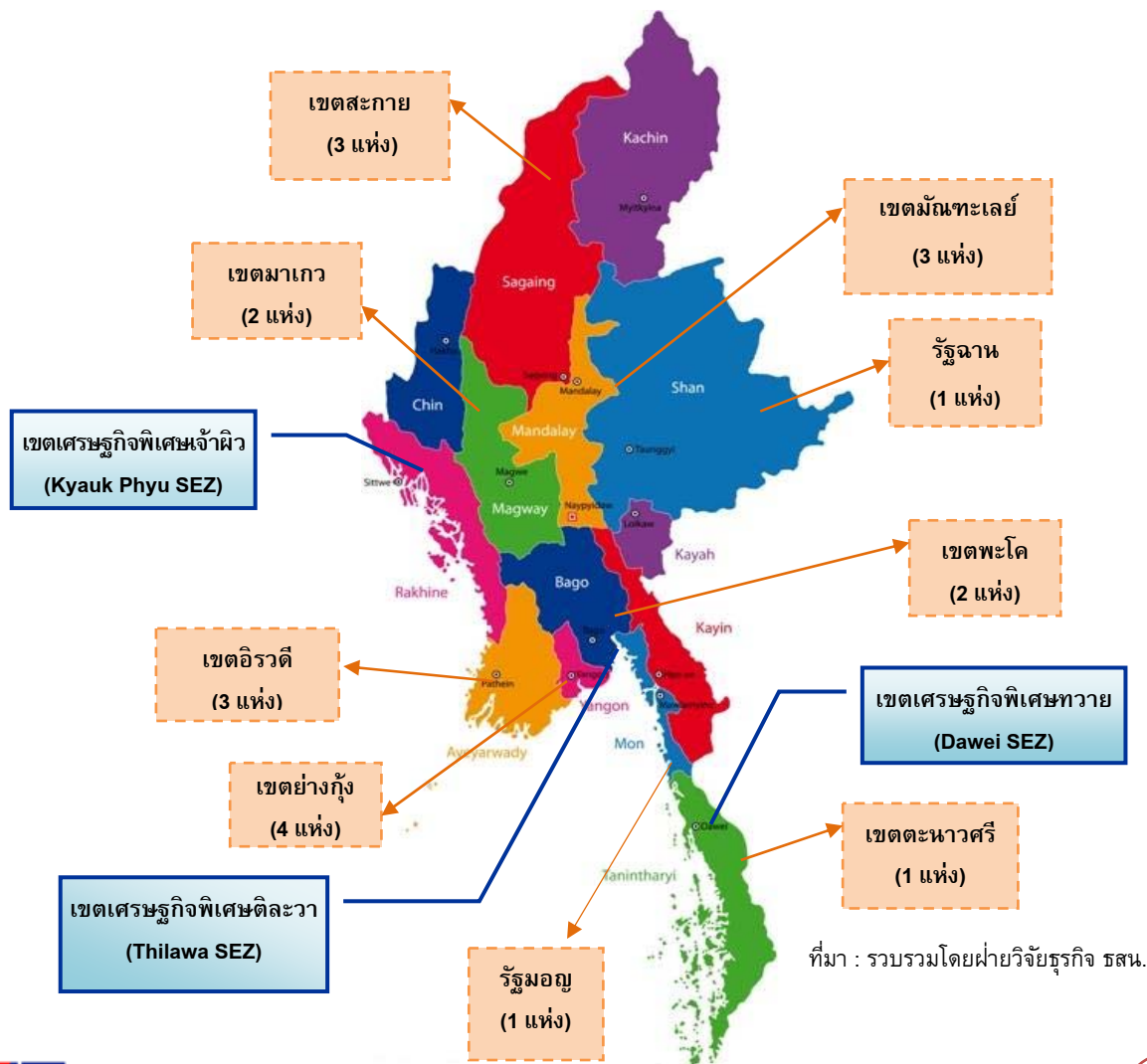
และแห่ง รถดับเพลิง และรถบรรทุกศพ นอกจากนี้ ได้ปรับลดประเภทบริการที่ได้รับ ยกเว้นภาษีการค้าจากเดิม 26 รายการเหลือ 23 รายการ โดยบริการที่ไม่รวมอยู่ในรายการ ยกเว้นภาษีการค้า อาทิ บริการด้านข้อมูลและเทคโนโลยี และบริการด้านการขนส่งสินค้า ต้องเสียภาษีการค้าในอัตราร้อยละ 5 ของรายได้จากการให้บริการ และบริการด้านการ ก่อสร้างอาคารและการซื้อขายอาคารต้องเสียภาษีการค้าในอัตราร้อยละ 3 ของรายได้จาก การให้บริการ

สำหรับเกณฑ์ขั้นต่ำเพื่อรับสิทธิ์ยกเว้นภาษีการค้า กฎหมายภาษีมัปปปี 2558 ได้ปรับเพิ่ม เกณฑ์ขั้นต่ำของมูลค่าการผลิตและการจำหน่ายสินค้าในเมียนมา รวมทั้งการบริการและการค้าที่ จะได้รับสิทธิ์ยกเว้นภาษีการค้าจาก 15,000,000 จ๊าด เป็น 20,000,000 จ๊าด

เขตอุตสาหกรรมและเขตเศรษฐกิจพิเศษ

ปัจจุบันเมียนมาเร่งเดินหน้าพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานในประเทศให้มีความทันสมัย รวมทั้งเร่งพัฒนาเขตอุตสาหกรรม (Industrial Zones) และเขตเศรษฐกิจพิเศษ (Special Economic Zones : SEZs) เพื่อรองรับการลงทุนจากนักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนใน เมียนมาเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง เขตอุตสาหกรรมและเขตเศรษฐกิจพิเศษที่สำคัญในเมียนมา มีดังนี้

- เขตอุตสาหกรรมจำนวน 20 แห่ง และเขตเศรษฐกิจพิเศษจำนวน 3 แห่ง ดังนี้

นอกจากนี้ เมียนมายังมีเขตอุตสาหกรรมที่อยู่ระหว่างการก่อสร้างอีก 7 แห่งในพื้นที่ต่างๆ ได้แก่ กรุงเนปิดอว์ เมือง Yadanabon ในเขตมณฑลตะเลย์ เมือง Ponnagyun ในรัฐยะไข่ เมือง Phaya Thone Zu ในรัฐมอญ เมือง Hpa-An และเมืองเมียวดีในรัฐกะเหรี่ยง และเมือง Nantoon ในรัฐฉาน

➤ เขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย

✚ ความคืบหน้า

โครงการนิคมอุตสาหกรรมและท่าเรือน้ำลึกทวายมีความคืบหน้ามากขึ้นเป็นลำดับ โดยเมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2558 นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี และนาย H.E.U. Nyan Tun รองประธานาธิบดีของเมียนมา เป็นประธานร่วมกันในการประชุมคณะกรรมการร่วมระดับสูงระหว่างไทย-เมียนมา เพื่อการพัฒนาที่ครอบคลุมในเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายและพื้นที่โครงการที่เกี่ยวข้อง (JHC) ครั้งที่ 5 เพื่อลงนามในสัญญาผู้ถือหุ้นบริษัท Dawei SEZ Development Company Limited ซึ่งเป็นนิติบุคคลเฉพาะกิจ (Special Purpose Vehicle : SPV) ฉบับที่ 2 ระหว่าง 3 ฝ่าย ได้แก่ ญี่ปุ่น ไทย และเมียนมา โดยมีธนาคารเพื่อความร่วมมือระหว่างประเทศแห่งญี่ปุ่น (JBIC) เป็นตัวแทนรัฐบาลญี่ปุ่น สำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (สพพ.) เป็นตัวแทนรัฐบาลไทย และ Foreign Economic Relations Department (FERD) เป็นตัวแทนรัฐบาลเมียนมา โดยมีสาระสำคัญ คือ การเปลี่ยนแปลงสัญญาผู้ถือหุ้นใน SPV จากเดิมที่ไทยและเมียนมาถือหุ้นฝ่ายละร้อยละ 50 เป็นให้ญี่ปุ่นเข้ามาถือหุ้นในสัดส่วนเท่ากัน 3 ฝ่ายที่ร้อยละ 33.33 โดยมีทุนจดทะเบียนฝ่ายละ 6 ล้านดอลลาร์ รวม 18 ล้านดอลลาร์ รวมทั้งเพิ่มจำนวนกรรมการบริหารจากเดิม 6 คน เป็น 9 คน โดยเพิ่มตัวแทนจากญี่ปุ่นอีก 3 คน พร้อมทั้งวางแนวทางการขับเคลื่อนการพัฒนาโครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายร่วมกันในระยะยาว นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ ได้เห็นชอบแนวนโยบายการใช้สกุลเงินบาทของไทย และเงินจ๊าดของเมียนมาในการทำธุรกรรมทางการเงินระหว่างกัน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่การค้าและการลงทุนในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย ซึ่งยังอยู่ระหว่างศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางดังกล่าว

สำหรับความเคลื่อนไหวล่าสุด นายสมเจตน์ ทิณพงษ์ กรรมการผู้จัดการบริษัท เมียนทวาย อินดัสเทรียล เอสเตท จำกัด ผู้บริหารโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมและท่าเรือน้ำลึกทวาย [บริษัท ร่วมทุนระหว่างบริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวล็อปเมนต์ จำกัด (มหาชน) (ITD) กับบริษัท สวนอุตสาหกรรมโรจนะ จำกัด (มหาชน)] เปิดเผยว่าอยู่ระหว่างการเจรจากับกลุ่มนักลงทุนจีน ประกอบด้วย บริษัท King Trillion และกิจการรถไฟจีน (The China Railway Engineering Corporation) เพื่อให้เข้ามาร่วมทุนก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคในพื้นที่เฟสแรกของโครงการนิคมอุตสาหกรรมทวาย ได้แก่ ถนน 4 ช่องจราจร ระยะทาง 132 กิโลเมตร เงินลงทุนราว 1.35 หมื่นล้านบาท และท่าเรือ 3 แห่ง เงินลงทุนราว 1.4 หมื่นล้านบาท ทั้งนี้ ปัจจุบัน ITD ซึ่งเป็นผู้ได้สิทธิ์สัมปทานพัฒนาพื้นที่โครงการนิคมอุตสาหกรรมทวายระยะแรก ได้พัฒนาและปรับพื้นที่เฟสแรก ของโครงการ รวมทั้งการก่อสร้างอาคารที่พักอาศัย 5 ชั้นสำหรับผู้เข้ามาทำงานในพื้นที่ ซึ่ง คาดว่าระบบสาธารณูปโภคทั้งหมดในเฟสแรกจะดำเนินการแล้วเสร็จ และพร้อมเปิดให้

เขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย

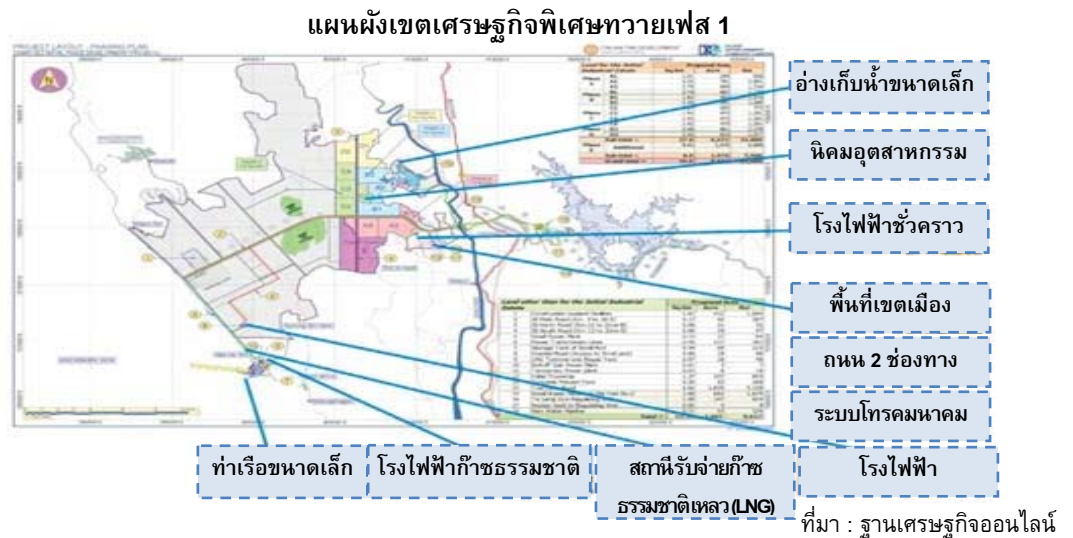
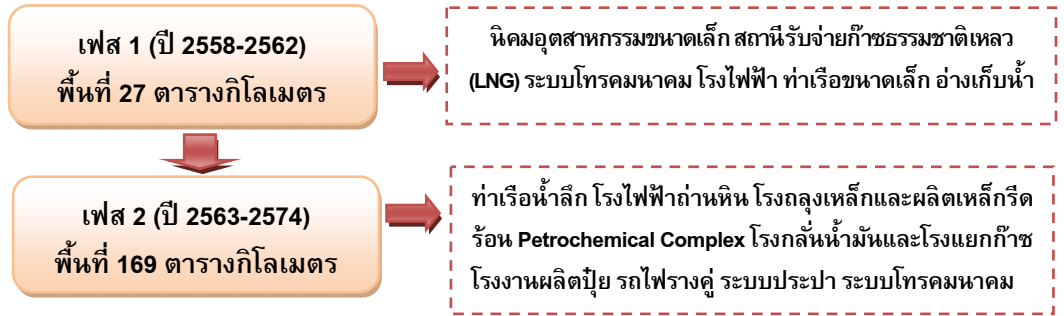

ที่มา : www.manager.co.th

ITD ต้องเร่งหาผู้เช่าพื้นที่ในนิคมอุตสาหกรรมทวายให้ได้ร้อยละ 60 ภายใน 3 ปีนับจากวันที่ลงนามในสัญญาสัมปทาน ซึ่งหากไม่สำเร็จ ITD จะต้องคืนสิทธิ์สัมปทานโครงการฯ ทั้งหมด ทั้งนี้ ITD ตั้งเป้าเปิดให้เช่าพื้นที่เฟสแรก รวม 1,500 - 2,000 ไร่ ไร่ละ 3 ล้านบาท ขณะนี้เริ่มมีนักลงทุนทยอยทำสัญญาเช่าพื้นที่นิคมฯ แล้ว แต่อยู่ระหว่างรออนุมัติสัญญาฯ จากรัฐบาลเมียนมา

ภาคเอกชนเข้าใช้งานได้ในช่วงปลายปี 2559 ทั้งนี้ เป็นที่คาดว่าในช่วง 5 ปีแรกของการพัฒนาโครงการทวายจะสร้างเม็ดเงินลงทุนกว่า 1,700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

โครงการพัฒนาพื้นที่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายแบ่งเป็น 2 ระยะ ได้แก่ การพัฒนาโครงการทวายระยะแรก ปี 2558-2562 (Initial Phase Development) และการพัฒนาโครงการทวายระยะสมบูรณ์ ปี 2563-2574 (Full Phase Development) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

แผนแม่บทของโครงการทวายระยะสมบูรณ์ (Full Phase Development Master Plan) ประกอบด้วย

- 1. นิคมอุตสาหกรรม** สำหรับอุตสาหกรรมหนัก อุตสาหกรรมขนาดกลาง อุตสาหกรรมเบา และอุตสาหกรรมบริการ พื้นที่รวม 132 ตารางกิโลเมตร
- 2. ท่าเรือน้ำลึก** สามารถรองรับเรือบรรทุกขนาดใหญ่และรองรับปริมาณสินค้ากว่า 170 ล้านตัน และ 5 ล้าน TEUs ต่อปี สำหรับแผนลงทุนเฟสแรก (ปี 2558-2562) ประกอบด้วยการสร้างท่าเรือเล็กขนาด 2 ท่า เพื่อรองรับเรือบรรทุกสินค้าอเนกประสงค์ ความจุ 400 TEUs และเรือ Feeder Vessel ความจุ 1,600 TEUs
- 3. ถนน 4 ช่องจราจร** จากเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายถึงชายแดนไทยที่บ้านพุน้ำร้อน จ.กาญจนบุรี ระยะทาง 132-138 กิโลเมตร
- 4. ระบบน้ำเพื่ออุตสาหกรรมและครัวเรือน** ขนาด 900,000 ลูกบาศก์เมตรต่อวัน รวมทั้งระบบบำบัดน้ำเสีย

รายละเอียดของแผนแม่บทอาจมีการเปลี่ยนแปลงเนื่องจากอุปสรรคระหว่างทบทวนแผนฯ ปรับระยะเวลาดำเนินการให้เร็วขึ้นเป็น 5-15 ปีจากเดิม 10-20 ปี

5. ระบบไฟฟ้า รวมถึงโรงไฟฟ้าและอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก ระบบโทรคมนาคมแบบ Landline สำหรับอินเทอร์เน็ตและโทรศัพท์ และคลังเชื้อเพลิงปิโตรเลียมเหลวสำหรับใช้ใน โรงไฟฟ้าและนิคมอุตสาหกรรม เป็นต้น

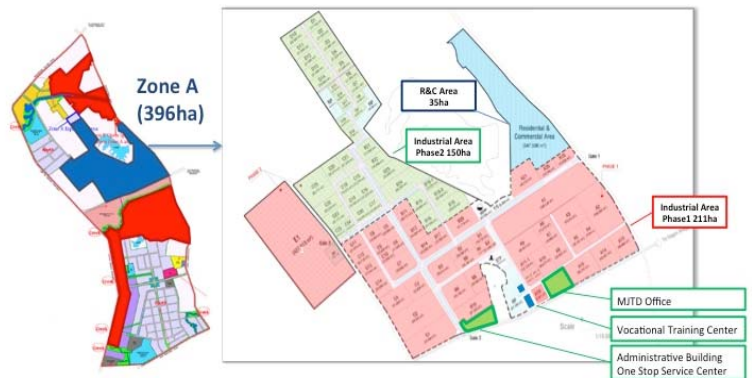
6. การพัฒนาเมือง ที่พักอาศัย ศูนย์ราชการ สำนักงาน สถานที่พักผ่อนหย่อนใจ โรงแรม และศูนย์การค้า คาดว่าจะใช้เวลาในการก่อสร้าง 5-10 ปี

➤ **เขตเศรษฐกิจพิเศษติละวา**

🚩 **ความคืบหน้า**

เขตเศรษฐกิจพิเศษติละวาครอบคลุมพื้นที่ราว 15,000 ไร่ ตั้งอยู่ห่างจากเมืองย่างกุ้งราว 23 กิโลเมตร เป็นการร่วมลงทุนระหว่างรัฐบาลเมียนมาซึ่งถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 51 และ บริษัทเอกชนญี่ปุ่น 3 แห่ง คือ บริษัท Mitsubishi Corp. บริษัท Marubeni Corp. และบริษัท Sumitomo Corp. ซึ่งถือหุ้นรวมกันในส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 49 ทั้งนี้ ภายในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ติละวามีการก่อสร้างโครงการโซน A ซึ่งเป็นการก่อสร้างเฟสแรกบนพื้นที่ 2,475 ไร่ ประกอบด้วย พื้นที่การค้าและที่อยู่อาศัย พื้นที่สำหรับอุตสาหกรรม แหล่งน้ำและแหล่งบำบัดของเสีย ซึ่ง เปิดตัวโครงการเมื่อวันที่ 23 กันยายน 2558 และปัจจุบันเหลือพื้นที่ให้เช่าไม่มากนัก ขณะที่ โครงการโซน B เตรียมเปิดตัวในช่วงปลายปี 2559 โดยจะเน้นการลงทุนในอุตสาหกรรมที่ใช้ แรงงานเข้มข้น (Labor-intensive Industries) และอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออก (Export-oriented Industries)

แผนผังเขตเศรษฐกิจพิเศษติละวา

ที่มา : Myanmar Japan Thilawa Development Limited และ Myanmar Thilawa

รัฐบาลญี่ปุ่นได้อนุมัติเงินกู้อัตราดอกเบี้ยพิเศษแก่เมียนมาเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน บริเวณโดยรอบเขตเศรษฐกิจพิเศษติละวา อาทิ การวางท่อก๊าซธรรมชาติ การก่อสร้างถนน เชื่อมเขตเศรษฐกิจพิเศษติละวากับระบบถนนของเมืองย่างกุ้ง ซึ่งมีระบบควบคุมสิ่งแวดล้อม อาทิ ระบบติดตามคุณภาพน้ำและอากาศในระดับสากล รวมทั้งการก่อสร้างโรงไฟฟ้า ซึ่ง แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะแรกกำลังการผลิต 70 เมกะวัตต์ ระยะที่สอง 168 เมกะวัตต์ และระยะ ที่สาม 800 เมกะวัตต์ อีกทั้งยังมีการจัดตั้ง One Stop Service Center เพื่ออำนวยความสะดวก ในการออกใบอนุญาตลงทุนแบบพิเศษให้แก่นักลงทุน

ทั้งนี้ บริษัทส่วนใหญ่ในเขตเศรษฐกิจพิเศษติละวาเป็นบริษัทรถยนต์และชิ้นส่วนและบริษัทผู้ก่อสร้างของญี่ปุ่น ล่าสุด มี 49 บริษัทจาก 14 ประเทศที่ได้รับใบอนุญาตลงทุนและเตรียมก่อสร้างโรงงานแล้ว ได้แก่ บริษัทจากญี่ปุ่น เมียนมา ไต้หวัน ไทย สิงคโปร์ สหรัฐฯ จีน สวีเดน ฮังการี ออสเตรเลีย มาเลเซีย ฝรั่งเศส เวียดนาม และบรูไน มูลค่าลงทุนรวมราว 423 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สำหรับอุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตเศรษฐกิจพิเศษติละวา ประกอบด้วยอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูง อุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ อุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น (เช่น อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม) และอุตสาหกรรมการผลิต นอกจากนี้ ยังมีการดึงดูดการลงทุนในโครงการก่อสร้างที่อยู่อาศัย โรงเรียน โรงพยาบาล และศูนย์นันทนาการ

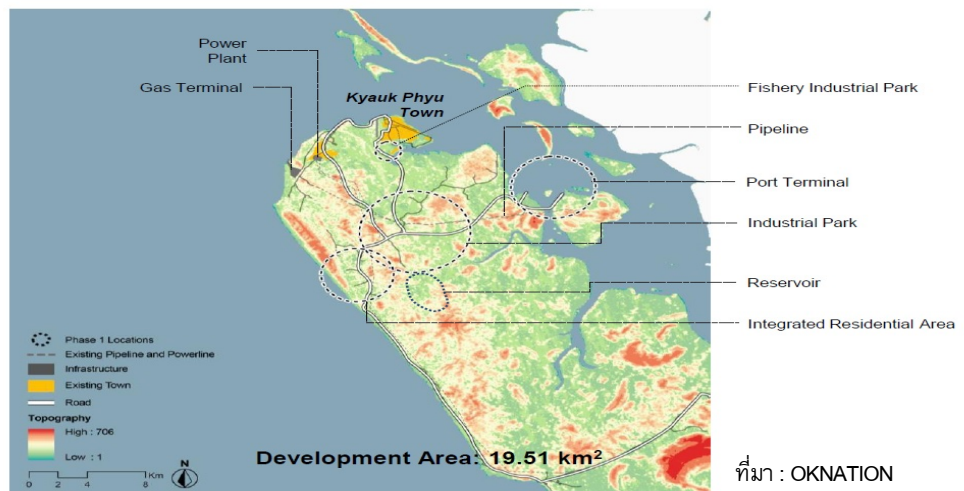
➤ **เขตเศรษฐกิจพิเศษเจ้าผิว**

📌 **ความคืบหน้า**

เขตเศรษฐกิจพิเศษเจ้าผิวตั้งอยู่ในเมืองเจ้าผิว รัฐยะไข่ ซึ่งอยู่ทางตะวันตกของเมียนมา มีบริษัท CPG Corporation Pte. Ltd. ของสิงคโปร์เป็นผู้พัฒนาแผนแม่บทโครงการ และเป็น ที่ปรึกษาของรัฐบาลเมียนมาในการคัดเลือกบริษัทต่างชาติเข้าร่วมโครงการ ซึ่งตามแผนงานที่กำหนดไว้ โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษเจ้าผิวจะครอบคลุมพื้นที่บริเวณท่าเรือน้ำลึกเจ้าผิว และเขตพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีเจ้าผิว (Kyauk Phyu Economic and Technological Development Zone)

เขตเศรษฐกิจพิเศษเจ้าผิวเป็นอีกหนึ่งแหล่งลงทุนที่น่าสนใจสำหรับผู้ประกอบการไทย นอกเหนือจากเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายและเขตเศรษฐกิจพิเศษติละวา อย่างไรก็ตาม การพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษเจ้าผิวยังคงถูกคัดค้านเรื่องผลกระทบต่อประชาชนในพื้นที่ ซึ่งเป็นประเด็นที่ต้องติดตามอย่างใกล้ชิดว่ารัฐบาลเมียนมาจะเร่งดำเนินการแก้ไขอย่างไร

แผนผังเขตเศรษฐกิจพิเศษเจ้าผิว

สำหรับการพัฒนาโครงการแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ ระยะแรก (ปี 2557-2559) ระยะที่สอง (ปี 2560-2563) และระยะสุดท้าย (ปี 2564-2568) โดยพื้นที่ลงทุนประกอบด้วย 3 ส่วนสำคัญ ได้แก่ ท่าเรือน้ำลึก เขตนิคมอุตสาหกรรม และที่พักอาศัย โครงการเขตเศรษฐกิจพิเศษเจ้าผิวเริ่มดำเนินการในเดือนกุมภาพันธ์ 2559 พื้นที่พัฒนาเบื้องต้น 625 ไร่ เพื่อพัฒนานิคมอุตสาหกรรม โดยโครงการรวมทั้งหมดจะใช้เวลาพัฒนาราว 20-30 ปี ทั้งนี้ โครงการลงทุนส่วนใหญ่ที่เข้ามาลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษเจ้าผิวเป็นโครงการปิโตรเลียมและอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเชื่อมโยงกับโครงการพัฒนาแหล่งก๊าซธรรมชาติฉ่วย (Shwe Gas Project) และโครงการท่อขนส่งน้ำมันและก๊าซธรรมชาติจากเมียนมาไปยังเมืองคุนหมิงและเมืองหนานหนิงของจีน

ล่าสุด เมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2558 ผู้จัดการเขตเศรษฐกิจของเมียนมาเปิดเผยว่ากิจการร่วมค้าภายใต้การนำของบริษัท CITIC Group Corporation (CITIC) ของจีนชนะการประมูล

สัมปทาน 2 โครงการในเขตเศรษฐกิจพิเศษเจ้าผิวในรัฐยะไข่ ได้แก่ 1) โครงการก่อสร้างท่าเรือ น้ำลึกในอ่าวเบงกอล และ 2) โครงการพัฒนาพื้นที่เขตอุตสาหกรรม โดยทั้งสองโครงการดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งในแผนของรัฐบาลเมียนมาที่ต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษเจ้าผิว ทั้งนี้ CITIC ประกอบด้วยบริษัทของจีน ได้แก่ บริษัท China Harbor Engineering Company Ltd. บริษัท China Merchants Holdings บริษัท TEDA Investment Holding และ บริษัท Yunnan Construction Engineering Group และบริษัทของไทย 1 แห่ง ได้แก่ เครือเจริญโภคภัณฑ์ อย่างไรก็ตาม ในส่วนที่ 3 ของโครงการ คือ การพัฒนาที่อยู่อาศัยยังไม่มีบริษัทใดผ่านการคัดเลือก เนื่องจากขาดคุณสมบัติตามการระบุของคณะกรรมการประเมิน และตัดสินใจประมูลเขตเศรษฐกิจพิเศษเจ้าผิว

ทั้งนี้ กฎหมายเขตเศรษฐกิจพิเศษเมียนมา (Special Economic Zone Law) กำหนดสิทธิประโยชน์และเงื่อนไขสำหรับนักลงทุนที่ต้องการไปลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ดังนี้

สิทธิประโยชน์	การลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษ	
	Free Zone*	Promotion Zone**
การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax Exemption)	ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 7 ปี นับจากปีแรกที่เริ่มดำเนินการผลิต	ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นเวลา 5 ปี นับจากปีแรกที่เริ่มดำเนินการผลิต
การลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล (Corporate Income Tax Relief)	ได้รับการลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลในอัตราร้อยละ 50 เป็นเวลาอีก 5 ปี หลังจากหมดสิทธิประโยชน์ในระยะแรกไปแล้ว	
การยกเว้นภาษีศุลกากร (Customs Duty Exemption)	วัตถุดิบนำเข้าเพื่อการผลิต เครื่องจักรและอะไหล่ อุปกรณ์ก่อสร้าง และยานพาหนะเพื่อใช้ในธุรกิจ	เครื่องจักรและอะไหล่ที่ใช้ในการผลิต อุปกรณ์ก่อสร้าง ยานพาหนะเพื่อใช้ในธุรกิจ - ปีที่ 1-5 ได้รับการยกเว้นภาษี - ปีที่ 6-10 ได้รับการลดหย่อนภาษีร้อยละ 50
การยกเว้นภาษีการค้าและภาษีมูลค่าเพิ่ม	ได้รับการยกเว้นภาษีตลอดการลงทุน	- ปีที่ 1-5 ได้รับการยกเว้นภาษี - ปีที่ 6-10 ได้รับการลดหย่อนภาษีร้อยละ 50
การยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักร (Machinery Import Duty Exemption)	ได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าเครื่องจักร ชิ้นส่วนเครื่องจักร วัสดุก่อสร้าง และยานยนต์ที่ใช้ในการก่อสร้างโรงงาน โกดัง หรืออาคารสำนักงาน และภาษีอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	-
การยกเว้นภาษีนำเข้าสำหรับสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน	-	ได้รับการลดหย่อนภาษีนำเข้าอุปกรณ์สำนักงานที่มีได้นำมาจำหน่าย และวัสดุก่อสร้างที่ใช้ในการก่อสร้างโรงงาน โกดัง หรืออาคารสำนักงานในอัตราร้อยละ 50 เป็นเวลา 5 ปี
การเช่าที่ดิน	เช่าที่ดินครั้งแรกได้สูงสุด 50 ปี และขยายเวลาได้อีกสูงสุด 25 ปี รวม 75 ปี	
อื่นๆ	ได้รับการยกเว้นภาษีกรณีมีค่าใช้จ่ายด้านวิจัยและพัฒนาการฝึกอบรมพนักงาน	

หมายเหตุ : *Free Zone คือ พื้นที่ลงทุนสำหรับการผลิตเพื่อส่งออกเท่านั้น **Promotion Zone คือ พื้นที่ลงทุนแต่ไม่จำเป็นต้องทำการส่งออก ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ธนาคารกรุงเทพ และรวบรวมโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ ชสน.

ต้นทุนทางธุรกิจในเมียนมา

✚ การเริ่มต้นดำเนินธุรกิจ

ลำดับ	ขั้นตอน	หน่วยงาน	ระยะเวลา ดำเนินการ	ค่าใช้จ่าย
1	การตรวจสอบรายชื่อจดทะเบียนบริษัท	DICA	1 วัน	1,000 จ๊าด (ราว 1 ดอลลาร์สหรัฐ)
2	การขอรับจดหมายรับรองจากหน่วยงาน	เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น	2 วัน	ไม่มีค่าใช้จ่าย
3	การขอรับหนังสือรับรองการตรวจประวัติอาชญากรรม	สถานีตำรวจท้องถิ่น	1 วัน	ไม่มีค่าใช้จ่าย
4	การขอใบอนุญาตดำเนินธุรกิจ	DICA	1 วัน	5,100 จ๊าด (ราว 4 ดอลลาร์สหรัฐ)
5	การขอรับคำรับรองการลงลายมือชื่อพยานในสัญญา	สำนักกฎหมาย หรือ สำนักตรวจสอบบัญชี	1 วัน	40,000 จ๊าด (ราว 33 ดอลลาร์สหรัฐ)
6	การชำระค่าอากรแสตมป์และค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนบริษัท	DICA	1 วัน	1,000,000 จ๊าด (ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนฯ) + 60,000 จ๊าด (ค่าอากร) (ราว 880 ดอลลาร์สหรัฐ)
7	การเปิดบัญชีธนาคาร	ธนาคาร	1 วัน	ไม่มีค่าใช้จ่าย
8	การขอรับใบอนุญาตดำเนินธุรกิจ	DICA	3 วัน	รวมอยู่ในค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนบริษัท
9	การส่งเอกสารการจดทะเบียน		1 วัน	ไม่มีค่าใช้จ่าย
10	การขอรับตราประทับของบริษัท	บริษัทที่รับทำ ตราประทับ	1 วัน	2,000 จ๊าด (ราว 2 ดอลลาร์สหรัฐ)
11	การลงทะเบียนเสียภาษี	กรมสรรพากรท้องถิ่น	1 วัน	ไม่มีค่าใช้จ่าย

ที่มา : World Bank และรวบรวมโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธสน.

✚ การจ้างแรงงาน ภายใต้กฎหมายการลงทุนปี 2555 เมียนมากำหนดเงื่อนไขการจ้างแรงงานในเมียนมา ดังนี้

- ปีที่ 1-2 ต้องจ้างงานชาวเมียนมาอย่างน้อยร้อยละ 25 ของแรงงานทั้งหมด
- ปีที่ 3-4 ต้องจ้างงานชาวเมียนมาอย่างน้อยร้อยละ 50 ของแรงงานทั้งหมด
- ปีที่ 5-6 ต้องจ้างงานชาวเมียนมาอย่างน้อยร้อยละ 75 ของแรงงานทั้งหมด
- ต้องจัดการฝึกอบรมเพิ่มทักษะให้แก่แรงงานเมียนมา
- ตำแหน่งแรงงานไม่มีทักษะต้องจ้างชาวเมียนมาเท่านั้น

เมียนมากำหนดอัตราค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำเป็นครั้งแรกในปี 2558 ที่ระดับ 3,600 จ๊าดต่อวัน (ราว 3 ดอลลาร์สหรัฐต่อวัน)

อย่างไรก็ตาม การพิจารณาอัตราเงินเดือนของชาวเมียนมาในปัจจุบันขึ้นอยู่กับประเภท/สาขาอาชีพเป็นหลัก โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ประเภท/สาขาอาชีพ	อัตราเงินเดือน (ดอลลาร์สหรัฐ)
แรงงานไร้ฝีมือ	90
หักบัญชี	150
แรงงานมีฝีมือ	300
วิศวกรการผลิต	700
ผู้จัดการโรงงาน	800

ที่มา : Tractus Research

ทั้งนี้ กฎระเบียบแรงงานในเมียนมาอยู่ภายใต้กฎหมายหลายฉบับ อาทิ พระราชบัญญัติการจ้างงานของเมียนมา (Employment Registration Act 1959) กฎหมายโรงงาน (Factory Act 1951) กฎหมายวันลา (Leave and Holiday Act 1951) และพระราชบัญญัติประกันสังคม (Social Security Act 2012) เป็นต้น โดยมีข้อกำหนดและรายละเอียดเกี่ยวกับการจ้างแรงงานที่น่าสนใจ ดังนี้

ข้อกำหนด	รายละเอียด
ชั่วโมงการทำงาน	<ul style="list-style-type: none"> • โดยทั่วไป 8 ชั่วโมงต่อวัน • บริษัท/ศูนย์การค้า/โรงงาน มีเวลาทำงาน 48 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ • อุตสาหกรรมเหมืองแร่และขุดเจาะน้ำมัน มีเวลาทำงาน 44 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ • การทำเหมืองแร่ในอุโมงค์ใต้ดิน มีเวลาทำงาน 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์
วันลาพักผ่อนต่อปี	<ul style="list-style-type: none"> • 6 วัน สำหรับพนักงาน • 10 วัน สำหรับผู้บริหารระดับต้น • 20 วัน สำหรับผู้บริหารระดับกลาง • 30 วัน สำหรับผู้บริหารระดับสูง
วันลากิจต่อปี	<ul style="list-style-type: none"> • 6 วัน (ลาต่อเนื่องได้สูงสุด 3 วัน)
วันลาป่วยต่อปี	<ul style="list-style-type: none"> • 30 วัน (อนุญาตให้ลาป่วยได้เมื่อปฏิบัติงานครบ 6 เดือนเป็นอย่างน้อย)
วันหยุดลาคลอด	<ul style="list-style-type: none"> • - ก่อนคลอด ลาได้ 8 สัปดาห์ • - หลังคลอด ลาได้ 6 สัปดาห์
วันหยุดราชการ	<ul style="list-style-type: none"> • 21 วัน
สิทธิประโยชน์อื่น ๆ	<ul style="list-style-type: none"> • บริการตรวจสุขภาพและยารักษาโรค เงินสงเคราะห์ ค่ารักษาพยาบาล เงินสงเคราะห์การคลอดบุตร เงินช่วยเหลืองานฌาปนกิจ เงินสงเคราะห์ผู้พิการชั่วคราวและตลอดชีพ เงินบำนาญ

ที่มา : โครงการจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดทำศูนย์ข้อมูลการลงทุนไทยในต่างประเทศประจำปี 2558 และ BOI, Social Security Law 2012

✚ ค่าเช่าโรงงานและสำนักงาน

โรงงานและสำนักงาน	อัตราค่าเช่า (ดอลลาร์สหรัฐต่อตารางเมตรต่อเดือน)
โรงงานในนิคมอุตสาหกรรม	
• เขตอุตสาหกรรม Hlaing Tharyar	2.2
• เขตอุตสาหกรรม Shwe Pyi Thar	2.2
• เขตอุตสาหกรรม South Dagon	1.67
สำนักงาน	
• ใจกลางเมืองย่างกุ้ง*	65
• เขตย่างกุ้งและย่านเศรษฐกิจ	43
• นอกเขตเมือง	25

หมายเหตุ : * อัตราค่าเช่าปี 2559 จากการสอบถามผู้จัดการสำนักงานผู้แทนย่างกุ้ง ธนาคารกรุงไทย
ที่มา : Tractus Research 2015

✚ ค่าใช้จ่ายในการก่อสร้างโรงงาน เฉลี่ย 480 ดอลลาร์สหรัฐต่อตารางเมตร

✚ ค่าที่อยู่อาศัย

พื้นที่	ราคาขาย (ดอลลาร์สหรัฐต่อตารางเมตร)
ที่อยู่อาศัยใจกลางเมือง	3,200
ที่อยู่อาศัยชานเมือง	1,236

ที่มา : Cost of Living in Myanmar, www.numbeo.com (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2559)

✚ ค่าเช่าที่อยู่อาศัย

ประเภทที่อยู่อาศัย	อัตราค่าเช่า (ดอลลาร์สหรัฐต่อเดือน)
▪ อพาร์ทเมนต์ 1 ห้องนอน (ใจกลางเมือง)	450.88
▪ อพาร์ทเมนต์ 1 ห้องนอน (ชานเมือง)	167.70
▪ อพาร์ทเมนต์ 3 ห้องนอน (ใจกลางเมือง)	1,884.29
▪ อพาร์ทเมนต์ 3 ห้องนอน (ชานเมือง)	328.72

ที่มา : Cost of Living in Myanmar, www.numbeo.com (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2559)

อัตราค่าครองชีพโดยเฉลี่ย
ในเมียนมาสูงกว่าไทยราว
ร้อยละ 16.5 และอัตราค่าเช่า
ที่อยู่อาศัยเฉลี่ยสูงกว่าไทย
ราวร้อยละ 25.9

✚ ค่าใช้จ่ายด้านสาธารณูปโภค

ค่าไฟฟ้า	อัตราค่าใช้จ่าย (ดอลลาร์สหรัฐต่อกิโลวัตต์ชั่วโมง)
บริษัทท้องถิ่น	
▪ สำหรับอยู่อาศัย	0.038
▪ สำหรับทำธุรกิจ	0.083
บริษัทต่างชาติ	
▪ สำหรับอยู่อาศัย	0.12
▪ สำหรับทำธุรกิจ	0.12

ที่มา : Tractus Research

ค่าน้ำประปา	อัตราค่าใช้จ่าย (ดอลลาร์สหรัฐต่อลูกบาศก์เมตร)
สำหรับครัวเรือน	0.44
สำหรับธุรกิจ	0.88

ที่มา : JETRO

ค่าก๊าซ	อัตราค่าใช้จ่าย (ดอลลาร์สหรัฐต่อ 1 พันลูกบาศก์ฟุต)
สำหรับครัวเรือน	8.61
สำหรับธุรกิจ	8.61

ที่มา : JETRO

ค่าโทรศัพท์พื้นฐาน	อัตราค่าใช้จ่าย
ค่าติดตั้ง	650 ดอลลาร์สหรัฐ
ค่าโทรศัพท์พื้นฐาน-โทรศัพท์พื้นฐาน	
▪ ภายในจังหวัดเดียวกัน	0.015 ดอลลาร์สหรัฐต่อนาที
▪ โทรศัพท์ทางไกล (ในประเทศ)	0.025 ดอลลาร์สหรัฐต่อนาที
ค่าโทรศัพท์พื้นฐาน-โทรศัพท์เคลื่อนที่	
▪ ภายในจังหวัดเดียวกัน	0.025 ดอลลาร์สหรัฐต่อนาที
▪ โทรศัพท์ทางไกล (ในประเทศ)	0.025 ดอลลาร์สหรัฐต่อนาที
ค่าอินเทอร์เน็ต	
▪ อินเทอร์เน็ต (10 Mbps, Unlimited Data, Cable/ADSL)	120 ดอลลาร์สหรัฐ

ที่มา : Tractus Research และ Cost of Living in Myanmar, www.numbeo.com

✚ ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

ประเภทการเดินทาง	อัตราค่าใช้จ่าย (ดอลลาร์สหรัฐ)
ตัวรถโดยสารท้องถิ่น	0.20
Taxi	1.50 (ค่าธรรมเนียมเริ่มต้น)
รถยนต์ส่วนตัว	33,000 (ราคารถยนต์ใหม่รุ่น Volkswagen Golf 1.4)

ที่มา : Cost of Living in Myanmar, www.numbeo.com (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2559)

✚ ค่าใช้จ่ายในการขนส่ง

ประเภทการขนส่ง	อัตราค่าใช้จ่าย (ต่อเที่ยว)
การขนส่งทางเรือด้วยตู้คอนเทนเนอร์ (ขนาด 40 ฟุต) ส่งออกไปญี่ปุ่น	1,600 ดอลลาร์สหรัฐ
การขนส่งทางเรือด้วยตู้คอนเทนเนอร์ (ขนาด 40 ฟุต) นำเข้าจากญี่ปุ่น	2,400 ดอลลาร์สหรัฐ
การขนส่งทางเรือด้วยตู้คอนเทนเนอร์ (ขนาด 40 ฟุต) ส่งออกไปประเทศอื่นๆ	6,500 ดอลลาร์สหรัฐ
น้ำมันเบนซิน	0.81 ดอลลาร์สหรัฐต่อลิตร
น้ำมันดีเซล	1.03 ดอลลาร์สหรัฐต่อลิตร

ที่มา : JETRO และ Cost of Living in Myanmar, www.numbeo.com (ข้อมูล ณ เดือนเมษายน 2559)

ข้อพึงระวัง/ปัญหาการลงทุนในเมียนมา

ข้อพึงระวัง/ปัญหาการลงทุน
<ul style="list-style-type: none"> • กฎหมายการลงทุนฉบับใหม่อยู่ระหว่างการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง และรอประกาศฉบับสมบูรณ์อย่างเป็นทางการ จึงอาจทำให้เกิดความไม่ชัดเจนด้านนโยบายและกฎระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
<ul style="list-style-type: none"> • ระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานมีข้อจำกัด อาทิ <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องขยายคมนาคม เส้นทางคมนาคมหลายแห่งอยู่ระหว่างการปรับปรุงและพัฒนา อาจทำให้การลงทุนและการขนส่งมีต้นทุนสูง - ระบบไฟฟ้า ปัจจุบันกำลังการผลิตกระแสไฟฟ้าในเมียนมายังไม่สามารถรองรับความต้องการในประเทศได้เพียงพอ ส่งผลให้โรงงานหลายแห่งต้องมีเครื่องปั่นไฟสำหรับไฟฟ้าสำรอง ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น
<ul style="list-style-type: none"> • ราคาอสังหาริมทรัพย์และอัตราค่าเช่าที่ดินปรับสูงขึ้นอย่างรวดเร็วตามความต้องการที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะในเมืองเศรษฐกิจสำคัญ เช่น เมืองย่างกุ้ง และเมืองมัณฑะเลย์
<ul style="list-style-type: none"> • การขาดแคลนแรงงานที่มีทักษะ รวมถึงผู้บริหารระดับต้นและระดับกลาง เนื่องจากแรงงานส่วนใหญ่เป็นแรงงานในภาคเกษตรกรรม

ข้อพึงระวัง/ปัญหาการลงทุน

- ปัญหาการสู้รบระหว่างชนกลุ่มน้อยที่เกิดขึ้นบ่อยครั้ง อาจส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของนักลงทุน
- โครงการลงทุนต้องได้รับการยอมรับจากชุมชน โครงการลงทุนที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จึงต้องวางแผนการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งทำความเข้าใจกับชุมชนบริเวณโดยรอบโครงการ เพื่อให้การดำเนินโครงการเป็นไปอย่างราบรื่น
- ผลกระทบจากภัยธรรมชาติ โดยเฉพาะแผ่นดินไหว และพายุไซโคลนซึ่งเกิดขึ้นบ่อยครั้ง

ความตกลงด้านการลงทุนระหว่างไทย-เมียนมา

ความตกลง	วันที่ลงนาม
ข้อตกลงทางการค้าไทย-เมียนมา	12 เมษายน 2532
บันทึกความเข้าใจเพื่อการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมทางการค้าไทย-เมียนมา	2 กุมภาพันธ์ 2533
ความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความร่วมมือทวิภาคีไทย-เมียนมา	21 มกราคม 2536
ข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยกับหอการค้าและสภาอุตสาหกรรมเมียนมา	22 กุมภาพันธ์ 2538
ความตกลงการค้าชายแดนไทย-เมียนมา	17 มีนาคม 2539
บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการธนาคาร	29 สิงหาคม 2539
หนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างไทย-เมียนมาว่าด้วยการข้ามแดนระหว่างสองประเทศ	16 พฤษภาคม 2540
บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการรับซื้อไฟฟ้าจากเมียนมา	4 กรกฎาคม 2540
ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลเมียนมา	24 กรกฎาคม 2541
ความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลเมียนมาเพื่อการยกเว้นการเก็บภาษีซ้อนและการป้องกันการเลี่ยงรัษฎากรในส่วนที่เกี่ยวกับภาษีเก็บจากเงินได้	7 กุมภาพันธ์ 2545
บันทึกความเข้าใจระหว่างรัฐบาลไทยและรัฐบาลเมียนมาว่าด้วยความร่วมมือในการจ้างแรงงาน	21 มิถุนายน 2546
ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านการลงทุนระหว่างสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนของไทยกับคณะกรรมการการลงทุนของเมียนมา	19 กุมภาพันธ์ 2547
บันทึกความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงานระหว่างเมียนมา-ไทย	7 สิงหาคม 2547
หนังสือแลกเปลี่ยนว่าด้วยการอำนวยความสะดวกงานก่อสร้างถนนในเมียนมาสายเมียวดี-เซิงเขาตะนาวศรี	25 สิงหาคม 2547
บันทึกความเข้าใจความร่วมมือไทย-เมียนมาว่าด้วยการจัดการทรัพยากรน้ำ	1 พฤศจิกายน 2547
บันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพลังงานของไทยและกระทรวงพลังงานไฟฟ้าของเมียนมาว่าด้วยความร่วมมือในโครงการไฟฟ้าพลังน้ำที่ลุ่มน้ำสาละวินและลุ่มน้ำตะนาวศรี	30 พฤษภาคม 2548

ความตกลง	วันที่ลงนาม
บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการแลกเปลี่ยนข้อมูลธุรกรรมทางการเงินเพื่อการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินระหว่างสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินกับ Central Control Board on Money Laundering ของเมียนมา	30 กรกฎาคม 2548
บันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการเกษตร	1 ธันวาคม 2548
บันทึกความตกลงว่าด้วยการก่อสร้าง การถือครองกรรมสิทธิ์และการบริหารจัดการโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำฮัจยี (Hutgyi)	8 ธันวาคม 2548
ความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนไทย-เมียนมา	14 มีนาคม 2551
บันทึกความเข้าใจว่าด้วยการสร้างท่าเรือน้ำลึกทวาย	19 พฤษภาคม 2551
บันทึกความเข้าใจด้านความร่วมมือทางธุรกิจระหว่างสภาธุรกิจไทย-เมียนมากับสภาธุรกิจเมียนมา-ไทย	5 เมษายน 2553
บันทึกความเข้าใจระหว่างกระทรวงพลังงานของไทยและกระทรวงพลังงานของเมียนมาว่าด้วยเรื่องความร่วมมือด้านไฟฟ้าและพลังงาน	15 มิถุนายน 2558
ความร่วมมือว่าด้วยเรื่องการบริหารจัดการพัฒนาโลจิสติกส์ระหว่างการทำเรือแห่งประเทศไทยและการทำเรือของเมียนมา	18 มิถุนายน 2558
บันทึกเจตจำนงว่าด้วยความร่วมมือในการพัฒนาโครงการนิคมอุตสาหกรรมทวายระหว่างรัฐบาลไทย รัฐบาลเมียนมา และรัฐบาลญี่ปุ่น	4 กรกฎาคม 2558
ความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางธรรมดาแก่ผู้ที่เดินทางโดยเครื่องบิน ระหว่างกระทรวงการต่างประเทศของไทยและกระทรวงการต่างประเทศของเมียนมา	29 กรกฎาคม 2558

ที่มา : Thaibizmyanmar, โพสต์ทูเดย์, กรุงเทพธุรกิจ, The Nations

Part III : Business Opportunities

Content : Part III

สินค้าที่มีศักยภาพในการส่งออกไปเมียนมา	41
ธุรกิจไทยที่มีศักยภาพในการเข้าไปลงทุนในเมียนมา	
- ธุรกิจเกษตรและเกษตรแปรรูป	42
- ธุรกิจโรงไฟฟ้าและเสาสายส่งไฟฟ้าแรงสูง	43
- ธุรกิจโทรคมนาคม	45
- ธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปและผ้าผืน	45
- ธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้อง	46
นักลงทุนไทยที่มีศักยภาพในการเข้าไปลงทุนในเมียนมา	50

เมียนมาเป็นประเทศเพื่อนบ้านของไทยที่มีศักยภาพทั้งด้านการค้าและการลงทุน เนื่องจากมีความอุดมสมบูรณ์ทางทรัพยากรธรรมชาติและแหล่งทรัพยากรสัตว์น้ำที่เอื้อต่อการเพาะปลูกในภาคเกษตรกรรมและการทำประมง ตลอดจนมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติสวยงามในหลายพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งไทยนับว่ามีข้อได้เปรียบในการเข้าสู่ตลาดเมียนมามากกว่าชาติอื่น โดยเฉพาะการมีพื้นที่ติดต่อกับเมียนมาทั้งทางน้ำและทางบกระยะทางยาวถึง 2,401 กิโลเมตร และมีความสัมพันธ์อันดีต่อกันจากการติดต่อค้าขายผ่านชายแดนมายาวนาน ประกอบกับมีแรงงานเมียนมาจำนวนมากเข้ามาทำงานในไทยกว่า 3 ล้านคน ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยคุ้นเคยกับชาวเมียนมา ซึ่งเป็นช่องทางสำคัญในการเจาะตลาดเมียนมา ขณะเดียวกันสินค้าไทยก็เป็นที่ยอมรับของชาวเมียนมาเป็นอย่างมาก เนื่องจากสินค้าไทยมีคุณภาพและราคาไม่สูง นอกจากนี้รัฐบาลเมียนมาเปิดรับและส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศมากขึ้นเป็นลำดับด้วยการผ่อนคลายนโยบายด้านการค้าและการลงทุน ดังนั้น โอกาสทางธุรกิจของไทยในเมียนมายังมีอีกมาก ปัจจุบันไทยเป็นนักลงทุนต่างชาติรายใหญ่อันดับ 3 ในเมียนมา รองจากจีน และสิงคโปร์ ด้วยสัดส่วนมูลค่าการลงทุนสะสม ณ สิ้นเดือนมีนาคม 2559 รวบรวมแล้ว 16.5 ของมูลค่าการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศสะสมทั้งหมดของเมียนมา

สินค้าที่มีศักยภาพในการส่งออกไปเมียนมา

กำลังซื้อของชาวเมียนมามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามระดับการพัฒนาเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับเมียนมามีประชากรในวัยทำงานราวร้อยละ 70 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีกำลังซื้อและความต้องการจับจ่ายใช้สอยเพื่อซื้อสินค้าและบริการ ทั้งนี้ กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund : IMF) คาดว่ารายได้ต่อหัวของชาวเมียนมาจะเพิ่มขึ้นแต่ละระดับ 2,000 ดอลลาร์สหรัฐในปี 2563 หรือเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 50 จากปี 2557 จึงเป็นโอกาสของผู้ประกอบการไทยที่จะส่งออกสินค้าไปจำหน่ายในเมียนมา โดยเฉพาะสินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน ตลอดจนสินค้าที่ความต้องการเพิ่มขึ้นตามรายได้ที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ สินค้าที่มีศักยภาพในการส่งออกไปเมียนมา ได้แก่

สินค้าอุปโภคบริโภค

- **สินค้าอุปโภคบริโภคที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน** ชาวเมียนมามีความคุ้นเคยกับสินค้าอาหารและเครื่องปรุงรสของไทยเป็นอย่างดี อีกทั้งยังมีความเชื่อมั่นว่าสินค้าไทยเป็นสินค้าระดับบนและมีคุณภาพดีทำให้เครื่องปรุงรสของไทยเกือบทุกชนิดเป็นที่ต้องการในเมียนมา อาทิ น้ำปลา ซอสปรุงรส และซอสถั่วเหลือง ซึ่งถือเป็นเครื่องปรุงรสที่ทุกครัวเรือนต้องมี นอกจากนี้ยังมีน้ำตาลทรายซึ่งเมียนมาเป็นตลาดส่งออกอันดับ 3 ของไทยในตลาดโลกและเป็นตลาดส่งออกอันดับ 1 ในกลุ่มอาเซียนด้วยมูลค่าส่งออกที่ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 289 ในปี 2558 ขณะที่เครื่องดื่มครองตำแหน่งสินค้าส่งออกของไทยไปเมียนมาอันดับ 1 ของด้วยมูลค่าส่งออกราว 386 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2558 คิดเป็นร้อยละ 9 ของมูลค่าส่งออกสินค้าดังกล่าวทั้งหมดของไทย
- **อาหารแปรรูป** ตลาดอาหารแปรรูปในเมียนมามีแนวโน้มขยายตัวดี โดย Euromonitor International คาดการณ์อัตราการขยายตัวของอุตสาหกรรมอาหารแปรรูปในเมียนมาเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 15 ในช่วงปี 2557-2561 ประกอบกับชาวเมียนมานิยมและคุ้นเคยกับรสชาติอาหารไทยเนื่องจากมีรสชาติใกล้เคียงกับอาหารเมียนมา ซึ่งค่อนข้างถูกปากชาวเมียนมา
- **ชิ้นส่วน ส่วนประกอบยานยนต์ และอุปกรณ์ประดับยนต์** ยอดจำหน่ายรถยนต์ในเมียนมาเติบโตแบบก้าวกระโดด โดยเฉพาะรถยนต์มือสอง ขณะที่สภาพถนนในเมียนมาที่ยังไม่สมบูรณ์ส่งผลให้ความต้องการเปลี่ยนอุปกรณ์ต่างๆ ในรถยนต์มีความถี่มากกว่าปกติ อาทิ แบตเตอรี่ และยางรถยนต์ นอกจากนี้ ชาวเมียนมานิยมซื้ออะไหล่และชิ้นส่วนไปซ่อมเอง เนื่องจากธุรกิจเกี่ยวกับอู่ซ่อมรถและดูแลรักษารถยนต์แบบครบวงจรในเมียนมายังมีไม่มาก ขณะที่ความต้องการสินค้าประดับยนต์ในเมียนมาเติบโตตามการขยายตัวของอุตสาหกรรมรถยนต์ในประเทศ ประกอบกับตลาดเมียนมายังมีอุปกรณ์ประดับยนต์จำหน่ายไม่มากนัก ขณะที่ผู้ประกอบการไทยมีความเชี่ยวชาญในการผลิตและดัดแปลงอุปกรณ์ประดับยนต์ให้เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้า
- **เครื่องสำอาง สบู่ และผลิตภัณฑ์รักษาผิว** เมียนมานำเข้าผลิตภัณฑ์บำรุงผิวหน้าและครีมกันแดดมากเป็นอันดับ 1 ของสินค้าส่งออกในกลุ่มเครื่องสำอางจากไทย และคาดว่าจะมีแรงซื้อเพิ่มขึ้นอีกใน 2-3 ปีข้างหน้าตามจำนวนประชากรวัยทำงานที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ปัจจุบันเมียนมาเป็นตลาดส่งออกเครื่องสำอางอันดับ 6 ของไทย นอกจากนี้ การเข้ามาของวัฒนธรรมตะวันตกผ่านสื่อโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อออนไลน์ได้กระตุ้นให้ให้เครื่องสำอางจากต่างประเทศ รวมถึงเครื่องสำอางของไทยได้รับความสนใจจากผู้บริโภคกลุ่มนี้มากขึ้น

- **ผ้าฝ้ายและด้าย** การย้ายฐานการผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปจากต่างประเทศมายังเมียนมาเริ่มมีจำนวนมากขึ้นเป็นลำดับ ส่งผลให้ความต้องการผ้าฝ้ายในเมียนมามีแนวโน้มขยายตัวดี สะท้อนจากมูลค่านำเข้าผ้าฝ้ายเพิ่มขึ้นทุกปี เนื่องจากปัจจุบันเมียนมาต้องพึ่งพาการนำเข้าผ้าฝ้ายจากต่างประเทศเป็นหลัก โดยเฉพาะผ้าถัก (HS 60) ที่มีมูลค่านำเข้าเพิ่มขึ้นจาก 137 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2556 เป็น 240 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2558 ขณะที่ไทยมีศักยภาพในการผลิตผ้าฝ้าย ซึ่งมีความเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ประกอบกับมีทำเลที่ตั้งติดกับเมียนมา ส่งผลให้ไทยได้เปรียบประเทศผู้ส่งออกรายอื่นในด้านต้นทุนค่าขนส่ง ทั้งนี้ ในปี 2558 เมียนมาเป็นตลาดส่งออกผ้าฝ้ายอันดับ 2 ของไทยรองจากเวียดนามด้วยสัดส่วนราวร้อยละ 11 ของมูลค่าส่งออกผ้าฝ้ายทั้งหมดของไทย นอกจากนี้ ข้อมูลสถิติการค้าชายแดน ไทยส่งออกผ้าฝ้ายและด้ายไปเมียนมาเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ด้วยมูลค่าส่งออก 4,715 ล้านบาทในปี 2558 เพิ่มขึ้นร้อยละ 8 จากปี 2557
- **เฟอร์นิเจอร์ ของตกแต่งบ้าน** ชาวเมียนมาเน้นให้ความสำคัญกับห้องรับแขก โดยจะตกแต่งให้โอ่โง่งอย่างชุดรับแขกไม้ นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการแต่งบ้านด้วยเฟอร์นิเจอร์ประกอบเสร็จ รองลงมาชอบเฟอร์นิเจอร์โบราณตามหลักฮวงจุ้ยหรือความเชื่อทางศาสนา ทั้งนี้ ความต้องการสินค้าตกแต่งบ้านและเฟอร์นิเจอร์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตามกำลังซื้อของประชาชนที่เพิ่มขึ้น ประกอบกับชาวเมียนมานิยมสินค้าของไทย เนื่องจากมีคุณภาพดีโดยเฉพาะเมื่อเทียบกับสินค้าของประเทศคู่แข่งอย่างจีน
- **เครื่องจักร อุปกรณ์ และวัสดุก่อสร้าง** ไม่ว่าจะเป็นเครื่องจักรกล ปูนซีเมนต์ และเหล็ก มีโอกาสขยายตัวตามการปฏิรูปประเทศของเมียนมา โดยเฉพาะการพัฒนาาระบบสาธารณสุขไปภาคพื้นฐานต่างๆ อาทิ ถนน ท่าเรือ สนามบิน โรงไฟฟ้า เขตอุตสาหกรรม และเขตเศรษฐกิจพิเศษ รวมทั้งการก่อสร้างโรงแรมและที่พักเพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจท่องเที่ยว เมียนมาจึงมีความต้องการสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างจำนวนมาก

ธุรกิจไทยที่มีศักยภาพในการเข้าไปลงทุนในเมียนมา

เศรษฐกิจเมียนมามีแนวโน้มขยายตัวต่อเนื่องเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 8-9 ในช่วงปี 2559-2563 สะท้อนโอกาสการลงทุนในเมียนมาที่เปิดกว้างรับการลงทุนในทุกสาขา โดยเฉพาะอุตสาหกรรมเกษตร เกษตรแปรรูป อุตสาหกรรมก่อสร้างและพัฒนาระบบสาธารณสุขไปภาคพื้นฐานต่างๆ อาทิ โรงไฟฟ้า และโทรคมนาคม ตลอดจนอุตสาหกรรมการผลิต ธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้อง สำหรับธุรกิจไทยที่มีศักยภาพในการเข้าไปลงทุนในเมียนมาและเป็นที่จับตามองของนักลงทุนในช่วงที่ผ่านมา มีดังนี้

ธุรกิจเกษตรและเกษตรแปรรูป

อุตสาหกรรมข้าว โรงสีข้าว และธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เมียนมามีศักยภาพในการผลิตข้าวจำนวนมาก โดยก่อนที่จะถูกนานาชาติคิดว่าขาดทางเศรษฐกิจ เมียนมาเคยเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวรายสำคัญของโลก ในช่วงปี 2550-2557 เมียนมาสามารถเพาะปลูกข้าวได้เฉลี่ย 11-12 ล้านตันต่อปี คิดเป็นสัดส่วนราวร้อยละ 3 ของปริมาณการผลิตข้าวของโลก ทั้งนี้ รัฐบาลเมียนมาตั้งเป้าส่งออกข้าวให้ได้ 4 ล้านตันในปี 2563

นาข้าวในเมียนมา

ปัจจัยสนับสนุน : เมียนมามีพื้นที่จำนวนมากที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกข้าว อีกทั้งนักลงทุนต่างชาติเริ่มเข้าไปลงทุนเพาะปลูกข้าวในเมียนมามากขึ้น นอกจากนี้รัฐบาลเมียนมาได้ตั้งเป้าเป็นประเทศผู้ส่งออกข้าวหลักของโลก โดยตั้งเป้าส่งออกข้าว 4 ล้านตันในปี 2563 จาก 1.7 ล้านตันในช่วงปี 2558/2559 อีกทั้งยังมีนโยบายสนับสนุนอุตสาหกรรมข้าวอย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การขยายพื้นที่ชลประทานและพื้นที่เพาะปลูกข้าวให้แก่เกษตรกร สะท้อนโอกาสของผู้ประกอบการไทยในการเข้าไปลงทุนในอุตสาหกรรมข้าว ตลอดจนธุรกิจที่เกี่ยวข้องอย่างโรงสีข้าวที่มีแนวโน้มขยายตัวตาม

โอกาสของผู้ประกอบการไทย : ผู้ประกอบการไทยมีความเชี่ยวชาญทั้งการตากข้าว การเก็บรักษาข้าว และการสีข้าว ดังนั้น ผู้ประกอบการไทยสามารถร่วมทุนทำโรงสีข้าวกับผู้ประกอบการท้องถิ่น โดยการนำเทคโนโลยีไปเพิ่มขีดความสามารถด้านการผลิตข้าวในเมียนมา ซึ่งสอดคล้องกับความต้องการของเมียนมาที่ต้องการโรงสีที่ทันสมัย เนื่องจากโรงสีข้าวในเมียนมากกว่าร้อยละ 80 ยังเป็นโรงสีขนาดเล็กที่มีเทคโนโลยีการผลิตค่อนข้างต่ำ ทำให้ข้าวที่ได้อาจมีคุณภาพไม่ดีนัก ประกอบกับปัจจุบันมีนักลงทุนต่างชาติเข้าไปลงทุนเพาะปลูกข้าวในเมียนมามากขึ้น ทำให้ความต้องการโรงสีข้าวเพิ่มขึ้นตาม นอกจากนี้ ผู้ประกอบการไทยยังมีโอกาสด้านการค้าในการส่งออกสินค้าที่เกี่ยวข้องอย่างปุ๋ย สารเคมีทางการเกษตร และเครื่องจักรกลการเกษตร ไปเมียนมา เนื่องจากการมุ่งพัฒนาผลผลิตข้าวเชิงพาณิชย์ของเมียนมาที่เพิ่มสูงขึ้นจะกระตุ้นให้ความต้องการสินค้านี้ดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น

พื้นที่นำลงทุน : เมียนมามีพื้นที่ในการเพาะปลูกข้าวมากถึง 2 ใน 3 ของพื้นที่ทั้งหมด โดยพื้นที่เพาะปลูกข้าวสำคัญของเมียนมา ได้แก่ เขตอิรวดี เขตพะโค เขตย่างกุ้ง เขตมณฑลทะเลย์ และรัฐมอญ

นักลงทุนต่างชาติ : ญี่ปุ่น จีน และสิงคโปร์

นักลงทุนไทย : บริษัท CP (ตั้งศูนย์วิจัยพันธุ์ข้าวในเมียนมา)

ธุรกิจโรงไฟฟ้าและเสาสายส่งไฟฟ้าแรงสูง

ธุรกิจโรงไฟฟ้าและเสาสายส่งกระแสไฟฟ้าแรงสูง ความต้องการใช้ไฟฟ้าในเมียนมามีแนวโน้มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและการเพิ่มขึ้นของจำนวนประชากร ขณะที่อัตราการเข้าถึงไฟฟ้าของเมียนมามีเพียงร้อยละ 32 เท่านั้นซึ่งต่ำที่สุดในบรรดาประเทศสมาชิกอาเซียน นอกจากนี้ ระบบโครงข่ายไฟฟ้าแห่งชาติของเมียนมาสามารถเข้าถึงพื้นที่เพียง 1 ใน 3 ของประเทศ โดยเขตชนบทและพื้นที่นอกโครงข่ายไฟฟ้าแห่งชาติยังไม่มีไฟฟ้าใช้ ดังนั้น รัฐบาลเมียนมาจึงเร่งพัฒนาระบบไฟฟ้าและเครือข่ายสายส่งไฟฟ้าทั่วประเทศ เพื่อให้ประชากรมีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง

โรงไฟฟ้าพลังน้ำในเมียนมา

โรงไฟฟ้าพลังน้ำ

ปัจจัยสนับสนุน : สภาพภูมิประเทศของเมียนมามากกว่าครึ่งหนึ่งเป็นที่ราบสูง ประกอบกับได้รับอิทธิพลของลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ทำให้เมียนมามีฝนตกชุก จึงเอื้อต่อการสร้างเขื่อนกักเก็บน้ำ ประกอบกับเมียนมามีปริมาณน้ำจืดราว 1.13 ล้านล้านลูกบาศก์เมตร คิดเป็นร้อยละ 17 ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมีศักยภาพในการผลิตไฟฟ้าได้สูงสุดถึง 47,441.9 เมกะวัตต์ (ปัจจุบันเมียนมามีกำลังการผลิตไฟฟ้าจากพลังน้ำเพียง 3,151 เมกะวัตต์ หรือราวร้อยละ 7 จากศักยภาพการผลิตสูงสุด)

โอกาสของผู้ประกอบการไทย : ผู้พัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังน้ำ ผู้รับเหมาก่อสร้างเขื่อนและระบบผลิตไฟฟ้า ผู้วางระบบสายส่งไฟฟ้า นอกจากโอกาสด้านการลงทุนก่อสร้างเขื่อนและระบบผลิตไฟฟ้า รวมทั้งระบบสายส่งไฟฟ้าแล้ว ผู้ประกอบการไทยยังมีโอกาสด้านการค้า อาทิ การส่งออกวัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเขื่อนและระบบผลิตไฟฟ้า เช่น ปูนซีเมนต์ เหล็กเส้น เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ รวมทั้งวัสดุและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการวางระบบสายส่งไฟฟ้า อาทิ หม้อแปลงไฟฟ้า สายส่งไฟฟ้า และสวิตช์ไฟฟ้าแรงสูง

พื้นที่นำลงทุน : เขตมาเกว เขตพะโค รัฐกะฉิ่น รัฐฉาน เขตมณฑลพะเย่ย์ รัฐกะยา และลุ่มน้ำชีตวิน

นักลงทุนต่างชาติ : จีน ญี่ปุ่น เยอรมนี อินเดีย และสวิตเซอร์แลนด์

นักลงทุนไทย : บริษัท กฟผ. อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด และบริษัท กันกุลเอ็นจิเนียริง จำกัด (มหาชน)

โรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์

ปัจจัยสนับสนุน : แม้ว่าเมียนมาพึ่งพาการผลิตไฟฟ้าจากพลังน้ำเป็นหลักด้วยสัดส่วนสูงถึง 2 ใน 3 ของกำลังการผลิตไฟฟ้าทั่วประเทศ อย่างไรก็ตาม แหล่งพลังน้ำมีข้อจำกัดในฤดูแล้ง ซึ่งมีปริมาณน้ำไม่เพียงพอที่จะผลิตไฟฟ้า รัฐบาลเมียนมาจึงมีแผนที่จะลดการพึ่งพาแหล่งพลังงานน้ำ โดยกำหนดให้เพิ่มสัดส่วนกำลังการผลิตไฟฟ้าทั่วประเทศจากพลังงานหมุนเวียน รวมถึงพลังงานแสงอาทิตย์ เป็นร้อยละ 2 ในปี 2563 และร้อยละ 9 ในปี 2573

โอกาสของผู้ประกอบการไทย : ผู้พัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ ผู้ติดตั้งแผงโซลาร์ ผู้ผลิตและจัดจำหน่ายอุปกรณ์ไฟฟ้าแรงสูงและระบบสายส่ง และผู้ผลิตเสาสายส่งไฟฟ้าแรงสูง

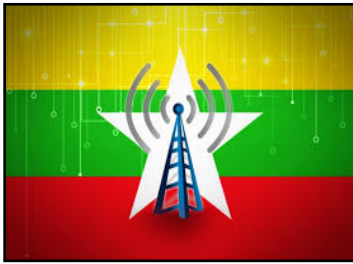
พื้นที่นำลงทุน : พื้นที่ภาคกลาง และภาคตะวันตกเฉียงใต้ อาทิ เขตมาเกว และเขตมณฑลพะเย่ย์ เมืองย่างกุ้ง กรุงเนปิดอร์ เมืองมิงฉาน เมืองมิติลา และเมืองชเวโบ

นักลงทุนต่างชาติ : สหรัฐฯ และจีน

นักลงทุนไทย : บริษัท พลังงานเพื่อโลกสีเขียว (ประเทศไทย) จำกัด และบริษัท วินเทจวิศวกรรม จำกัด (มหาชน)

แผงโซลาร์

ธุรกิจโทรคมนาคม

ธุรกิจโทรคมนาคม ธุรกิจโทรคมนาคมในเมียนมาอยู่ในช่วงเริ่มต้นพัฒนา แต่มีแนวโน้มขยายตัวสูงทั้งจากการลงทุนของภาครัฐและผู้ให้บริการโทรคมนาคมในประเทศ โดยเฉพาะธุรกิจบริการด้านโทรศัพท์เคลื่อนที่ อินเทอร์เน็ต และธุรกิจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยรัฐบาลเมียนมามีเป้าหมายให้ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศเข้าถึงบริการโทรคมนาคมในระดับสากล

ปัจจัยสนับสนุน : รัฐบาลเมียนมาอนุญาตให้นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนในธุรกิจโทรคมนาคมได้ในสัดส่วนร้อยละ 100 ของมูลค่าการลงทุนทั้งหมด อีกทั้งยังตั้งเป้าให้อัตราการเข้าถึงบริการโทรศัพท์ที่มีมากกว่าร้อยละ 90 ของประชากรทั้งหมดภายในปี 2563 และตั้งเป้าเพิ่มอัตราการเข้าถึงอินเทอร์เน็ตให้ได้มากกว่าร้อยละ 85 ของประชากรทั่วประเทศ

โอกาสของผู้ประกอบการไทย : ผู้รับเหมาช่วง (Subcontractor) เนื่องจากผู้ให้บริการหลักในเมียนมาอย่าง Telenor Myanmar มักใช้วิธีว่าจ้างผู้ให้บริการออกแบบและติดตั้งเสาโทรคมนาคม อาทิ ไทย อินเดีย และมาเลเซียเป็นผู้รับเหมาช่วงงานติดตั้งด้วยวิธีการเปิดประมูล เพื่อรับงานจากธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับโทรคมนาคม นอกจากนี้ ยังมีโอกาสสำหรับการเข้าไปลงทุนตั้งโรงงานผลิตเสาส่งแรงสูงและเสาสื่อสารโทรคมนาคมเพื่อจำหน่ายและให้บริการในเมียนมา

พื้นที่นำลงทุน : เมืองย่างกุ้ง เขตมัณฑะเลย์ และพื้นที่ชนบท

นักลงทุนต่างชาติ : นอร์เวย์ กาตาร์ และเวียดนาม

นักลงทุนไทย : บจก. ล็อกซเลย์แอนด์เอไอทีโฮลดิ้ง กลุ่มเบญจจินดา และ บจก. เอ.แอล.ที. อินเทอร์เน็ต คอร์ปอเรชั่น

โรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปในเมียนมา

ธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปและผ้าฝืน

ธุรกิจเสื้อผ้าสำเร็จรูปและผ้าฝืน ความต้องการเสื้อผ้าสำเร็จรูปของตลาดหลักของเมียนมามีแนวโน้มขยายตัวสูงอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ อุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเป็น 1 ใน 9 กิจกรรมที่รัฐบาลเมียนมาส่งเสริมให้นักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านการกระจายรายได้ การพัฒนาฝีมือแรงงาน และการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตขั้นสูง อีกทั้งรัฐบาลเมียนมาให้ความสำคัญกับการพัฒนาอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์การส่งออกแห่งชาติระยะ 5 ปี (ปี 2558-2562)

ปัจจัยสนับสนุน : เมียนมามีแรงงานจำนวนมาก และค่าจ้างแรงงานยังอยู่ในระดับต่ำ นอกจากนี้ เมียนมาได้สิทธิ์ GSP จากทั้ง EU และญี่ปุ่น ซึ่งเป็นตลาดนำเข้าเสื้อผ้าสำเร็จรูปรายใหญ่ของโลก โดยเฉพาะ EU ที่ให้สิทธิประโยชน์ทางภาษีภายใต้โครงการ Everything But Arms (EBA) ทำให้เสื้อผ้าสำเร็จรูปของเมียนมาได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าและไม่มีข้อกำหนดโควตานำเข้าจาก EU รวมทั้งได้รับการยกเว้นกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ขณะเดียวกันรัฐบาลเมียนมาตั้งเป้าเพิ่มจำนวนแรงงานในอุตสาหกรรมเสื้อผ้าสำเร็จรูปจาก 260,000 คนในปี 2558 เป็น 1 ล้านคนภายในปี 2563 และตั้งเป้าเพิ่มจำนวนโรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปจาก 335 แห่งในปี 2558 เป็น 3,000 แห่งภายใน 10 ปี

โอกาสของผู้ประกอบการไทย : โรงงานตัดเย็บเสื้อผ้าสำเร็จรูปและโรงงานผลิตเสื้อผ้าสำเร็จรูปแบบครบวงจร นอกจากนี้ โรงงานผลิตผ้าฝ้ายก็นับเป็นโอกาสของผู้ประกอบการไทยเช่นกัน เนื่องจากเมียนมาต้องพึ่งพาการนำเข้าผ้าฝ้ายจากต่างประเทศเป็นหลัก โดยในปี 2558 เมียนมาเป็นตลาดส่งออกผ้าฝ้ายอันดับ 2 ของไทยรองจากเวียดนาม

พื้นที่นำลงทุน : นิคมอุตสาหกรรมพะโค นิคมอุตสาหกรรมเมียวดี เขตอุตสาหกรรม Myingyan และเขตอุตสาหกรรม Patheingyi

นักลงทุนต่างชาติ : จีน เกาหลีใต้ ใต้หวัน ญี่ปุ่น และฮ่องกง

นักลงทุนไทย : บริษัท ไทยการทอ (เมียนมา) จำกัด บริษัท เทพฤกษ์ เมียนมา และกลุ่มบริษัท ที.เค. การ์เมนท์

ธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้อง

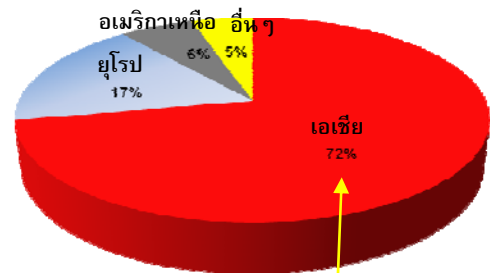
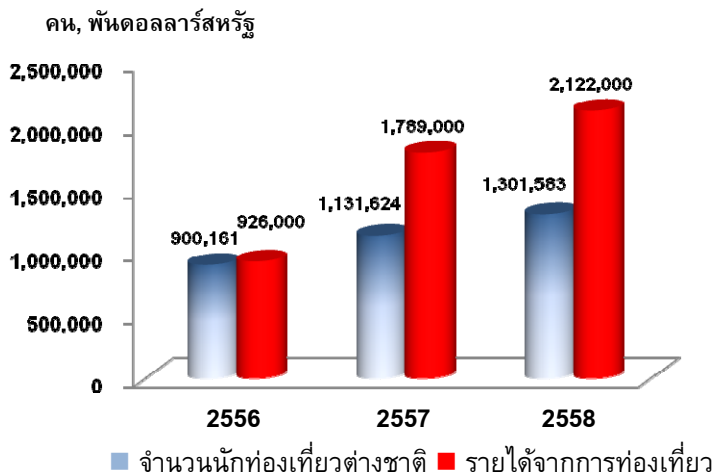
ธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้องในเมียนมานับเป็นอีกหนึ่งธุรกิจที่มีศักยภาพเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเมียนมามีแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่มีประวัติศาสตร์ยาวนาน อีกทั้งยังเป็นประเทศที่มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ ซึ่งทำให้มีรูปแบบของศิลปวัฒนธรรมที่น่าสนใจ ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาเมียนมาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกระตุ้นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยว ซึ่งสร้างรายได้ให้แก่ประเทศเพิ่มขึ้นจาก 1,789 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2557 เป็น 2,122 ล้านดอลลาร์สหรัฐในปี 2558 หรือเพิ่มขึ้นราวร้อยละ 19 นอกจากนี้ ยังก่อให้เกิดการจ้างงานจำนวนมาก ทั้งนี้ ธุรกิจท่องเที่ยวและบริการที่เกี่ยวข้องในเมียนมาได้รับความสนใจจากนักลงทุน เนื่องจากปัจจัยสนับสนุนดังต่อไปนี้

- จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง Ministry of Hotels and Tourism ของเมียนมารายงานจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางมาเมียนมา (ไม่รวมนักท่องเที่ยวตามแนวชายแดน) เพิ่มขึ้นจาก 1,131,624 คน ในปี 2557 เป็น 1,301,583 คน ในปี 2558 หรือเพิ่มขึ้นราวร้อยละ 15 ในจำนวนนี้เป็นนักท่องเที่ยวจากเอเชียร้อยละ 72 ของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมด โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวไทยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 15.7 ของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมด

จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ
และรายได้จากการท่องเที่ยวของเมียนมา

สัดส่วนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่
เดินทางมาเมียนมา ปี 2558

นักท่องเที่ยวไทยเดินทางไปเมียนมามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 15.7 ของจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และสิงคโปร์

หมายเหตุ : *คำนวณจากนักท่องเที่ยวที่เดินทางผ่านท่าอากาศยานของเมียนมา

ที่มา : Ministry of Hotels and Tourism 2015

ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางเข้าเมียนมาในปี 2558 อยู่ที่ราว 171 ดอลลาร์สหรัฐ ต่อคนต่อวัน และพักค้างคืนนานเฉลี่ย 9 วัน ขณะที่นักท่องเที่ยวต่างชาติส่วนใหญ่เดินทางท่องเที่ยวเอง (Independent Travelers) คิดเป็นสัดส่วนกว่าร้อยละ 24 ของทั้งหมด รองลงมา ใช้บริการแพคเกจทัวร์ร้อยละ 18 และเดินทางเพื่อธุรกิจร้อยละ 17 ตามลำดับ

นอกจากนี้ ยังมีนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปยังเมียนมาผ่านชายแดนกว่าร้อยละ 70 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด ซึ่งมีอัตราการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 70 จาก 1,949,788 คนในปี 2557 เป็น 3,379,437 คนในปี 2558 ดังนั้น ในปี 2558 มีนักท่องเที่ยวเดินทางมายังเมียนมารวมทั้งหมด 4,681,020 คน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

จุดผ่านแดน (Entry Points)	2556	2557	2558
ย่างกุ้ง	817,699	1,022,081	1,180,682
มัณฑะเลย์	69,596	90,011	107,066
Mawlamyine/Myeik	1,024	271	n.a.
เนปิดอว์	11,842	19,261	13,835
ด่านชายแดน	1,144,146	1,949,788	3,379,437
รวมทั้งหมด	2,044,307	3,081,412	4,681,020

อัตราการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 70

หมายเหตุ : ข้อมูลนักท่องเที่ยวไม่แยกสัญชาติ

ที่มา : Ministry of Hotels and Tourism 2015

เมียนมาอยู่ระหว่างร่างกฎหมายท่องเที่ยวฉบับใหม่ เพื่อพัฒนาให้การท่องเที่ยวของเมียนมาเติบโตอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมให้เมียนมาเป็นเป้าหมายของนักท่องเที่ยวทั่วโลก ตลอดจนยกระดับความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวต่างชาติให้ได้มาตรฐานสากล

▪ **รัฐบาลเมียนมามีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง** ภาคท่องเที่ยว นับเป็นแหล่งรายได้และแหล่งจ้างงานสำคัญของเมียนมา รัฐบาลเมียนมาจึงให้ความสำคัญกับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศอย่างจริงจัง รวมทั้งเน้นการพัฒนากระบวนบริหารอุปโภคพื้นฐานให้ได้มาตรฐาน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเดินทางให้นักท่องเที่ยวมากขึ้น นอกจากนี้ รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง เพื่อหวังดึงดูดให้นักท่องเที่ยวต่างชาติเดินทางมาเยือนเมียนมามากขึ้น สะท้อนความมุ่งมั่นของภาครัฐที่ต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวในประเทศอย่างเป็นรูปธรรมผ่านนโยบายต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศ ดังนี้

- การจัดทำแผนแม่บทด้านการท่องเที่ยวปี 2556-2563
- การตั้งเป้าเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวทั้งหมดเป็น 7.5 ล้านคนภายในปี 2563
- การบรรจุอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในแผนยุทธศาสตร์การส่งออกแห่งชาติระยะ 5 ปี (ปี 2558-2562)
- การร่างกฎหมายท่องเที่ยวฉบับใหม่ปี 2559

ทั้งนี้ ในช่วงที่ผ่านมาการก่อสร้างโรงแรมและที่พักอาศัย ตลอดจนห้างสรรพสินค้าในเมียนมามีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ โดย Ministry of Hotels and Tourism ของเมียนมา รายงานว่า ณ ปี 2558 เมียนมามีห้องพักรวม 49,946 ห้อง จากโรงแรมและที่พักทั้งหมด 1,279 แห่ง ใน 67 เมืองทั่วประเทศ โดยจำนวนห้องพักในเมืองสำคัญของเมียนมามีอัตราการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 76 จากปี 2555 ถึงปี 2558 ดังนี้

เมือง/จำนวนห้องพัก	2555	2558	อัตราการขยายตัว (%)
ย่างกุ้ง	8,915	15,434	73
มัณฑะเลย์	3,374	6,788	101
พุกาม	2,196	2,565	17
ยองชเว	1,134	2,438	115
มะละหม่ง	262	730	179
รวม	15,881	27,955	76

ที่มา : Ministry of Hotels and Tourism 2015

โครงการก่อสร้างโรงแรมและที่พักอาศัยจากการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ ในปี 2558 เพิ่มขึ้นทั้งหมดรวม 48 แห่ง โดยมีรายละเอียดดังนี้

ความคืบหน้า	โครงการ (แห่ง)	จำนวน (ห้อง)	มูลค่าการลงทุน (ล้านดอลลาร์สหรัฐ)
เสร็จสิ้น	34	6,346	1,775
อยู่ระหว่างการก่อสร้าง	11	2,296	773
รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการการลงทุนของเมียนมา (MIC)	3	490	131
รวม	48	9,132	2,679

ในปี 2558 สิงคโปร์เป็นประเทศที่ทุ่มเม็ดเงินลงทุนในการก่อสร้างโรงแรมและที่พักในเมียนมาสูงสุดที่ 1,514 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รวม 21 โครงการ รองลงมา เป็นเวียดนาม และไทย ตามลำดับ

เมืองพุกามมีที่พักค่อนข้างจำกัด เนื่องจากรัฐบาลเมียนมามีนโยบายจำกัดการก่อสร้างโรงแรมเพิ่มเติม โดยอนุญาตให้สร้างเพียงที่พักอาศัยเท่านั้น เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมในพื้นที่

อัตราค่าที่พักโรงแรมในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของเมียนมาอย่างเมืองพุกาม และเมืองย่างกุ้งมีราคาค่อนข้างสูง โดยเฉพาะห้องพักโรงแรมระดับ 4 ดาวมีราคาสูงมาก (เทียบกับราคาห้องพักเฉลี่ยในไทยอยู่ที่ราว 50 ดอลลาร์สหรัฐ ขณะที่ห้องพักในเมียนมามีราคาไม่ต่ำกว่า 100 ดอลลาร์สหรัฐ) ทั้งนี้ อัตราการเข้าพัก (Occupancy Rate) ในเมียนมาช่วงฤดูกาลท่องเที่ยวเฉลี่ยอยู่ที่ร้อยละ 80-90 เนื่องจากนักท่องเที่ยวยังคงหลีกเลี่ยงเข้าเมียนมาอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม หากรัฐบาลเมียนมาสามารถแก้ไขปัญหาอัตราค่าที่พัก/ห้องพักโรงแรมที่อยู่ในระดับสูงเกินไปได้ คาดว่าจะทำให้อัตราการเข้าพักในเมียนมาจะขยายตัวสูงขึ้นได้อีกมาก เนื่องจากเมียนมายังมีศักยภาพจากแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมจำนวนมาก อาทิ

เมืองท่องเที่ยวสำคัญของเมียนมา

พุกาม

- เป็นเมืองหลวงแห่งแรกของเมียนมา ตั้งอยู่ในเขตมณฑลเยลลี่ ได้รับการขนานนามว่าเป็น “เมืองแห่งทะเลเจดีย์” ซึ่งรัฐบาลเมียนมากำลังผลักดันให้พุกามเป็นเมืองมรดกโลกด้านศิลปวัฒนธรรม
- สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ อาทิ เจดีย์ชเวสิกอง ซึ่งเป็นเจดีย์เก่าแก่และศักดิ์สิทธิ์แห่งหนึ่งของเมียนมา และอาสนวิหาร ซึ่งได้รับการยกย่องเป็น “เพชรน้ำเอกของพุทธศิลป์สกุลช่างพุกาม”

มณฑลเยลลี่

- เป็นเมืองใหญ่อันดับ 2 ของเมียนมารองจากเมืองย่างกุ้ง และเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจที่สำคัญของเมียนมาตอนกลางและตอนเหนือ และเป็นที่ตั้งของสนามบินนานาชาติมณฑลเยลลี่
- เมือง Pyin U Lwin เมืองพักตากอากาศที่มีชื่อเสียงของเมียนมา ซึ่งมีอากาศที่บริสุทธิ์และเย็นสบายตลอดทั้งปี ในอดีตเมืองแห่งนี้ถูกสร้างขึ้นให้เป็นสถานที่พักตากอากาศชั้นเลิศของอังกฤษ
- มีแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ อาทิ Mandalay Hill ซึ่งเป็นจุดที่สามารถชมทัศนียภาพของเมืองมณฑลเยลลี่ได้ทั้งเมือง และวัดพระมหาธาตุ ซึ่งเป็นที่ประดิษฐานของพระมหาธาตุ

ยะไข่

- มีโบราณสถานจำนวนมาก อาทิ เมืองโบราณ Mrauk U และเป็นที่ตั้งของวัดและเจดีย์หลายแห่ง
- มีทะเลที่สวยงาม โดยเฉพาะหาดงาปาลี (Ngapali Beach) ชายหาดที่มีชื่อเสียงที่สุดของเมียนมา และเป็นหนึ่งจุดหมายปลายทางท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมากที่สุดแห่งหนึ่ง โดยมีหาดทรายขาว น้ำทะเลใสสะอาด และยังมีอนุรักษ์มีความเป็นอยู่แบบดั้งเดิมของชาวประมงท้องถิ่น

เนปีดอร์

- เป็นเมืองหลวงปัจจุบันของเมียนมา และเป็นที่ตั้งของสถานที่ราชการสำคัญ
- รัฐบาลเมียนมาเปิดให้เป็นเมืองท่องเที่ยวแห่งใหม่ของประเทศ
- เป็นที่ตั้งของสนามบินนานาชาติเนปีดอร์
- มีอนุสาวรีย์ 3 กษัตริย์ผู้ก่อตั้งเมียนมา ได้แก่ พระเจ้าอโนรธา พระเจ้าบุเรงนอง และพระเจ้าอลองพญา
- มีเจดีย์อุปาสถิตซึ่งจำลองแบบมาจากเจดีย์ชเวดากอง

ย่างกุ้ง

- เป็นเมืองหลวงเก่าของเมียนมา และเป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของประเทศ
- เป็นที่ตั้งของสนามบินนานาชาติย่างกุ้ง รองรับนักท่องเที่ยวได้ 2.7 ล้านคนต่อปี และมีแผนจะปรับปรุงเพื่อให้รองรับนักท่องเที่ยวได้เพิ่มขึ้นเป็น 3.8 ล้านคนต่อปี
- สถาปัตยกรรมได้รับอิทธิพลจากอังกฤษในยุคอาณานิคม
- สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ ได้แก่ เจดีย์ชเวดากอง ซึ่งถือเป็นเจดีย์คู่บ้านคูเมืองของเมียนมา

พะโค

- สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญ อาทิ พระธาตุนินท์ชวน และพระมหาธาตุเจดีย์ชเวมอดอ

ที่มา : รวบรวมโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธสน.

นักลงทุนไทยที่มีศักยภาพในการเข้าไปลงทุนในเมียนมา

ธุรกิจที่นักลงทุนไทยเข้าไปดำเนินการในเมียนมาแล้วส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มธุรกิจที่รัฐบาลเมียนมามีนโยบายส่งเสริมการลงทุน อาทิ การสำรวจแหล่งพลังงาน และการก่อสร้าง เป็นต้น ซึ่งล้วนเป็นธุรกิจที่นักลงทุนไทยมีประสบการณ์และความชำนาญ ทั้งนี้ นักลงทุนไทยที่มีศักยภาพในการเข้าไปลงทุนในเมียนมา อาทิ

ธุรกิจสำรวจและผลิตก๊าซธรรมชาติ เมียนมามีความได้เปรียบด้านทรัพยากรธรรมชาติที่มีความหลากหลายและอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะป่าไม้ที่ครอบคลุมพื้นที่เกือบครึ่งหนึ่งของประเทศ รวมถึงมีปริมาณก๊าซธรรมชาติสำรองที่พิสูจน์แล้ว (Proved Reserves) 283 พันล้านลูกบาศก์เมตร ซึ่งมากเป็นอันดับที่ 42 ของโลก (จากการจัดอันดับทั้งหมด 102 ประเทศของ The World Factbook ในเดือนพฤษภาคม 2559)

กลุ่มบริษัทที่เข้าไปลงทุน

✚ บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) หรือ ปตท.สผ.

ปัจจุบันบริษัทฯ มีโครงการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในเมียนมา ดังนี้

- โครงการยาดานา (ร่วมทุนกับบริษัท Total บริษัทน้ำมันและก๊าซธรรมชาติของฝรั่งเศส ตั้งแต่ปี 2541) : ในช่วงไตรมาสแรกปี 2558 มีอัตราการผลิตก๊าซธรรมชาติเฉลี่ย 805 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน
- โครงการเขตากุน (ร่วมทุนกับบริษัท Petronas บริษัทน้ำมันและก๊าซธรรมชาติของมาเลเซีย ตั้งแต่ปี 2543) : ในช่วงไตรมาสแรกปี 2558 มีอัตราการผลิตก๊าซธรรมชาติเฉลี่ย 344 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน และคอนเดนเสท 7,030 บาร์เรลต่อวัน
- โครงการชอติกา : ในช่วงไตรมาสแรกปี 2558 มีอัตราการผลิตก๊าซธรรมชาติเฉลี่ย 319.34 ล้านลูกบาศก์ฟุตต่อวัน และเสร็จสิ้นการเจาะหลุมประเมินผลหลุมที่ 8 จากทั้งหมด 10 หลุม ซึ่งอยู่ในแผนงานปี 2557-2558
- โครงการ M3 : ในช่วงไตรมาสแรกปี 2558 เสร็จสิ้นการเจาะหลุมประเมินผลหลุมที่ 2 จากทั้งหมด 5 หลุม
- โครงการ M11 : ในช่วงไตรมาสแรกปี 2558 การรายงานผลการศึกษาการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพแล้วเสร็จ
- โครงการ PSC-G และ โครงการ EP2 : ในช่วงไตรมาสแรกปี 2558 การขุดเจาะหลุมสำรวจหลุมที่ 1 แล้วเสร็จ และอยู่ระหว่างการขุดเจาะหลุมสำรวจหลุมที่ 2 จากทั้งหมด 4 หลุม
- โครงการ MOGE3 : ในช่วงไตรมาสแรกปี 2558 การรายงานผลการศึกษาการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สังคม และสุขภาพแล้วเสร็จ และเริ่มการสำรวจคลื่นไหวสะเทือนแบบ 2 มิติ และ 3 มิติ

แผนขยายการลงทุน >> ปตท.สผ. มีแผนขยายการลงทุนในการสำรวจ พัฒนา และผลิตปิโตรเลียมในเมียนมาด้วยงบลงทุนราว 3.6 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงปี 2558-2561

โครงการยาดานา เขตากุน และชอติกา

ธุรกิจสถานีบริการน้ำมัน เป็นธุรกิจที่มีแนวโน้มขยายตัวดีตามความต้องการใช้น้ำมันในประเทศสะท้อนได้จากรถยนต์ที่จดทะเบียนในเมียนมาในปี 2557 มีจำนวน 643,719 คัน เพิ่มขึ้นถึง 260,000 คันในช่วงกว่า 1 ปี และคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 7.8 ต่อปีไปจนถึงปี 2562 ขณะที่นักลงทุนรายใหญ่ที่ดำเนินธุรกิจสถานีบริการน้ำมันในเมียนมายังมีจำนวนไม่มากนัก

กลุ่มบริษัทที่เข้าไปลงทุน

✦ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

ปัจจุบันบริษัทฯ ลงทุนในธุรกิจสถานีบริการน้ำมันในกรุงเนปิดอร์ (เมืองหลวงของเมียนมา) 1 แห่ง และเมืองย่างกุ้ง 2 แห่ง รวมทั้งขยายการลงทุนในธุรกิจค้าปลีกน้ำมันในเมียนมาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงที่ผ่านมา

แผนขยายการลงทุน >> ปตท. ตั้งเป้าเพิ่มจำนวนสถานีบริการน้ำมันในเมียนมาเป็น 6 แห่งภายในปี 2558 และเพิ่มเป็น 18 แห่งภายในปี 2561 นอกจากนี้ ยังมีแผนขยายการลงทุนในธุรกิจที่ไม่ใช่น้ำมัน (Non-oil) เช่น ร้านกาแฟเมซอน (Cafe Amazon) และร้านสะดวกซื้อจiffies (Jiffy) ซึ่งให้บริการในสถานีบริการน้ำมันด้วย

✦ บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

บริษัทฯ ลงทุนในธุรกิจสถานีบริการน้ำมันในเมืองเมียวดี 1 แห่ง เมื่อปี 2555 และเปิดสถานีบริการน้ำมันเพิ่มอีก 1 แห่งในปี 2557 ซึ่งการลงทุนในเมียนมาอยู่ในรูปแบบแฟรนไชส์ โดยผู้แทนจำหน่าย (Dealer) เป็นผู้ลงทุนเอง

แผนขยายการลงทุน >> ตั้งเป้าเพิ่มจำนวนสถานีบริการน้ำมันในเมียนมาอีก 5 แห่งภายในปี 2560 และมีแผนขยายการลงทุนในธุรกิจที่ไม่ใช่น้ำมัน เช่น ร้านกาแฟอินทนิล และศูนย์เปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่องกรีนเชิร์ฟ ซึ่งให้บริการในสถานีบริการน้ำมันด้วย รวมถึงการลงทุนคลังน้ำมันและท่าเทียบเรือขนส่งน้ำมัน

ธุรกิจปูนซีเมนต์และวัสดุก่อสร้าง อุตสาหกรรมก่อสร้างเมียนมามีแนวโน้มเติบโตต่อเนื่อง โดยบริษัท Timetric คาดการณ์อัตราการขยายตัวเฉลี่ยอยู่ที่ราวร้อยละ 6 ในปี 2558-2562 ประกอบกับรัฐบาลเมียนมาเร่งพัฒนาระบบสาธารณูปโภคต่างๆ และการลงทุนก่อสร้างเขตอุตสาหกรรม ตลอดจนการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษอย่างต่อเนื่อง สะท้อนความต้องการปูนซีเมนต์และวัสดุก่อสร้างในเมียนมายังมีโอกาสขยายตัวสูง

กลุ่มบริษัทที่เข้าไปลงทุน

✦ บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน)

ปัจจุบันบริษัทฯ มีโรงงานปูนซีเมนต์ที่เมืองย่างกุ้ง 1 แห่ง มีส่วนแบ่งตลาดปูนซีเมนต์ในเมียนมาสูงถึงร้อยละ 70-80 ของทั้งหมด

แผนขยายการลงทุน >> บริษัทฯ อยู่ระหว่างดำเนินการก่อสร้างโรงงานผลิตปูนซีเมนต์แบบครบวงจรแห่งใหม่ กำลังการผลิต 1.8 ล้านตันต่อปี ที่เมือง Mawlamyaing ในรัฐมอญ ทางภาคใต้ของประเทศ ด้วยงบลงทุน 1.24 หมื่นล้านบาท คาดว่าจะก่อสร้างแล้วเสร็จและเริ่มดำเนินการผลิตได้ภายในปี 2559

✦ บริษัท เอสซีจี เทรดิง จำกัด

บริษัทฯ ดำเนินธุรกิจจำหน่ายวัสดุก่อสร้างในเมียนมา ภายใต้ชื่อบริษัท Siam Cement Myanmar Trading Co., Ltd. ซึ่งบริษัทฯ เข้าไปร่วมทุนกับบริษัทท้องถิ่น โดยถือหุ้นร้อยละ 60 ปัจจุบันมีร้านผู้แทนจำหน่าย SCG Authorized Dealer กระจายอยู่ในเมืองหลักอย่างเมืองย่างกุ้ง กรุงเนปิดอว์ และเมืองมัณฑะเลย์

✦ บริษัท มิลล์คอน สตีล จำกัด (มหาชน)

บริษัทฯ ได้รับสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนจากทางการเมียนมาในการลงทุนโรงงานผลิตวัสดุก่อสร้างมูลค่า 200 ล้านบาท ในเขตเศรษฐกิจพิเศษติละวา ใกล้กับเมืองย่างกุ้ง โดยเป็นการร่วมทุนกับบริษัท เจนเนอรัล เอนจิเนียริ่ง จำกัด (มหาชน) และบริษัทท้องถิ่น ซึ่งบริษัทฯ ถือหุ้นในสัดส่วนร้อยละ 45 เริ่มก่อสร้างโรงงานในเดือนมีนาคม 2558 และคาดว่าจะเริ่มดำเนินการผลิตได้ในปี 2559

ธุรกิจโลจิสติกส์ มีแนวโน้มขยายตัวสูงตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้น โดยเฉพาะระบบขนส่งหลักในประเทศ คือ ทางเรือ เนื่องจากเมียนมามีแม่น้ำหลายสายไหลผ่านจากตอนเหนือลงสู่ตอนใต้ ขณะที่ผู้ประกอบการโลจิสติกส์ยังมีไม่มาก ล่าสุดการทำเรือแห่งประเทศไทยร่วมลงนามความร่วมมือด้านโลจิสติกส์กับการทำเรือของเมียนมา เพื่อพัฒนาความร่วมมือทางธุรกิจและสร้างตลาดใหม่ร่วมกัน ซึ่งคาดว่าจะเกื้อหนุนให้ผู้ประกอบการไทยเข้าไปลงทุนด้านโลจิสติกส์ในเมียนมามากขึ้น

กลุ่มบริษัทที่เข้าไปลงทุน

✦ บริษัท เอสซีจี โลจิสติกส์ แมเนจเม้นท์ จำกัด

แผนขยายการลงทุน >> บริษัทฯ มีแผนเปิดบริษัทในเมียนมาภายในปี 2559 เพื่อรองรับการขยายตัวของธุรกิจโลจิสติกส์ที่มีแนวโน้มเติบโตอย่างรวดเร็ว

✦ บริษัท เจดับเบิ้ลยูดี อินโฟโลจิสติกส์ จำกัด (มหาชน)

แผนขยายการลงทุน >> บริษัทฯ เตรียมลงทุนด้านโลจิสติกส์ในเมืองย่างกุ้ง โดยตั้งเป้าเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์ (Logistics Hub) ด้านคลังเก็บสินค้า เพื่อกระจายสินค้าภายในประเทศ ก่อนจะขยายการให้บริการไปยังเมืองต่างๆ เชื่อมโยงกับประเทศอื่นๆ ในอาเซียน

ธุรกิจโรงไฟฟ้าและธุรกิจเสาสายส่งไฟฟ้าแรงสูง รัฐบาลเมียนมามีนโยบายชัดเจนในการเร่งพัฒนาระบบไฟฟ้าและเครือข่ายสายส่งกระแสไฟฟ้าทั่วประเทศ เพื่อให้ประชากรมีกระแสไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึง ส่งผลให้ความต้องการสายส่งและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องเพิ่มขึ้นตาม ทั้งนี้ รัฐบาลเมียนมาตั้งเป้าเพิ่มปริมาณการผลิตไฟฟ้าเป็น 54,608 เมกะวัตต์ ภายในปี 2573 จากปริมาณการผลิตในปัจจุบันเพียง 4,581 เมกะวัตต์

กลุ่มบริษัทที่เข้าไปลงทุน

✦ บริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)

บริษัทฯ ลงนาม MOU กับรัฐบาลเมียนมาเมื่อเดือนตุลาคม 2557 เพื่อพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้ามะริดในเขตตะนาวศรี กำลังการผลิต 2,640 เมกะวัตต์ มูลค่าลงทุนราว 170,000 ล้านบาท คาดว่าจะแล้วเสร็จและดำเนินการผลิตเชิงพาณิชย์ได้ในปี 2563

แผนขยายการลงทุน >> บริษัทฯ มีแผนก่อสร้างโรงไฟฟ้าร่วมกับรัฐบาลเมียนมาในโครงการโรงไฟฟ้าเชียงตุง กำลังการผลิต 600 เมกะวัตต์ มูลค่าลงทุนราว 38,000 ล้านบาท

✦ บริษัท ยูไนเต็ท เพาเวอร์ ออฟ เอเชีย จำกัด (มหาชน)

บริษัทฯ ลงนามในสัญญาซื้อขายไฟฟ้า (Power Purchase Agreement : PPA) กับกระทรวงพลังงานของเมียนมา เพื่อก่อสร้างโรงไฟฟ้าพลังก๊าซธรรมชาติประเภท Cogeneration ในโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมและทำเรือน้ำลึกทวายของเมียนมา กำลังการผลิต 200 เมกะวัตต์ ระยะเวลาสัมปทาน 30 ปี มูลค่าลงทุนราว 10,000 ล้านบาท

✦ บริษัท โตโย-ไทย คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)

บริษัทฯ ลงนามในสัญญาลงทุนฉบับใหม่กับ Department of Hydropower Planning ของรัฐบาลเมียนมาในการพัฒนาโครงการโรงไฟฟ้าถ่านหินประเภท Ultra Super Critical (USC) กำลังการผลิต 1,280 เมกะวัตต์ มูลค่าลงทุนรวม 9.1 หมื่นล้านบาท ที่ Ye Township ในรัฐมอญ อายุสัมปทานประมาณ 30 ปี

✦ บริษัท สยามสตีล เกรตติ้งส์ จำกัด

แผนขยายการลงทุน >> บริษัทฯ มีแผนร่วมทุนกับบริษัทท้องถิ่นตั้งโรงงานผลิตเสาสายส่งไฟฟ้าแรงสูง ในเมืองย่างกุ้ง ด้วยงบลงทุนราว 600 ล้านบาท คาดว่าจะสามารถดำเนินการผลิตเชิงพาณิชย์ได้ในปี 2559 โดยบริษัทฯ จะถือหุ้นร้อยละ 90 และบริษัทท้องถิ่นถือหุ้นส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 10

ฟาร์มเลี้ยงไก่ของ CP ในเมียนมา

ที่มา : Myanmar C.P. Livestock Co., Ltd.

ธุรกิจเกษตรและอาหารแปรรูป เมียนมาเป็นประเทศที่มีทรัพยากรดินและน้ำอุดมสมบูรณ์เอื้อต่อการเพาะปลูกพืช โดยเฉพาะพืชที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตอาหารสัตว์ อาทิ ข้าวโพด รวมถึงพืชเศรษฐกิจอื่นๆ อีกจำนวนมาก ประกอบกับอัตราค่าจ้างแรงงานที่อยู่ในระดับต่ำ และความต้องการบริโภคในประเทศที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นปัจจัยสำคัญที่เกื้อหนุนให้ธุรกิจเกษตรและอาหารแปรรูปมีแนวโน้มเติบโตดี

กลุ่มบริษัทที่เข้าไปลงทุน

✦ บริษัท เจริญโภคภัณฑ์โปรดิ๊วส จำกัด

แผนขยายการลงทุน >> บริษัทฯ มีแผนจะลงทุนทำฟาร์มข้าวโพดในเมียนมา ด้วยงบลงทุนราว 1 พันล้านบาท บนพื้นที่กว่า 3 หมื่นไร่ โดยมีการควบคุมการผลิตด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

✦ บริษัท Myanmar C.P. Livestock Co., Ltd.

เป็นบริษัทในเครือเจริญโภคภัณฑ์ มีการลงทุนในเมียนมา ดังนี้

- โรงงานอาหารสัตว์ 4 แห่งในเมืองย่างกุ้ง เมืองมัณฑะเลย์ เมืองเจ้าเม และเมืองตองยี
- ธุรกิจฟาร์มสัตว์ อาทิ ฟาร์มไก่เนื้อ และฟาร์มไก่ไข่
- ธุรกิจอาหารแปรรูป อาทิ ไส้กรอก กุนเชียง ไก่ทอด และไก่ย่าง 5 ดาว

ที่มา : รวบรวมโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธสน.

Content : Part IV

ระบบธนาคารของเมียนมา	55
อัตราแลกเปลี่ยน	57
อัตราดอกเบี้ย	58
ตลาดหลักทรัพย์ของเมียนมา	59
การเดินทางเข้าออกเมียนมาและการขอวีซ่า	60
วันหยุดสำคัญทางราชการ	61
เกร็ดน่ารู้ในการติดต่อธุรกิจกับชาวเมียนมา	62
พฤติกรรมผู้บริโภคชาวเมียนมา	63
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการค้าการลงทุนในเมียนมา	64

ระบบธนาคารของเมียนมา

ระบบธนาคารของเมียนมา ประกอบด้วย

1. ธนาคารกลางเมียนมา (**Central Bank of Myanmar : CBM**) ทำหน้าที่กำหนดนโยบายการเงิน รักษาเสถียรภาพระบบการเงิน ควบคุมอัตราเงินเฟ้อ บริหารจัดการตลาดเงินและเงินสำรองระหว่างประเทศ รวมทั้งการพิมพ์ธนบัตร ตลอดจนกำกับดูแลการดำเนินงานของสถาบันการเงินต่างๆ ในประเทศ
2. ธนาคารเฉพาะกิจของรัฐ (**Specialized Banks**) จำนวน 4 ธนาคาร ได้แก่
 - Myanmar Economic Bank
 - Myanmar Foreign Trade Bank
 - Myanmar Investment and Commercial Bank
 - Myanmar Agricultural and Development Bank
3. ธนาคารเอกชน (**Private Banks**) จำนวน 24 ธนาคาร ได้แก่
 - Myanmar Citizens Bank Ltd.
 - First Private Bank Ltd.
 - Co-operative Bank Ltd.
 - Yadanabon Bank Ltd.
 - Myawaddy Bank Ltd.
 - Yangon City Bank Ltd.
 - Yoma Bank Ltd.
 - Myanmar Oriental Bank Ltd.
 - Global Treasure Bank Ltd.
 - Rural Development Bank Ltd.
 - Innwa Bank Ltd.
 - Asia Green Development Bank Ltd.
 - Ayeyarwaddy Bank Ltd.
 - United Amara Bank Ltd.
 - Myanmar Apex Bank Ltd.
 - Myanmar Microfinance Bank Limited

- Asia Yangon Bank Ltd.
- Tun Foundation Bank Ltd.
- Kanbawza Bank Ltd.
- Small & Medium Industrial Development Bank Ltd.
- Naypyitaw Sibin Bank Limited
- Construction and Housing Development Bank Limited
- Shwe Rural and Urban Development Bank Limited
- Ayeyarwaddy Farmers Development Bank Limited

4. สำนักงานตัวแทนของธนาคารต่างชาติ (Representative Offices of Foreign Banks)

บริษัทต่างชาติที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งสำนักงานตัวแทนได้มีเพียงธนาคารและบริษัทประกันภัยเท่านั้น ธนาคารต่างชาติที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งสำนักงานตัวแทนสามารถดำเนินธุรกิจด้านการติดต่อประสานงาน (Liaison) ได้เท่านั้น โดยไม่สามารถให้บริการเชิงพาณิชย์ หรือดำเนินธุรกิจเพื่อการค้าหรือกิจกรรมใดๆ ที่ก่อให้เกิดรายได้ สำนักงานตัวแทนของธนาคารต่างชาติในเมียนมา มีทั้งหมด 45 แห่ง อาทิ

- ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)
- ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)
- Brunei Investment Bank
- Development Bank of Singapore
- Woori Bank

ธนาคารพาณิชย์ไทยในเมียนมา

5. สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างชาติ (Foreign Banks Branches) ธนาคารต่างชาติที่

ได้รับใบอนุญาตจากธนาคารกลางเมียนมาสามารถเปิดสาขาได้เพียงหนึ่งแห่งเท่านั้นในเมียนมา เนื่องจากยังไม่ได้รับอนุญาตให้เปิดสาขาย่อยเพิ่มเติม ทั้งนี้ การจัดตั้งสาขาธนาคารต่างชาติต้องมีเงินลงทุนขั้นต่ำ 75 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และต้องมีเงินทุนสำรอง 40 ล้านดอลลาร์สหรัฐฝากไว้ที่ธนาคารกลางเมียนมา โดยสามารถให้บริการทางการเงินอย่างเต็มรูปแบบ ครอบคลุมบริการเงินฝาก สินเชื่อธุรกิจ บริการเพื่อธุรกิจส่งออกและนำเข้า บริการโอนเงินระหว่างประเทศ บริการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศให้แก่บริษัทต่างชาติและธนาคารพาณิชย์ท้องถิ่น สาขาธนาคารพาณิชย์ต่างชาติที่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจธนาคารพาณิชย์ในเมียนมามีจำนวน 13 แห่ง อาทิ

- ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) (ไทย)
- Bank of Tokyo-Mitsubishi UFJ, Ltd. (ญี่ปุ่น)
- Oversea-Chinese Banking Corporation Ltd. (สิงคโปร์)
- Sumitomo Mitsui Banking Corporation (ญี่ปุ่น)
- United Overseas Bank Limited (สิงคโปร์)
- Bank for Investment and Development of Vietnam (เวียดนาม)

ทั้งนี้ ธนาคารต่างชาติที่จะจัดตั้งสำนักงานตัวแทนและสาขาในเมียนมาต้องมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ 50,000 ดอลลาร์สหรัฐ และมีค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนธุรกิจ 2,500 ดอลลาร์สหรัฐ รวมทั้งมีหน้าที่เสียภาษีประจำปี โดยมีสถานะเทียบเท่ากับชาวต่างชาติที่ไม่ได้พำนักอยู่ในประเทศ

6. **บริษัทเงินทุน (Finance Companies)** เป็นแหล่งเงินทุนสำหรับผู้ประกอบการรายย่อยที่อาจไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนหลักอย่างธนาคารพาณิชย์ได้ มีจำนวนทั้งหมด 11 แห่ง อาทิ Oriental Leasing Company Ltd., Myat Nan Yone Finance Company Ltd. และ National Finance Company Ltd. เป็นต้น

อัตราแลกเปลี่ยน

ธนาคารกลางเมียนมาเริ่มลอยตัวค่าเงินจ๊าดแบบมีการบริหารจัดการ (Managed Float) ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2555

คาดการณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินจ๊าดเทียบกับเงินดอลลาร์สหรัฐ

อัตราแลกเปลี่ยน	2559	2560	2561	2562	2563
จ๊าดต่อดอลลาร์สหรัฐ	1,277.0	1,317.0	1,337.0	1,357.0	1,377.0

ที่มา : EIU ณ วันที่ 11 พฤษภาคม 2559

BFIL กำหนดบทบาทของธนาคารกลางเมียนมาเข้มงวดขึ้นในการควบคุมสถาบันการเงินในประเทศ

เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2559 รัฐสภาเมียนมาผ่านร่างกฎหมายธนาคารและสถาบันการเงินฉบับใหม่ (Banks and Financial Institutions Law : BFIL) ทดแทนกฎหมายสถาบันการเงินปี 2533 (Financial Institutions Law of Myanmar : FILM) ซึ่งจะมีผลบังคับใช้หลังจากประธานาธิบดีเมียนมาลงนาม

ทั้งนี้ ร่างกฎหมาย BFIL เป็นไปตามหลักมาตรฐานสากลมากขึ้น โดยยึดหลักเกณฑ์ Basel III เพื่อเพิ่มความแข็งแกร่งให้แก่ระบบธนาคารของเมียนมา รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ชาวเมียนมามากขึ้น ซึ่งทางการเมียนมาได้เปิดเผยรายละเอียดบางส่วนที่น่าสนใจ ดังนี้

ประเภท	รายละเอียด
ทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ (Minimum Capital Requirement)	<ul style="list-style-type: none"> - <u>ธนาคารท้องถิ่น</u> ต้องมีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่า 20 พันล้านจ๊าด (ราว 17 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) - <u>สาขาของธนาคารต่างชาติ</u> ต้องมีทุนจดทะเบียนไม่ต่ำกว่า 92 พันล้านจ๊าด (ราว 78 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) <p>หมายเหตุ : ธนาคารกลางเมียนมาสามารถปรับเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม</p>

ประเภท	รายละเอียด
ทุนสำรอง (Reserve Fund)	ร้อยละ 25 ของกำไรสุทธิ หมายเหตุ : ธนาคารกลางเมียนมาสามารถปรับเปลี่ยนสัดส่วนได้ตามความเหมาะสมเป็นรายปี
อัตราการดำรงเงินสดสำรอง (Cash Reserve Requirement)	ร้อยละ 5 ของเงินฝากทั้งหมดต้องนำไปฝากไว้ที่ธนาคารกลางเมียนมา
สัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (Capital Adequacy Ratio)	ร้อยละ 10 (ไม่เปลี่ยนแปลง) หมายเหตุ : ธนาคารกลางเมียนมาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม

ที่มา : รวบรวมโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ ชสน.

นอกจากนี้ ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) เปิดเผยว่าธนาคารพาณิชย์ในเมียนมามีการเสนอให้ผ่อนคลายกฎระเบียบให้แก่ธนาคารพาณิชย์มากขึ้น อาทิ การยกเลิกข้อบังคับที่กำหนดให้ธนาคารพาณิชย์ต้องดำรงเงินกองทุนตามที่ทางการเมียนมากำหนด (Capital Adequacy Requirement) ก่อนการเปิดสาขาเพิ่ม รวมทั้งการเพิ่มเครื่องมือทางการเงินให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้มากขึ้นด้วยการเสนอให้เพิ่มประเภทสินทรัพย์ที่ใช้เป็นหลักทรัพย์ค้ำประกัน อาทิ อสังหาริมทรัพย์ ทองคำ และบัญชีเงินฝาก เป็นต้น

สำหรับการใช้จ่ายในเมียนมานั้นสามารถใช้ได้ทั้งเงินจ๊าตและเงินดอลลาร์สหรัฐ อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2558 ธนาคารกลางเมียนมาประกาศเพิกถอนใบอนุญาตแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศของภาคธุรกิจต่างๆ ทั่วประเทศ อาทิ โรงแรม โรงพยาบาล ร้านอาหาร และบริษัทท่องเที่ยว เป็นต้น โดยอนุญาตให้ธนาคารและผู้ให้บริการแลกเปลี่ยนอย่างเป็นทางการเท่านั้นที่สามารถให้บริการแลกเปลี่ยนเงินดอลลาร์สหรัฐกับเงินท้องถิ่นได้ เพื่อป้องกันไม่ให้อัตราเงินดอลลาร์สหรัฐเข้ามาบิบบบาทในระบบการเงินของเมียนมามากเกินไป พร้อมส่งเสริมบทบาทการใช้เงินจ๊าตในการชำระค่าสินค้าและบริการภายในประเทศให้มากขึ้น ขณะที่การค้าขายบริเวณชายแดนไทย-เมียนมาสามารถใช้เงินบาทได้ด้วย

อัตราดอกเบี้ย

อัตราดอกเบี้ยประเภทต่างๆ ของเมียนมา (ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2559) มีดังนี้

- อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (Central Bank Rate) อยู่ที่ร้อยละ 10
- อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (Deposit Rate) อยู่ที่ร้อยละ 8
- อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ (Lending Rate) อยู่ที่ร้อยละ 13

แม้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากสกุลจ๊าตของเมียนมาสูงถึงร้อยละ 8 แต่ไม่สามารถดึงดูดให้ชาวเมียนมาฝากเงินกับธนาคารได้มากนัก ดังเห็นได้จากข้อมูลของธนาคารโลกปี 2555 ระบุว่าชาวเมียนมามีบัญชีเงินฝากกับธนาคารเพียงร้อยละ 10 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ขณะที่ผู้ขอสินเชื่อมีน้อยกว่าร้อยละ 1 สะท้อนว่าชาวเมียนมายังใช้บริการธนาคารน้อยมาก

ตลาดหลักทรัพย์ของเมียนมา

เมียนมาเปิดทำการตลาดหลักทรัพย์อย่างกึ่ง (Yangon Stock Exchange : YSX) ซึ่งเป็นตลาดหลักทรัพย์แห่งแรกของประเทศอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2558 โดยเป็นการร่วมทุนระหว่าง Myanmar Economic Bank ธนาคารของรัฐที่มีขนาดสินทรัพย์ใหญ่ที่สุดในเมียนมา ถือหุ้นในฐานะตัวแทนรัฐบาลเมียนมาร้อยละ 51 และบริษัทญี่ปุ่น 2 แห่ง คือ Daiwa Institute of Research และ Japan Exchange Group (JPX) ถือหุ้นร้อยละ 30.25 และร้อยละ 18.75 ตามลำดับ มีทุนจดทะเบียน 32 พันล้านจ๊าด (ราว 25 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และเปิดทำการซื้อขายหลักทรัพย์เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2559 โดยปัจจุบันมีบริษัท First Myanmar Investment และบริษัท Myanmar Thilawa SEZ Holdings Public Ltd จดทะเบียนในตลาดฯ เพียง 2 แห่ง ทั้งนี้ ในระยะแรกตลาดหลักทรัพย์อย่างกึ่งเปิดให้บริการเฉพาะนักลงทุนท้องถิ่น และบริษัทในประเทศที่สามารถทำการซื้อขายหลักทรัพย์ได้ แต่มีแผนจะอนุญาตให้ชาวต่างชาติมีส่วนร่วมในการซื้อขายหลักทรัพย์ได้ในระยะถัดไป สำหรับเงื่อนไขเบื้องต้นของบริษัทที่สามารถจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์อย่างกึ่งต้องเป็นบริษัทเมียนมาที่มีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ 500 ล้านจ๊าด (ราว 428,000 ดอลลาร์สหรัฐ) มีจำนวนผู้ถือหุ้นอย่างน้อย 100 ราย (ไม่จำกัดสัดส่วนการถือหุ้นขั้นต่ำ) และผลประกอบการต้องมีกำไรติดต่อกันอย่างน้อย 2 ปี ทั้งนี้ รัฐบาลเมียนมา กำหนดทุนจดทะเบียนขั้นต่ำของบริษัทที่ต้องการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ ดังนี้

ประเภทบริการธุรกิจหลักทรัพย์	ทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ
ผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ (Underwriter)	15 พันล้านจ๊าด (ราว 12.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)
ตัวแทนค้าหลักทรัพย์ (Dealer)	10 พันล้านจ๊าด (ราว 8.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)
โบรกเกอร์/บริษัทที่ประกอบธุรกิจนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ (Broker)	7 พันล้านจ๊าด (ราว 6 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)
ที่ปรึกษา (Consultant)	30 ล้านจ๊าด (ราว 25,700 ดอลลาร์สหรัฐ)

หมายเหตุ : 1 ดอลลาร์สหรัฐ = 1,168 จ๊าด (ข้อมูลอัตราแลกเปลี่ยนของธนาคารกลางเมียนมา ณ วันที่ 26 เมษายน 2559)
ที่มา : Ministry of Information, Myanmar

ทั้งนี้ รัฐบาลเมียนมาได้คัดเลือกให้ Kanbawza Bank (KBZ) ทำหน้าที่ชำระราคาและหักบัญชีสำหรับตลาดหลักทรัพย์ ซึ่ง KBZ จะรับผิดชอบการโอนหน่วยลงทุนและการชำระเงินภายหลังการซื้อขายหลักทรัพย์

การเดินทางเข้าออกเมียนมาและการขอวีซ่า

การขอวีซ่าเข้าเมียนมาสามารถทำได้ 2 แบบ คือ การขอวีซ่าก่อนการเดินทาง และการขอวีซ่าที่ด่านตรวจคนเข้าเมือง (Visa on Arrival) (วีซ่าที่ทำการออก ณ สนามบินนานาชาติย่างกุ้ง และสนามบินนานาชาติมัณฑะเลย์ของเมียนมา) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ค่าธรรมเนียมการขอวีซ่าก่อนการเดินทาง

ประเภท	ค่าธรรมเนียม (บาท)
นักท่องเที่ยว	810
ธุรกิจ	1,440

หมายเหตุ : ระยะเวลาในการพิจารณาและดำเนินการราว 3-4 วันทำการ กรณีต้องการเร่งด่วนต้องจ่ายค่าธรรมเนียมเพิ่มเติม ดังนี้

- ด่วน 1 วันทำการ คิดค่าธรรมเนียมเพิ่ม 690 บาท
- ด่วน 2 วันทำการ คิดค่าธรรมเนียมเพิ่ม 450 บาท

ค่าธรรมเนียมการขอวีซ่าแบบ Visa on Arrival

ประเภท	ระยะเวลาที่พำนักอยู่ในเมียนมา	ค่าธรรมเนียม (ดอลลาร์สหรัฐ)
นักท่องเที่ยว	28 วัน	40
ธุรกิจ	70 วัน	50

ที่มา : Ministry of Immigration and Population และสำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง

ทั้งนี้ วีซ่าประเภทธุรกิจ (Business Visa) สำหรับการเข้าไปพำนักและทำงานในเมียนมาสามารถแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

ประเภท	ระยะเวลาที่พำนักอยู่ในเมียนมา*
วีซ่าสำหรับการเดินทางเข้าได้ครั้งเดียว (Single Entry Visa)	70 วัน
วีซ่าสำหรับการเดินทางเข้าได้หลายครั้ง (Multiple Entries Visa)	6 เดือน
วีซ่าสำหรับการเดินทางเข้าได้หลายครั้ง (Multiple Entries Visa)	1 ปี

หมายเหตุ : * - ชาวต่างชาติที่ถือ Multiple Entries Visa ทั้งแบบ 6 เดือน และ 1 ปี ต้องมีการเข้า-ออกจากเมียนมาทุก 70 วัน ถ้าเกินจะเสียค่าปรับ 3 ดอลลาร์สหรัฐต่อวัน แต่หากเกินกว่า 90 วันจะเสียค่าปรับ 5 ดอลลาร์สหรัฐต่อวัน

- การขอวีซ่าประเภท Multiple Visa ต้องเคยเดินทางเข้าเมียนมาแล้วไม่ต่ำกว่า 3 ครั้ง

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง

เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2558

รัฐบาลไทยและรัฐบาลเมียนมาลงนามในความตกลงว่าด้วยการยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับผู้ถือหนังสือเดินทางธรรมดาระหว่างไทย-เมียนมาที่มีอายุไม่น้อยกว่า 6 เดือนได้รับการยกเว้นการตรวจลงตราสำหรับการเดินทางเข้า-ออก หรือผ่านแดนของอีกฝ่ายหนึ่งผ่านท่าอากาศยานนานาชาติ และมีสิทธิ์พำนักในดินแดนของอีกฝ่ายหนึ่งไม่เกิน 14 วัน

สถานทูตเมียนมาประจำประเทศไทย

ที่อยู่ : 132 ถ.สาทรเหนือ
ซอย 71 กรุงเทพฯ 10500

หมายเลขโทรศัพท์ :
02-233-0278, 02-234-4698

วันเวลาทำการ :

จันทร์-ศุกร์ 9.00-15.00 น.

(แผนกวีซ่า : จันทร์-ศุกร์
09.00-12.00 น. และ 13.00-
16.00 น.)

ข้อควรระวังระหว่างการพำนักในเมียนมา

- ไม่ควรพูดคุยเรื่องทางการเมืองของเมียนมากับบุคคลทั่วไปที่ไม่รู้จัก
- ไม่ควรใส่กระโปรงสั้น หรือกางเกงขาสั้นในสถานที่สาธารณะ และสถานที่สำคัญทางศาสนา
- ไม่ควรถ่ายรูปในบริเวณสนามบิน สถานีรถไฟ และสถานที่ราชการก่อนได้รับอนุญาต
- ควรแสดงกิริยาสำรวมในวัดและศาสนสถาน
- ระมัดระวังการพูดในเชิงลบเกี่ยวกับประเทศหรือชาวเมียนมา
- ไม่ควรใช้ชื่อประเทศเดิม (Burma) กับชาวเมียนมา

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง

วันหยุดสำคัญทางราชการ

เดือน	วันที่	วันหยุดพิเศษ
มกราคม	4	Independence Day
กุมภาพันธ์	12	Union Day
มีนาคม	2	Peasants' Day
	23	Fullmoon Day of Tabaung
เมษายน	1	Bank Holiday
	11-20	Myanmar New Year Holiday
กรกฎาคม	19	Fullmoon Day of Waso และ Martyrs' Day
พฤศจิกายน	14	Fullmoon Day of Tazaungmone
	24	National Day
ธันวาคม	29	Karen New Year Day

ที่มา : Central Bank of Myanmar

เกร็ดน่ารู้ในการติดต่อกิจกับชาวเมียนมา

- **ภาษา** ภาษาราชการ คือ ภาษาเมียนมา และสามารถเข้าใจภาษาอังกฤษในการติดต่อกิจได้
- **การแต่งกาย** นักธุรกิจเมียนมาจะแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่มีคุณภาพ มีตรายี่ห้อ และมีสภาพใหม่ ดังนั้น การพบปะเพื่อเจรจาธุรกิจควรพิถีพิถันกับการแต่งกาย เช่น สุขภาพบุรุษควรสวมใส่ เสื้อผ้าสีขาวหรือสีสุภาพแต่ไม่จำเป็นต้องใส่สูท หรือผูกเนกไท สำหรับสุภาพสตรีควรนุ่งกระโปรงยาวคลุมข้อเท้า หรือใส่กางเกง ชุดสูท
- **การทักทาย** ชาวเมียนมาทักทายกันโดยกล่าวคำว่า “มิงกะลาบา” โดยการพูดภาษาเมียนมาได้แม้เพียงเล็กน้อยก็สามารถสร้างความประทับใจให้คู่ค้าชาวเมียนมาได้ ทั้งนี้ การทักทายส่วนใหญ่จะใช้วิธีการก้มหัวหรือการจับมือ โดยจะไม่มีการทักทายด้วยการไหว้ แต่หากเป็นนักธุรกิจที่คุ้นเคยกับธรรมเนียมไทยอาจมีการไหว้ได้
- **การแลกนามบัตร** นักธุรกิจควรเตรียมนามบัตรเป็นภาษาอังกฤษและไม่แนะนำให้ทำนามบัตรสองหน้า ทั้งนี้ หากไม่รู้ภาษาเมียนมาไม่ควรใช้นามบัตรเป็นภาษาเมียนมา ให้ใช้เฉพาะภาษาอังกฤษเท่านั้น โดยนามบัตรควรประกอบด้วย ชื่อ ตำแหน่ง และวุฒิการศึกษา เนื่องจากชาวเมียนมาให้ความสำคัญกับการศึกษาในระดับปริญญา นอกจากนี้ การส่งมอบนามบัตรหรือสิ่งของควรยื่นด้วยมือขวาหายมือขึ้น และมือซ้ายจับรองที่ข้อศอกขวา พร้อมกับยื่นให้กับผู้รับที่มีมือด้วยกิริยาสุภาพ และเวลารับนามบัตร/สิ่งของก็ใช้วิธีการเช่นเดียวกัน โดยควรอ่านนามบัตรของคู่เจรจาก่อนค่อยวางไว้ที่โต๊ะสนทนา และไม่ควรให้มีเอกสารหรือวัตถุใดวางทับนามบัตร
- **การติดต่อและนัดหมาย** ชาวเมียนมาไม่นิยมใช้ E-mail ในการติดต่อและนัดหมายทางธุรกิจ ดังนั้น ควรติดต่อผ่านโทรศัพท์ หรือนัดพบเพื่อพูดคุยกัน ซึ่งควรมีการนัดหมายล่วงหน้า และไปตรงตามเวลานัดหมาย

- **การเจรจาและทำงานร่วมกัน** ควรเริ่มพูดคุยในเชิงมิตรภาพ และทักทายด้วยการพูดคุยเรื่องทั่วๆ ไปก่อน โดยการเจรจาธุรกิจครั้งแรกกับชาวเมียนมาจะไม่นิยมกล่าวถึงเรื่องธุรกิจอย่างลึกซึ้ง ทั้งนี้ การเจรจาธุรกิจกับนักธุรกิจเมียนมาจะต้องใช้เวลา และมีกระบวนการที่ยาวนานหลายครั้ง ดังนั้น การสนทนาแต่ละครั้งต้องค่อยเป็นค่อยไป นอกจากนี้ ชาวเมียนมาไม่สนทนากันเสียงดัง จึงควรควบคุมเสียงไม่ให้ดังจนเกินไป และไม่เบาจนคู่สนทนาไม่ได้ยินซึ่งจะทำให้ผู้พูดดูสุภาพ และให้เกียรติผู้ฟังได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ ชาวเมียนมาให้ความสำคัญกับผู้อาวุโสกว่าอย่างมาก
- **การร่วมรับประทานอาหาร** การรับประทานอาหารร่วมกันถือเป็นโอกาสดีในการพูดคุยเพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างกัน โดยมารยาทที่สำคัญในการรับประทานอาหาร คือ การเชื่อเชิญให้ผู้มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รับประทานอาหารก่อน ผู้ที่มีอาวุโสน้อยทำหน้าที่ในการตักอาหารให้กับผู้อาวุโสกว่า โดยโต๊ะอาหารส่วนใหญ่มีลักษณะกลมและเล็กพอที่ทุกคนจะตักอาหารถึง อาหารเมียนมามีลักษณะคล้ายอาหารอินเดียผสมจีน มีข้าวเป็นอาหารหลักและเสิร์ฟกับข้าวพร้อมกันเป็นสารับเหมือนอาหารไทย โดยวางตรงกลางสำหรับรับประทานอาหารร่วมกัน ทั้งนี้ มีธรรมเนียมในการใช้มือซ้ายซึ่งถือว่าเป็นด้านที่สะอาดในการหยิบช้อนกลาง ขณะที่ชาวเมียนมานิยมรับประทานอาหารด้วยช้อนกับส้อมโดยไม่ใช้มีด และที่สำคัญควรรับประทานอาหารที่ตักมาให้หมด เพราะการเหลือข้าวไว้บนจานเป็นการแสดงว่าต้องการข้าวเพิ่ม นอกจากนี้ ชาวเมียนมาไม่ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ระหว่างรับประทานอาหารแต่นิยมดื่มเพียงน้ำเปล่า น้ำผลไม้ และชาเท่านั้น

ที่มา : สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ กรุงย่างกุ้ง และรวบรวมโดยฝ่ายวิจัยธุรกิจ ธสน.

พฤติกรรมผู้บริโภคชาวเมียนมา

ผู้ประกอบการไทยที่ต้องการส่งออกสินค้าหรือเข้าไปลงทุนในเมียนมา ควรศึกษาและทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมของผู้บริโภคในเมียนมา เพื่อวางแผนการผลิตและส่งออกสินค้าให้สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า โดยพฤติกรรมที่น่าสนใจของผู้บริโภคชาวเมียนมา มีดังนี้

- **ชาวเมียนมาส่วนใหญ่ชื่นชอบอาหารรสเปรี้ยวและเผ็ด** โดยเนื้อสัตว์ที่นิยม ได้แก่ เนื้อไก่ เนื้อเป็ด และสัตว์น้ำ ไม่นิยมสัตว์ใหญ่ เช่น เนื้อวัวและเนื้อหมู รวมทั้งไม่นิยมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากสังคมเมียนมาเคร่งครัดในพุทธศาสนา
- **ชาวเมียนมาให้ความสำคัญด้านสุขภาพมากขึ้น** ชาวเมียนมานิยมบริโภคอาหารปลอดสารพิษแทนอาหารสำเร็จรูปมากขึ้น นอกจากนี้ ยังสนใจผลิตภัณฑ์ดูแลผิวพรรณเพื่อชะลอวัย และรักษารูปร่างมากขึ้น
- **ชาวเมียนมานิยมใช้สินค้าไทย** เนื่องจากมีคุณภาพดีและราคาไม่สูงเกินไป นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับแบรนด์และภาพลักษณ์ของสินค้า ดังนั้น สินค้าที่จะเจาะตลาดเมียนมาได้ต้องสร้างแบรนด์และภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่ผู้บริโภค นอกจากนี้ ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อสินค้า คือ บริการส่งสินค้า รองลงมา คือ การช่วยเหลือสินค้าและการตอบคำถามของพนักงานขาย ซึ่งถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการให้ความรู้และตอบข้อซักถามในผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคชาวเมียนมาให้ความสนใจ เพื่อสร้างความมั่นใจจากการทดลองใช้ โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ
- **ที่อยู่อาศัยของชาวเมียนมาเน้นให้ความสำคัญกับห้องรับแขกที่สุด** โดยจะตกแต่งให้หรูหรา อาทิ ชุดรับแขกไม้ และโทรทัศน์จอใหญ่ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการแต่งบ้านด้วยเฟอร์นิเจอร์ประกอบสำเร็จ รองลงมาเป็นเฟอร์นิเจอร์โบราณตามหลักฮวงจุ้ยหรือความเชื่อทางศาสนา ทั้งนี้ สินค้าตกแต่งบ้านและเฟอร์นิเจอร์มีแนวโน้มดีขึ้นเรื่อย ๆ ตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ
- **ชาวเมียนมาโดยเฉพาะกลุ่มคนรุ่นใหม่ นิยมทำกิจกรรมนอกบ้านมากขึ้น** จากเดิมที่นิยมอยู่บ้านหรือไปวัดในวันหยุด ปัจจุบันพบว่าชาวเมียนมานิยมพบปะสังสรรค์กับเพื่อนนอกบ้านมากขึ้น อาทิ ร้านอาหาร คอนเสิร์ต และงานอีเวนท์ รวมทั้งนิยมเดินทางสรรพสินค้ามากขึ้น จากเดิมที่นิยมซื้อของตามตลาดสด เนื่องจากต้องการความสะดวกสบายมากขึ้น

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการค้าการลงทุนในเมียนมา

- **สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ เมืองย่างกุ้ง**

ที่อยู่ : Royal Thai Embassy
No. 94, Pyay Road, Dagon Township, Yangon, Myanmar
โทรศัพท์ : (95-1) 222-784, 226-721, 226-728
โทรสาร : (95-1) 221-713
E-mail : thaiembassygn@gmail.com

- **สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองย่างกุ้ง**

ที่อยู่ : Thai Trade Center, Yangon
86 (A), Shin Saw Pu Road, San Chaung Township, Yangon, Myanmar
โทรศัพท์ : (95-1) 510-731
โทรสาร : (95-1) 510-731
E-mail : ditpthailand9@gmail.com

- **Central Bank of Myanmar (Yangon)**

ที่อยู่ : No. 26 (A), Settmu Road, Yankin Township, Yangon, Myanmar
โทรศัพท์ : (95-1) 543-779
โทรสาร : (95-1) 543-743
E-mail : mofr_it_center@mptmail.net.mm

- **Central Bank of Myanmar (Nay Pyi Taw)**

ที่อยู่ : No. 55, Nay Pyi Taw, Myanmar
โทรศัพท์ : (95-67) 418-203
โทรสาร : (95-67) 418-270
E-mail : director.admin.cbm@mptmail.net.mm

- **Ministry of Commerce**

ที่อยู่ : Building No. 3, Nay Pyi Taw, Myanmar

โทรศัพท์ : (95-67) 408-265

โทรสาร : (95-67) 408-004

E-mail : mochmo@moc.gov.mm, mocdhmo@moc.gov.mm, tamyint06@gmail.com

- **Ministry of Finance and Revenue**

ที่อยู่ : Building No. 26, Nay Pyi Taw, Myanmar

โทรศัพท์ : (95-67) 410-046

โทรสาร : (95-67) 410-189

E-mail : ho-mofr@mptmail.net.mm

- **Customs Department**

ที่อยู่ : 132, Strand Road, Kyauktada Township, Yangon, Myanmar

โทรศัพท์ : (95-1) 391-430-36

โทรสาร : (95-1) 371-229, 371-231

E-mail : mcd.ygn@mptmail.net.mm

- **Directorate of Investment and Company Administration (DICA)**

ที่อยู่ : Office Building No.(1), Thit Sar Road, Yankin Township, Yangon, Myanmar

โทรศัพท์ : (95-1) 657-891

โทรสาร : (95-1) 657-825

E-mail : dica@mptmail.net.mm

- **Myanmar Investment Commission (MIC)**

ที่อยู่ : 653/91 Merchant Street, Yangon, Myanmar

โทรศัพท์ : (95-1) 272-599, 272-009, 272-855

โทรสาร : (95-1) 282-101, 282-102

“ภาพประกอบมาจาก www.google.co.th”

การเผยแพร่ภาพนี้เพื่อแนะนำข้อมูลด้านการค้าและการลงทุนในต่างประเทศ

Disclaimer : ข้อมูลทั้งหมดที่ระบุไว้ในเอกสารฉบับนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย รวมทั้งผลที่ได้จากการวิเคราะห์ วิจัยข้อมูลที่ได้รับจากแหล่งต่างๆ โดยการเผยแพร่ข้อมูลในเอกสารฉบับนี้เป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ในการให้ข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจเท่านั้น ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยไม่ขอรับรองและรับประกันถึงความถูกต้อง ครบถ้วน หรือความเป็นปัจจุบันของข้อมูลทั้งหมดที่เผยแพร่ในเอกสารฉบับนี้ นอกจากนั้นแล้วธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทยไม่ขอรับผิดชอบต่อความสูญเสีย หรือความเสียหายใดๆ ก็ตามที้อาจเกิดขึ้นจากการนำข้อมูลที่ระบุในเอกสารฉบับนี้ไปใช้